

Datum
16 oktober 2024

Begroting AGV 2025

Inhoud

Inhoud	3
Voorwoord	5
1 Beleidsbegroting	7
1.1 Inleiding op de begroting	7
1.2 Actuele ontwikkelingen	8
1.3 Financiële samenvatting	12
1.4 Uiteenzetting van de gehanteerde uitgangspunten en normen	13
1.5 Programmaplan	15
1.5.1 WATERVEILIGHEID	18
1.5.2 VOLDOENDE WATER	28
1.5.3 GEZOND WATER	39
1.5.4 GEZUIVERD AFVALWATER	49
1.5.5 CULTUURHISTORIE EN RECREATIE	60
1.5.6 BELASTINGEN	67
1.5.7 BESTUUR EN MAATSCHAPPIJ	79
1.6 Vennootschapsbelasting	93
1.7 Onvoorzien	93
1.8 Kerngegevens	94
1.9 Verplichte paragrafen	95
1.9.1 Uiteenzetting van de financiële positie	95
1.9.2 Assetmanagement	111
1.9.3 Bedrijfsvoering	115
1.9.4 Verbonden partijen	116
1.9.5 Openbaarheidsparagraaf	120
2 Financiële begroting	121
2.1 Begroting naar baten en lasten	121
2.1.1 Begroting naar Effecten	121
2.1.2 Begroting naar kostendragers	122
2.1.3 Begroting naar kosten- en opbrengstensoorten	123
2.1.4 Overzicht incidentele baten en lasten	125
2.2 Overzicht voorgenomen investeringen	125
2.3 Geprognosticeerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar	126
Bijlagen: Financiële overzichten	127
1. Staat van personeelskosten	127
2. Staat van vaste activa	128
3. Staat van vaste schulden	131
4. Staat van reserves en voorzieningen	132
5. Renteomslagpercentage	133
6. EMU-saldo	134
7. Overzicht naar beleidsproducten (inclusief meerjarenraming)	135
8. Meerjareninvesteringsprogramma	136
9. Overzicht B-investeringen 2025	137

Voorwoord

Aan de lezer,

We leven in een mooi gebied met veel water. Hier willen we graag van blijven genieten. Daarom zorgen we als waterschap Amstel, Gooi en Vecht samen met partners voor veilig, voldoende en schoon water voor iedereen. Dat brengt de nodige uitdagingen met zich mee. Financieel, voor de organisatie en door maatschappelijke factoren zoals klimaatverandering en netcongestie.

De vertaling van die uitdagingen vindt u terug in onze begroting voor het volgende jaar. Deze begroting vloeit voort uit de Voorjaarsnota 2025-2029. We brengen de organisatie verder op orde en voeren het coalitieakkoord Waterkracht uit. We doen wat nodig is voor een robuust waterschap: we investeren in mensen en digitalisering. We brengen assets en dijken op orde. Ook versterken we de financiële weerbaarheid door het verder opbouwen van het weerstandsvermogen.

Dat betekent niet dat alles goed gaat. Ondanks al onze inspanningen is het niet waarschijnlijk dat we alle maatregelen in 2027 hebben uitgevoerd die ervoor zorgen dat het water in Amstel, Gooi en Vecht voldoet aan de normen in de Kaderrichtlijn Water (KRW) van de Europese Unie. Wel blijven we er alles aan doen om ons water gezonder en schoner te maken en houden we vast aan de ambitie om de KRW-maatregelen zo snel mogelijk uit te voeren.

De gemiddelde tariefstijging komt uit op 12,9% ten opzichte van het voorgaande jaar. Dat is de 10% die is vastgelegd in de Voorjaarsnota 2025-2029 plus de kosten voor inflatie en de ontwikkeling van de loonkosten. De tariefstijging verschilt helaas wel sterk per belastingcategorie. Met name de categorie ongebouwd heeft te maken met een forse stijging. Onder andere door het teruglopen van het aantal hectare: minder land moet meer opbrengen. Het nieuwe belastingstelsel, dat in 2025 wordt ingevoerd, biedt mogelijkheden voor tariefdifferentiatie. In de begroting volgend jaar kunnen we de kosten gelijkmatiger verdelen over de verschillende categorieën.

We gaan een jaar in van transitie, een jaar dat veel onzekerheden kent. Daar geven we in deze begroting rekenschap van. Het Dagelijks Bestuur kijkt ernaar uit om samen met het Algemeen Bestuur, onze bewoners én bedrijven ook in 2025 verder te werken aan veilig, voldoende en schoon water.

Simon Deurloo
Dagelijks bestuurslid, portefeuillehouder Financiën

1 Beleidsbegroting

De begroting is overeenkomstig het recent gewijzigde Waterschapsbesluit opgesteld. Daarom is deze begroting samengesteld conform de specifieke opzet en indeling die door het Waterschapsbesluit wordt voorgeschreven en bestaat ze uit twee essentiële onderdelen: een beleidsbegroting en een financiële begroting. Elk onderdeel is nauwgezet ingericht volgens de vereiste structuur en inhoud zoals vastgelegd in het Waterschapsbesluit. De beleidsbegroting en de financiële begroting vormen samen natuurlijk één geheel dat aangeeft wat het waterschap kan en wil realiseren. Zowel beleidsmatig als financieel heeft deze begroting de eerste jaarschijf van de Voorjaarsnota AGV 2025-2029 (VJN), in juli 2024 vastgesteld door het Algemeen bestuur, als vertrekpunt.

1.1 Inleiding op de begroting

Basis op orde

Het nieuwe bestuur heeft er in het coalitieakkoord Waterkracht 2023-2027 en in de Voorjaarsnota 2025-2029 bewust voor gekozen om in 2024 eerst de basis op orde te brengen. Daardoor is eind 2024 onze vermogenspositie weer positief en kunnen we weer verder bouwen aan reguliere bedrijfsvoering en de uitvoering van het coalitieakkoord. Het huis moet nog wel verder op orde komen voor wat betreft belastingheffing en -inning, inkoop, informatievoorziening en realisatie van investeringsprojecten. Deze trajecten zijn in 2024 niet geheel afgerond en lopen in 2025 verder. Ook op andere punten moet de organisatie nog gezonder worden, waarover in volgende alinea meer. Deze keuzes hebben sterk zowel de beleidsmatige ambities (in tempo) als de financiële consequenties in deze begroting bepaald.

Een gezonde organisatie die de basis op orde heeft is van levensbelang om als waterschap betrouwbaar de zowel de beheertaken te kunnen uitvoeren als te werken aan ontwikkelopgaven zoals digitalisering en klimaatadaptatie. Daarvoor is het nodig om een aantal zaken in de organisatie gericht te verbeteren. Dit zijn zaken die van directe invloed zijn op het functioneren van de organisatie en de mate waarin AGV zijn doelstellingen weet te bereiken. De belangrijkste onderwerpen voor 2025 zijn: de benodigde capaciteit ter realisatie van alle digitaliseringsopgaven en de bezetting om alle benodigde capaciteit te kunnen werven en binden. Daarnaast werken we aan verlagen van het ziekteverzuim en de vacatureruimte. Naast de al in de eerste regels genoemde basis op orde zal AGV door deze inzet met meer slagkracht kunnen opereren. Dat is ook voor het reguliere en altijd doorgaande werk, dat het leeuwendeel van de bestedingen van het waterschap in beslag neemt, van belang voor komend jaar en komende decennia. Want met de klimaatveranderingen zal het waterbeheer steeds intensiever worden.

Nieuwe voornemens uit het coalitieakkoord

Het toekomstbeeld waaraan het waterschap werkt staat in het Waterbeheerplan 2022-2027, de Masterplannen Zuiveren en Technische assets, het Kaderrichtlijn Water (KRW)-programma en de visies AGV Circulair en de Visie AGV Aquathermie. De voornemens uit het coalitieakkoord zijn hierop aanscherpingen en aanvullingen, onder meer op het vlak van reductie van broeikasgassen, dierenwelzijn, zichtbaarheid en participatie.

De nieuwe voornemens uit het coalitieakkoord Waterkracht 2023-2027 komen voornamelijk in 2025 - 2027 tot uitvoering. Hiertoe treft u als bijlage bij deze begroting het Uitvoeringsprogramma van het coalitieakkoord aan. Hierin is voortgebouwd op de prioritering die in de Voorjaarsnota is gekozen.

Tariefontwikkeling

In 2024 is al een sterke tariefstijging geweest; daarbij hebben wij aangekondigd dat waterbeheer in komende jaren en decennia structureel duurder zal worden. Uit de prognoses van onze Voorjaarsnota 2025-2029 bleek daarom ook al dat wij nog niet geheel gesteld staan voor een duurdere waterbeheertoekomst.

Wij blijven binnen de in de Voorjaarsnota gestelde kaders en stellen voor 2025 een gemiddelde tariefstijging van 12,9% voor (inclusief inflatie). Mogelijkheden om de tariefstijging te dempen zijn:

- Een verlaging van de dotatie aan het weerstandsvermogen voor de watersysteemtaak nu al opnemen. Een verlaging van € 7,5 miljoen naar € 2,5 miljoen voor de watersysteemtaak zou resulteren in een tariefdaling van circa 3%. Hierdoor zou de stijging van de watersysteemheffing beperkt worden tot circa 18% in plaats van 21%. Per eind 2025 is de stand van de algemene reserve voor de watersysteemtaak dan € 11,5 miljoen. Dit zal het tarief voor alle categorieën binnen de watersysteemheffing verminderen, maar de relatieve tariefstijging tussen de categorieën blijft gelijk;
- Uitgavenposten schrappen in de conceptbegroting 2025.

Het voorstel is om vast te houden aan de tariefontwikkeling in de Voorjaarsnota 2025-2029 en een robuuste organisatie met voldoende weerstandsvermogen te realiseren.

Voor wat betreft tariefdifferentiatie biedt de herziening van het Belastingstelsel per 1 januari 2026 ruimte voor een andere verdeling. Ook kunnen nieuwe bestuurlijke keuzes worden gemaakt op het moment dat de Kostentoedelingsverordening volgend jaar weer op de bestuurlijke agenda staat.

De netto belastinginkomsten worden als volgt verdeeld over de waterschapstaken (in totaal € 347,7 miljoen).

1.2 Actuele ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste externe en interne ontwikkelingen benoemd waarvan we nu voorzien dat die impact gaan hebben op de uitvoering van deze begroting: ze brengen onzekerheden of koerswijzigingen met zich mee, die leiden tot een grotere bandbreedte van afwijkingen in de realisatie ten opzichte van de voornemens (prognoses of ramingen).

Nieuw regeerprogramma en rijksbegroting

In september 2024 is een regeerprogramma gepubliceerd door het in juli 2024 geïnstalleerde nieuwe Kabinet. Daaruit blijkt dat de koers op een aantal beleidsvelden aanzienlijk wijzigt. Het Nationaal Programma Landelijk Gebied, voor de waterschappen belangrijk voor het halen van diverse waterdoelen en in ieder geval waterkwaliteitsdoelen, verdwijnt. Ook komt er geen Transitiefonds voor de opgaven in het landelijk gebied. Voor ons waterschap geldt dat de provincies Utrecht, Zuid-Holland en Noord-Holland wel voornemens zijn door te gaan met hun provinciale programma's landelijk gebied en met gebiedsgerichte, integrale aanpak. Ook ons waterschap blijft daarom in ieder geval de komende drie jaren aan de slag met het opstellen en uitvoeren van gebiedsagenda's en met diverse projecten op polderniveau.

De reeds toegekende rijksmiddelen voor de eerste maatregelpakketten van provincies (2024-2026) blijven beschikbaar.

Het ministerie van LVVN werkt aan een alternatieve aanpak voor het landelijk gebied. Het Kabinet wil de stikstof- en fosfaatemissienormen verlagen (in lijn brengen met de ons omringende landen).

Voorgaande maakt het halen van de KRW-doelen moeilijker, de door de EU gestarte inbreukprocedure ten spijt. Het beleid om water en bodem sturend te maken in de ruimtelijk ordening wordt weliswaar gehandhaafd, maar wordt in de begroting van volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, waar het daadwerkelijk gestalte moet krijgen, nauwelijks benoemd.

De beide verwachte warmtewetten zijn nog altijd niet behandeld in de Tweede en Eerste Kamer. Vanuit het Regeerakkoord blijkt nog geen koerswijziging op de inhoudelijke wetsvoorstellen. Als de wetten uiteindelijk aangenomen zullen zijn, zullen ze aanzienlijke impact hebben op Aquathermieprojecten.

Kaderrichtlijn Water (KRW)

De deadline voor het behalen van de Europese KRW is 2027; een jaar dat snel dichterbij komt. In 2027 moet al het water 'schoon en gezond' zijn en de waterkwaliteit mag niet achteruit zijn gegaan. Om aan de KRW te voldoen werkt AGV aan de uitvoering van het eigen KRW-maatregelenpakket. Onderdeel daarvan is het verbeteren de Waterschapsverordening en vergunningverlening, het toezicht en de handhaving.

Daarnaast hebben we door middel van een tussenevaluatie over het maatregelenpakket 2022-2027 in beeld gebracht op welke punten bestuurlijke bijsturing nodig is om de KRW-doelen te realiseren. Het Rijk doet ook een tussenevaluatie op landelijk niveau. Ook loopt er nog een juridische scan van de Universiteit Utrecht.

Deze onafhankelijke juridische toets geeft ons advies over belemmeringen, verantwoordelijkheden en mogelijke verbeterpunten. De Europese Commissie is een inbreukprocedure begonnen tegen Nederland voor het niet naleven van de Kaderrichtlijn Water. De overtreding speelt volgens de commissie bij het verlenen van vergunningen voor het onttrekken van water of lozen in water voor onbepaalde tijd. Daarvoor is nu geen periodieke toetsing vereist. Een dergelijke toetsing vindt in Nederland ook niet plaats wanneer vergunningen op grond van algemene regels worden verleend. Dit is volgens de Europese Commissie in tegenspraak met de Europese regels.

Klimaatadaptatie

Alle werkzaamheden van het waterschap die te maken hebben met het meer toekomstbesteding maken van de omgeving raken meer met elkaar verweven. Daarom hebben wij taken, werkzaamheden en verantwoordelijkheden van het programma klimaatadaptatie ondergebracht in de lijnorganisatie. De bijdrage aan de effecten blijft gewaarborgd, terwijl de sturing vereenvoudigt. Het beëindigen van een programma brengt ook het borgen van resources, zijnde geld en capaciteit, met zich mee.

Het programma beschikte vanaf 2018 over een eigen taakbudget. In 2024 bedroeg dit meerjarig €1.075.000 (exclusief, eenmalig € 120.000 project Toekomstbestendige Heuvelrug). Binnen dit budget is €310.000 vast voorzien voor de subsidieregeling 'Geef Water en Groen de Ruimte' en de bijbehorende backoffice tot en met 2027.

Als gevolg van het decharge valt er vanuit het programma vanaf 2025 circa € 625.000 "vrij" aan taakkostenbudget en in 2026/2027 circa € 685.000. Idem vanaf 2028, al is het totale beschikbare budget en de besteding dan lager omdat de subsidie GroenBlauw afloopt.

Hoewel het programma wordt beëindigd, betekent het niet dat de opgave is volbracht. Integendeel; het toewerken naar een werkgebied dat is aangepast aan de klimaatverandering gaat onverminderd door in alle onderdelen van de organisatie. Daarom is het taakkostenbudget opnieuw geormerkt voor diverse lijnactiviteiten, zodanig dat het optimaal bijdraagt aan de effect Voldoende Water en Waterveiligheid, te weten:

- Doorontwikkelen DPRA-cyclus (Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie) voor gehele werkregio;
- Uitvoering meerkosten klimaatbestendige assets;
- Onderzoeksbudget Klimaatbestendig watersysteem en waterrobuuste leefomgeving;
- Activiteiten in het kader van de netwerkaanpak.

Netcongestie

Het verkrijgen van nieuwe of grotere aansluitingen voor elektriciteit wordt meer en meer problematisch. De wachttijden zijn fors. In bijna elk investeringsproject van AGV is dit opgenomen in het risico-dossier. Er is een overzicht van projecten en hun elektriciteitsbehoefte en er is contact met de netbeheerders over deze problematiek.

Ook opgeleverde projecten hebben ermee te maken; zo kan de vierde trap van de rioolwaterzuivering Horstermeer hierdoor niet onbeperkt operationeel zijn.

Sinds april hebben netbeheerders de mogelijkheid om bij netcongestie voorrang te verlenen aan projecten die bijdragen aan belangrijke maatschappelijke doelen. Binnen het nieuwe prioriteringskader vallen de waterschappen nu met al hun assets onder categorie 2, 'veiligheid'. Dit kader geeft waterschappen een betere uitgangspositie om meer transportruimte op het elektriciteitsnet aan te vragen.

Arbeidsmarktkrapte

Het meegroeien van het aantal medewerkers met de investeringsgroei is niet of beperkt mogelijk. Er is sprake van arbeidsmarktkrapte en schaarste aan technisch personeel. Dit heeft over de hele breedte, maar vooral bij onderhoud en projecten een negatieve impact op de voortgang en uitvoering van de taken.

Belastingen

In 2024 zijn de aanslagen t/m 2024 grotendeels opgelegd. De inning daarvan loopt nog door tot ver in 2025, via de incasso's die veelal in 8 termijnen geschieden. In 2025 gaat de aandacht uit naar het verzenden van de dwangbevelen per post en de overdracht aan deurwaarders, belangrijke functionaliteit voor het innen van de gelden. Daarnaast moeten de rapportage-mogelijkheden nog verder worden ontwikkeld.

Herijking samenwerking met gemeente Amsterdam

Het Algemeen bestuur heeft op 11 juli een voorbereidingsbesluit genomen, om de samenwerking met de gemeente Amsterdam op een nieuwe manier vorm te geven. Dit is voorbereidend op een definitieve besluitvorming die eind 2024 en begin 2025 gepland is. Er worden voorbereidingen getroffen om de gemeente Amsterdam en het waterschap niet meer gezamenlijk de organisatie Waternet te laten vormen. Ze gaan dan vanuit eigenstandige sturing en organisatie elk hun taken in de waterketen uitvoeren, waarbij blijvend inhoudelijk intensief samenwerken wel door beide besturen als voorwaarde is gesteld. Het streven is om in januari 2026 met de nieuwe situatie van start te gaan. Indien de besluitvorming wordt doorgezet, zullen in 2025 diverse activiteiten plaatsvinden om een zelfstandige waterschapsorganisatie te gaan inrichten. Een plan van aanpak daarvoor is onderdeel van de voorbereiding op de definitieve besluitvorming.

Realistische Meerjareninvesteringsprogramma (MIP)

Het MIP 2025-2029 biedt een financiële vertaling van de geplande maatregelen voor het beheer van assets om doelen en ontwikkelambities te realiseren. Door een verbeterde werkwijze en focus op haalbaarheid is het investeringsprogramma realistischer opgesteld, rekening houdend met organisatorische capaciteitsgrenzen en marktomstandigheden.

Prioritering op basis van urgentie, belangrijkheid, en haalbaarheid zorgt voor een realistisch investeringsprogramma. In de besluitvorming is er extra aandacht voor de impact van onzekerheden en capaciteitsbeperkingen. Aanpassingen in de werkwijze, zoals programmatisch werken en risicoreservering, worden voorgesteld om de haalbaarheid te vergroten. Daarnaast is de realisatiegraad van de investeringen gesteld op 90% tot 100% voor de jaren 2025 en 2026. Dit heeft hogere kapitaallasten tot gevolg in de jaren 2026 en latere jaren. Zie ook het memo 'Toelichting op MIP 2025-2029' (bijlage bij deze begroting).

Nota Financieel beleid

In 2024 is de voorbereiding gestart om het financieel beleid van het waterschap te actualiseren.

De aanleiding en noodzaak hiertoe zijn gelegen in de wijziging van de verslaggevingsregels voor de waterschappen per 1 januari 2025 en in de bestuurlijke behoefte tot herijking van het beleid ten aanzien van met name activeren, weerstandsvermogen en de meerjarige tariefontwikkeling.

Planning is om in het vierde kwartaal van 2024 hierover tot besluitvorming te komen. Daaraan voorafgaand zal een technische sessie met leden van het Algemeen bestuur worden georganiseerd om informatieposities ten aanzien van de wettelijke kaders en de bestuurlijke behoefte te delen. In vervolg daarop kunnen de bestuursvoorstellen worden toegespitst op de te maken bestuurlijke keuzes.

1.3 Financiële samenvatting

In deze paragraaf wordt een samenvatting gegeven van de uitgangspunten, de budgetvolumes, de nominale ontwikkelingen en de tarieven. Daarnaast wordt ingegaan op de schuldquote en de reserves.

Financiële uitgangspunten

Deze begroting heeft als vertrekpunt de eerste jaarschijf van de Voorjaarsnota (VJN) AGV 2025-2029.

De begroting wordt opgesteld met inachtneming van de nieuwe Nota Financieel Beleid en bevat de benodigde budgetten voor de taken en het beleid uit het Waterbeheerprogramma AGV 2022-2027 en het coalitieakkoord Waterkracht 2023-2027.

Daarnaast is de jaarschijf 2025 van de VJN geactualiseerd als gevolg van bestuurlijke besluitvorming én kostenontwikkelingen.

In vergelijking met de Begroting 2024 zijn de volgende zaken in de Begroting 2025 verwerkt:

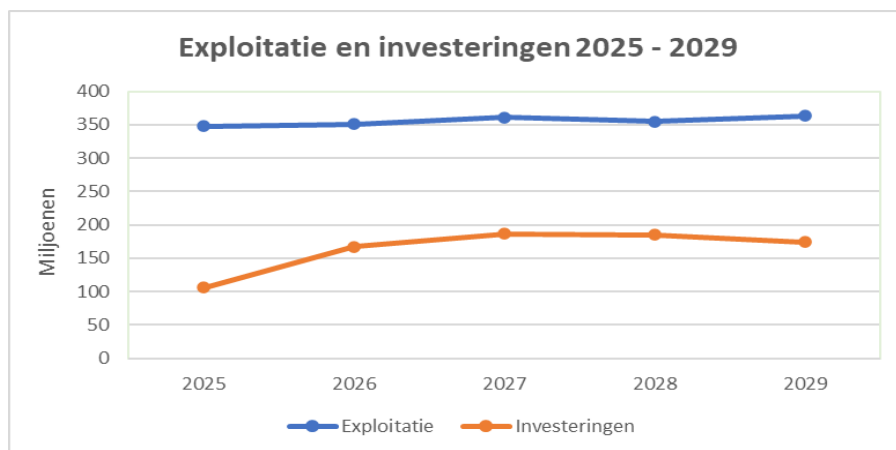
- Actuele ontwikkelingen die voortvloeien uit de beoordeling van de exploitatiekosten zoals opgenomen in de Begroting 2024 en de Voorjaarsnota AGV 2025 - 2029;
- Effecten van de jaarcijfers 2023 (onder andere mutaties in de reserves);
- De structurele mutaties blijkend uit de resultaten over de eerste 9 maanden van 2024;
- Actuele ontwikkelingen die effect hebben vanaf 2025 (middelen volgend uit visies, beleid en bestuurlijke keuzes);
- Het coalitieakkoord Waterkracht 2023-2027;
- Effecten uit de nieuwe Nota Financieel beleid;
- Verschuivingen en aanvullingen binnen het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP).

Budgetvolumes 2025-2029

Voor 2025 zijn investeringen gepland tot een bedrag van € 105,8 miljoen, in de periode 2026-2029 bedraagt het geplande investeringsprogramma gemiddeld circa € 178 miljoen per jaar.

De totale exploitatiekosten bedragen in 2025 € 347,7 miljoen en lopen op naar ruim € 363 miljoen in 2029.

Deze stijgende trend in de exploitatiekosten is in lijn met de Voorjaarsnota 2025-2029.

De door de belastingopbrengsten te dekken kosten (inclusief kwijtschelding en oninbaar) bedragen in 2025 € 375,4 miljoen.

Tarieven waterschapsbelasting 2025

Gemiddelde tariefstijging

Het gewogen gemiddelde van de zuiveringsheffing en de watersysteemheffing stijgt het komende jaar met 12,9%, inclusief inflatie van 2,9%, ten opzichte van de Begroting 2024 (in de VJN was uitgegaan van een stijging van 10%, exclusief inflatie en cao-loonstijging).

Zuiveringsheffing en verontreinigingsheffing

Het tarief voor de zuiveringsheffing en verontreinigingsheffing stijgt in 2025 met 1,2%, inclusief inflatie, ten opzichte van de Begroting 2024 en komt uit op € 92,79 per vervuilingseenheid. Voor de jaren vanaf 2026 is de tariefprognose (exclusief inflatie en cao-loonstijging) gelijk gebleven aan die van 2025

Watersysteemheffing

De tarieven binnen de watersysteemheffing stijgen in 2025 met gemiddeld 21%, inclusief inflatie, ten opzichte van de Begroting 2024 (VJN 17%, exclusief inflatie). De tariefprognose in 2026 (zonder inflatie) stijgt met 4% en in de jaren daarna is er geen tariefstijging. De stijging van het tarief wordt met name veroorzaakt door dotaties aan reserves en het in de exploitatie nemen van voorbereidingsuren van investeringen (bij de zuiveringsheffing is dit deels opgevangen via de egalisatiereserve). Daarnaast hebben de inflatie en cao-loonstijging geleid tot een tariefstijging in 2025.

Per categorie binnen de watersysteemheffing zijn de volgende tarieven voor 2025 bepaald:

Tarief per eenheid /Categorie:	2024	2025
Ingezetenen	€ 170,30	€ 201,73
Gebouwd	0,015279%	0,018166%
Natuurterreinen	€ 4,55	€ 5,35
Overig: ongebouwd wegen	€ 115,57 € 231,14	€ 145,81 € 291,62

1.4 Uiteenzetting van de gehanteerde uitgangspunten en normen

Nominale loon- en prijsmutaties

Het Centraal Planbureau (CPB) heeft de inflatie voor 2025 op 2,6% geraamd (augustusraming 2024). In de Begroting 2025 is met dit percentage gerekend. Bij het opstellen van de Begroting 2024 werd uitgegaan van een door het CPB verwacht inflatiepercentage van 3,5%. Het percentage voor 2024 zal uitgekomen op 4,4% waardoor een correctie voor 2024 noodzakelijk is (0,9%). Hierdoor nemen de materiële kosten in de Begroting 2025 toe met 3,5% (2,6% + 0,9%).

De verwachte stijging van de lonen en sociale premies bedraagt in 2025 5%. In de Begroting 2024 is gerekend met een loonstijging van 8% de daadwerkelijke stijging is in 2024 uitgekomen op 7%. In de Begroting 2025 is voor het jaar 2024 een correctie doorgevoerd van 1%.

Per saldo komt de loon- en premiestijging in 2025 uit op 4%. De verwachte stijging voor 2025 (5%) en daarnaast de bijstelling over 2024 (-1%).

Uitgangspunt tariefstijging

Er wordt afgeweken van een van de uitgangspunten, zoals opgenomen in de huidige Nota Financieel beleid, bij het berekenen van het tarief, namelijk dat de tariefstijging gelijkmatig dient te verlopen gedurende de gehele planperiode. In plaats daarvan is het streven voor maximale tariefstijgingen als volgt vastgelegd in de Voorjaarsnota: maximaal 10% in 2025, 5% in 2026, en in de daaropvolgende jaren 0%, telkens exclusief inflatie. Overigens zal met de actualisatie van het financieel beleid worden voorgesteld het genoemde uitgangspunt te schrappen.

Afschrijvingsbeleid

In de Nota Financieel Beleid is onder andere het afschrijvingsbeleid beschreven. In principe wordt op alle investeringen lineair afgeschreven, met uitzondering van de RWZI Amsterdam-West. Om budgettaire redenen wordt deze RWZI vanaf 2006 afgeschreven op basis van annuïteiten. Vanaf 2002 zijn geldleningen afgesloten voor financiering van de bouw, tegen toen gemiddeld 6,26% rente.

De financiering moet worden aangevuld, omdat de aflossing van de destijds gesloten geldleningen in een sneller tempo gaat dan de afschrijving (op basis van annuïteit) op de boekwaarde. Voordeel is wel dat herfinanciering momenteel flink voordeliger kan plaatsvinden, waardoor de aan dit project toe te rekenen (uitzonderings)rente inmiddels is teruggelopen naar 3,2%.

Renteomslagpercentage

De omslagrente kan worden omschreven als de totale rentekosten (van langlopende geldleningen, kasgeldleningen plus van financiering via de rekening-courant) uitgedrukt in een percentage van de te financieren boekwaarde van investeringen. Voor 2025 is dit percentage begroot op 2,6% (2024 2,4%, bij een neutraal financieringstekort. Dit percentage wordt gehanteerd om de kapitaallasten van de investeringen te bepalen. Zie ook bijlage 5.

Kapitaallasten

De financiering van investeringen geschiedt met externe geldleningen. Tijdelijk (tot de grens van de kasgeldlimiet) vindt financiering met (goedkoper) kort geld plaats. Op basis van de huidige renteniveaus is de gemiddelde financieringsrente (met uitzondering van de RWZI Amsterdam-West) bepaald op 2,6% (Renteomslagpercentage).

In de meerjarenraming van de begroting zijn de kapitaallasten (rente en afschrijving) opgenomen van gerealiseerde investeringen én 90% a 100% (2025 en 2026) van de kapitaallasten van de geplande nog uit te voeren investeringen, zoals die in het Meerjareninvesteringsprogramma zijn vermeld.

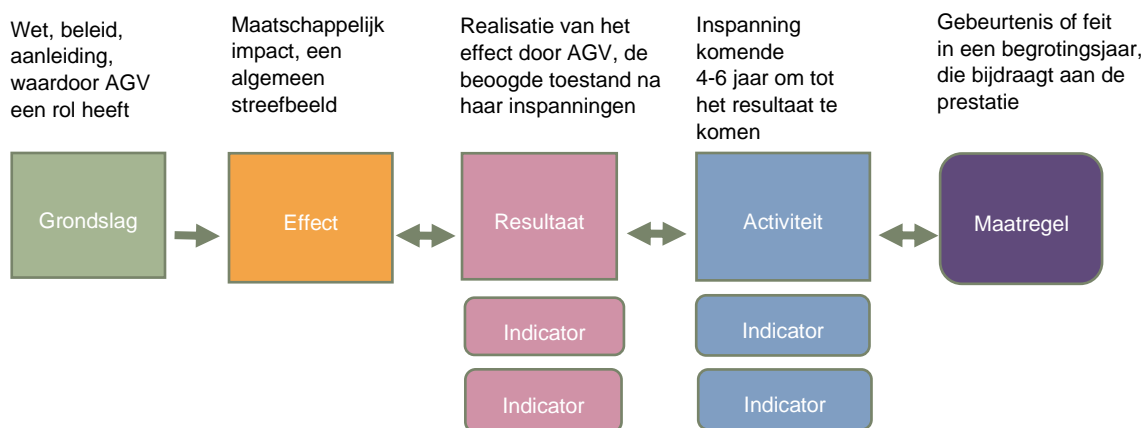
Programmaplan

De begroting is overeenkomstig de regelgeving opgesteld naar effecten (programma's), waarvan de opzet in principe vrij is. De indeling is gestructureerd langs de Effecten, Resultaten, Activiteiten en Mijlpalen. In het systeem van integrale effectsturing is de verantwoordelijkheid voor Effecten en Resultaten (inclusief indicatoren en richtwaarden) bij het Algemeen bestuur belegd en voor Activiteiten (inclusief indicatoren en richtwaarden) bij het Dagelijks bestuur. De Effecten en Resultaten zijn in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* voor zes jaar vastgelegd (BBV21.0423).

De indeling sluit (deels) aan bij de thema-indeling van de landelijke benchmark 'Waterschapsspiegel'.

De inhoud van de beleidsbegroting is onder andere gebaseerd op het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* en op het coalitieakkoord Waterkracht. Voor een nadere toelichting wordt naar beide documenten verwezen.

ERA-structuur (Effecten, Resultaten, Activiteiten)

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft de volgende Effecten benoemd:

- Waterveiligheid
- Voldoende water
- Gezond water
- Gezuiverd afvalwater
- Cultuurhistorie en recreatie
- Belastingen
- Bestuur en maatschappij

De eerste vier effecten omvatten de kerntaken van het waterschap en zijn afgestemd op de nationale benchmark. Daarnaast omvat het effect 'Cultuurhistorie en recreatie' het beheer van vaarwegen, recreatief gebruik, natuurwaarden, cultuurhistorie, landschap en architectuur.

Het Effect 'Belastingen' behandelt de activiteiten en perceptiekosten die gepaard gaan met het heffen en invorderen van waterschapsbelastingen en de belastingopbrengsten. De activiteiten van bestuur en communicatie worden apart beschreven onder 'Bestuur en maatschappij'.

Samen bieden deze Effecten een volledig overzicht van zowel kosten als opbrengsten.

Begroting per Effect/Resultaat

Onderstaande tabel is een samenvatting van de Begroting 2025 per Effect en daarbinnen per Resultaat. In de volgende hoofdstukken volgt een nadere detaillering per Effect/Resultaat.

Begroting per Effect/Resultaat Baten* en lasten (x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Waterveiligheid	48.433	52.241	64.858
R1: Overstromingen voorkomen	48.376	51.959	64.626
R2: De gevolgen bij overstroming zijn beperkt	57	282	233
Voldoende water	43.949	57.038	62.723
R1: Het watersysteem is op orde en toekomstbestendig	43.949	57.038	62.723
Gezond water	23.187	29.945	35.086
R1: De waterkwaliteit is goed en het watersysteem is gezond en robuust	23.187	27.189	32.134
R2: Omstandigheden voor een hoge biodiversiteit zijn sterk verbeterd	-	2.756	2.952
Gezuiverd afvalwater	96.636	122.659	120.520
R1: Effluent uit zuiveringsinstallaties is schoon	96.636	120.814	118.656
R2: Grondstoffen en energie uit afvalwater worden gewonnen en ingezet voor circulair gebruik.	-	1.845	1.864
Cultuurhistorie en recreatie	5.328	7.095	7.995
R1: Het Waterschapergoed is goed onderhouden en toegankelijk	6.295	2.597	2.118
R2: Goede balans tussen recreatie en natuur op en om het water	-	539	575
R3: Ons vaarwegennet is goed onderhouden en veilig	-967	3.960	5.302
Belastingen	18.791	22.335	25.058
R1: Waterschapsbelastingen zijn geheven	13.578	16.210	16.538
R2: Waterschapsbelastingen zijn geïnd	5.212	6.125	8.520
Bestuur en maatschappij	11.288	18.566	31.506
R1: Omgeving staat centraal in ons handelen, nu en in de toekomst	11.288	17.109	30.045
R2: Duurzaamheid staat centraal in het beheren en benutten van het watersysteem	0	1.457	1.462
Totaal	247.612	309.881	347.747

*niet zijnde belastingopbrengsten. In de financiële begroting is een overzicht opgenomen waarin per Effect de baten en lasten afzonderlijk worden gepresenteerd.

Kostenstijging taakuitvoering

De kosten voor de taakuitvoering in 2025 zijn met ongeveer € 37,8 miljoen gestegen ten opzichte van de Begroting van 2024. Deze stijging is te verklaren door verschillende factoren, die onder de Effecten in volgende hoofdstukken zijn verantwoord. De belangrijkste verschillen zijn:

- Cao- en premiestijging € 3,7 miljoen;
- Inflatie € 5 miljoen;
- Ambities coalitieakkoord in 2025 € 6,2 miljoen (in 2024 was al € 5,9 miljoen structureel opgenomen in de begroting);
- Kosten organisatorische randvoorwaarden € 3 miljoen;
- Opbouw weerstandsvermogen € 15 miljoen;
- Kosten governance/onvoorzien € 5 miljoen;
- Hogere opbrengsten afvalwaterbehandeling voor derden € 1,6 miljoen (positief);
- Vrijval éénmalige budget 2024 risicoreservering (rentekosten) € 1,9 miljoen (positief);
- Hogere kapitaallasten € 0,5 miljoen (o.a. stijging renteomslagpercentage);
- Opnemen voorbereidingsuren (zogenaamde fase 100) van investeringen in de exploitatie € 4,2 miljoen;
- Vrijval energie/chemicaliën budgetten € 4 miljoen (positief).

In het vervolg van dit hoofdstuk worden de Effecten nader uitgewerkt. Daarbij wordt de volgende indeling gebruikt:

1. Bestuurlijke hoofdlijnen
2. Beoogd effect
3. Beleids- en wettelijk kader
4. Begroting per Effect/Resultaat
5. Indicatoren
6. Investerings

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN 2025

Voor waterveiligheid werken wij aan zowel preventie (waterkeringen op orde en robuuste ruimtelijke ordening) als aan calamiteitenbeheersing (crisisorganisatie). Omdat extreem weer steeds vaker optreedt, werken we hard aan beide in komende jaren.

Mede omdat het watersysteem aan zijn grenzen zit (zie hoofdstuk Voldoende Water) is het op orde houden van onze keringen zeer belangrijk, want hoge peilen zijn in de komende decennia niet uit te sluiten.

Belangrijke doelen daarbij zijn dat de primaire keringen in 2050 voldoen aan de landelijk norm en dat de regionale keringen die in 2012 bij keuring niet voldoende waren, in 2027 voldoen aan de provinciale norm. De regionale keringen die in 2024 niet goed door de toetsing komen, moeten eind 2030 weer voldoen. We verhogen en versterken daartoe onze keringen, bijvoorbeeld wanneer ze door bodemdaling te laag zijn geworden. Daarnaast zetten we in op advisering, inspectie, vergunningverlening, toezicht en handhaving en crisisbeheersing.

We houden vast aan het ingezette tempo van de dijkversterkingen. We gaan door op de ingeslagen weg qua aanpak met o.a. maatwerk en omgevingsmanagement. We hebben daarbij in elk versterkingstraject uitdagingen om het tempo te behouden, zoals:

- Een veelheid aan belangengroepen;
- Behoud van bomen op dijken;
- Gravende dieren; naast kreeften en muskusratten ook de beschermde bever.

Bij werkzaamheden aan dijken staat de waterveiligheid voorop, waarbij we rekening houden met aanwezige planten en dieren en streven we naar het verhogen van de biodiversiteit.

Het versterken van de regionale keringen als laatste deel van de opgave uit 2012 ligt op koers. We zijn net begonnen aan het volgende uitvoeringsprogramma voor de versterking van regionale keringen, met te versterken dijken uit de toetsingsopgave 2024 daarin, waardoor de investeringen voor dijkversterking nog wat groeien.

We starten in 2025 de pilot 'preventieve maatregelen graverij en versterking ecosysteem'. Verder wordt in 2025 aangevangen met de langverwachte aanleg van het inlaatwerk voor calamiteitenpolder De Rondehoep. In 2025 verbeteren we het stelsel van crisisbeheersing verder om nog beter toegerust te zijn voor diverse typen risico's en crises. Dat doen we zoveel mogelijk in samenwerking met regionale en landelijke crisispartners. We nemen gefaseerd nieuwe risico's en crisistypen op in onze plannen. We werken een maatgevend scenario uit voor extreem weer (de 'Limburgbui'). We starten de voorbereiding voor een (landelijke) overstromingsoefening in 2026. We versterken onze digitale veiligheid en cyberweerbaarheid door actualisatie van planvorming digitale crises en te oefenen met scenario's.

BEOOGD EFFECT

We leven in een dicht bewoond, intensief gebruikt en mooi gebied met veel water, dat we zodanig hebben ingericht dat we er veilig kunnen leven. Mensen realiseren zich dat het gebied laag ligt en de gevolgen van een overstroming zeer groot kunnen zijn – dat er slachtoffers kunnen vallen en grote economische schade en maatschappelijke ontwrichting kan optreden bij een overstroming.

Klimaatverandering (o.a. versnelde zeespiegelstijging) en de toenemende druk op het ruimte gebruik hebben 'waterveiligheid' nog nadrukkelijker op de maatschappelijke agenda gezet.

Waterveiligheid is niet alleen een opdracht voor het waterschap, die zorgt voor sterke waterkeringen, maar ook voor andere overheden, inwoners, kennisinstellingen, bedrijven en agrariërs. Samen zorgen we ervoor dat de kans op een overstroming klein blijft en dat ook het effect van een overstroming zoveel als mogelijk beperkt blijft.

Overzicht van de belangrijkste beleids-/en wettelijke kaders Waterveiligheid

Waterwet. In artikel 2.1 Waterwet is het doel van de wet verankerd: voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met bescherming en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Deltaprogramma. Het doel van het Deltaprogramma is: Nederland nu en in de toekomst beschermen tegen overstromingen, zorgen voor voldoende zoetwater en de inrichting van het land klimaatbestendig maken. Het Kennisprogramma Zeespiegelstijging, waarin wij participeren, brengt in beeld wat ons op de langere termijn te wachten staat en hoe we daar nu al op kunnen participeren in het watersysteem én de ruimtelijke inrichting.

Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Het doel van het HWBP is dat in 2050 alle primaire keringen op een sobere en doelmatige wijze zijn versterkt, zodat deze voldoen aan de wettelijke normen zoals die zijn vastgelegd in de Waterwet. Hiermee wordt de waterveiligheid van Nederland gewaarborgd.

Totale begroting Waterveiligheid

In onderstaande tabel is het totaalbudget voor Waterveiligheid opgenomen.

baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	33.469	36.305	47.429
- taakopbrengsten	-1.527	-1.045	-1.045
- coalitieakkoord	57	498	600
- kapitaallasten	16.434	16.484	17.874
Totaal Waterveiligheid	48.433	52.241	64.858

De toename van de taakkosten is toegelicht op pagina 16.

Bovenstaande cijfers worden op de volgende pagina's per resultaat nader toegelicht.

WATERVELIGHEID			
Resultaat 1			
R1: Overstromingen voorkomen.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025		
A1: Inspecteren van de keringen, toetsen aan de norm en nemen van slimme beheermaatregelen om de dijk in combinatie met het watersysteem te laten voldoen aan de norm.	- Toetsing regionale en primaire keringen (formele toetsingen zijn in 2024 afgerond; in 2025 beheerfase en afronden niet-verplichte delen)		
A2: Versterken van keringen aan de hand van een dijkenprogramma, rekening houdend met biodiversiteit, KRW-doelen, boezemsysteem, omgeving en klimaatverandering.	- Dijkverbeteringsprogramma's: uitvoeringsprogramma I en uitvoeringsprogramma II (investering)		
A3: Reguleren van het gebruik en het onderhoud van dijken door eigenaren en gebruikers, zoals beschreven in de verordening (vergunningverlening, toezicht en handhaving).			
A4: Uitvoeren onderhoud aan keringen en bijbehorende Technische Systemen.	- Pilot diervriendelijke bescherming		
A5: Circulair gebruik maken van grondstoffen, water en energie			
A6: Uitvoeren pilot voor diervriendelijke, graafwerende maatregelen	- Start de eerste fase preventiepilot graafwering		
baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	33.469	36.248	47.196
- taakopbrengsten	-1.527	-1.045	-1.045
- coalitieakkoord	-	273	600
- kapitaallasten	16.434	16.484	17.874
Totaal resultaat 1	48.376	51.959	64.626

Toelichting

Taakkosten

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

- De nominale loon- en prijsstijging voor 2025 is verwerkt;

Taakopbrengsten

De opbrengsten bestaan uit: huren, pachten en erfpacht (50% ten gunste van Waterveiligheid en 50% Voldoende water) € 175.000. Daarnaast bedragen de legesopbrengsten € 870.000.

Uitvoeringsprogramma coalitieakkoord

Hieronder zijn de middelen opgenomen voor de acties uit het coalitieakkoord.

Coalitieakkoord	Bedragen in €
Uitbreiding 1 fte 1e en 2e lijn onderhoud keringen gesplitst in dierenwelzijn en inspecties (S)*	250.000
Dierenwelzijn: toepassen van diervriendelijke bescherming van dijken 1 fte + taakkosten (S)	250.000
Dierenwelzijn: graverij detecteren en weren (S)	100.000
Totaal	600.000

*S=structureel

Kapitaallasten

Kapitaallasten zijn de lasten van de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen die jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden, anderzijds nemen ze toe vanwege de in 2023 uitgevoerde investeringswerken.

Mijlpalen 2025 (Resultaat 1)

A1: Toetsing regionale en primaire keringen

De primaire waterkeringen zijn enkele jaren geleden getoetst en volledig als voldoende beoordeeld. De toetsing van de regionale waterkeringen is in 2024 afgerond en de resultaten zijn gedeeld met het Algemeen bestuur en de Gedeputeerde Staten van de provincies. De maatregelen die voortkomen uit de toetsing worden opgenomen in het Uitvoeringsprogramma II als onderdeel van "Investerings opgave uit toetsing 2024 AGV" en in 2025 verder voorbereid.

A3: Vergunningverlening

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Omgevingswet en het bijbehorende Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) zijn dynamisch en blijven zich ontwikkelen en intensiveren. Om de implementatie soepel te laten verlopen, is er tijdelijke (externe) kracht ingehuurd. Deze inhuurkracht(en) wordt (worden) betaald vanuit het budget van het Programma Omgevingswet. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt een aantal regels op rijksniveau. Deze regels verhuizen naar het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Dit wordt ook wel de 'bruidsschat' genoemd. De bruidsschat onder de Omgevingswet geldt nog in 2025. Er is in 2024 geconstateerd dat er door de Omgevingswet een groeiend aantal taken en werkzaamheden bij is gekomen. De processen en werkwijzen die hiermee samenhangen zijn daardoor arbeidsintensiever geworden. De verwachting is dat werkzaamheden in 2025 verder toe zullen nemen. Daarbovenop speelt het landelijke gesprek om de indirecte lozingen, die nu bij de Omgevingsdiensten liggen, weer terug te geven aan de waterschappen. Er wordt in de begroting voor 2025 rekening gehouden met de blijvende behoefte aan extra formatie.

A4: Muskusrattenbestrijding

In het coalitieakkoord Waterkracht 2023 is aangekondigd dat AGV zal inzetten op preventieve maatregelen tegen graverij, waarbij preventie op termijn in de plaats van bestrijding van muskusratten gaat komen. De maatregelen en de aanpak worden op dit moment uitgewerkt. De pilot zal naar verwachting in 2025 starten. Voor nu zullen lopende afspraken op de huidige voet doorgaan. In 2025 continueren we het samenwerkingsverband Muskusrattenbeheer. Deze taak is ondergebracht bij een samenwerkingsverband met andere waterschappen (Muskusrattenbeheer West- en Midden Nederland, MRB WMNL), waarvan het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden de uitvoering voor zijn rekening neemt. De bijdrage aan het samenwerkingsverband MRB WMNL is voor 2025 geraamd op € 2,4 miljoen. Het verschil van € 262.000 ten opzichte van de vorige begroting kan worden verklaard door onder andere een stijging van de loonkosten met 4,4%, een stijging van de personele lasten en overige kosten. Dit samenwerkingsverband voert het met de Unie van Waterschappen vastgestelde beleid uit om landelijk de muskusratten op termijn terug te dringen tot aan de landsgrenzen. De financiering van muskusrattenbestrijding kent een apart budget dat niet ten koste gaat van het gereserveerde bedrag voor waterveiligheid.

A6: Diervriendelijke dijken/Graverij detecteren en weren (Coalitieakkoord)

In 2025 start de eerste fase van de preventiepilot graafwering na vaststelling van het plan van aanpak door het bestuur. Eind 2026 volgt de evaluatie van de pilot en wordt deze samen met een voorstel voor het vervolg voorgelegd aan het bestuur als input voor de VJN (beleidskader of protocol graafwering).

A6: Dierenwelzijn inspecties (Coalitieakkoord)

De bever heeft zijn intrede gedaan in ons beheersgebied. Onze inspecties ten behoeve van de waterveiligheid moeten daarvoor geïntensiveerd worden; beleidskaders zijn aanwezig (er is reeds een beverprotocol en de Nota Dierenwelzijn wordt in 2025 ter besluitvorming voorgelegd aan het AB).

WATERVELIGHEID			
Resultaat 2			
R2: De gevolgen bij overstroming zijn beperkt.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025		
A7: Stimuleren dat medeoverheden bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, grote (bedrijfs)investeringen en onderhoudsprojecten de overstromingsrisico's meenemen en daarover heldere afwegingen maken.			
A8: Op orde brengen en houden van de crisisbeheersing, samen met andere betrokken partners en in staat zijn gezamenlijk effectief te handelen bij een overstroming.	- Digitale crisisbeheersing		
baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	-	57	233
- taakopbrengsten	-	-	-
- coalitieakkoord	57	225	-
- kapitaallasten	-	-	-
Totaal resultaat 2	57	282	233

Toelichting:

Taakkosten

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

- De nominale loon- en prijsstijging voor 2024 is verwerkt.

Taakopbrengsten

n.v.t.

Kapitaallasten

Kapitaallasten zijn de lasten van de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen die jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden, anderzijds nemen ze toe vanwege de in 2024 uitgevoerde investeringswerken.

Mijlpalen 2025 (Resultaat 2)

A7: Crisisbeheersing

In 2025 worden de uitvoering van het basisprogramma van Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO), de actualisatie van de planvorming, de uitbreiding van de samenwerking met de waterschappen in het gebied rondom het Noordzeekanaal en het Amsterdam Rijnkanaal (NZK-ARK) voortgezet.

De verbetering van de digitale crisisbeheersing wordt in 2025 gecontinueerd door het verder ontwikkelen van de scenario's voor ICT-IV, aanscherping van de wacht dien stollen en organiseren van trainingen en oefeningen.

In 2024 zijn stappen gemaakt in het versterken van het expertteam crisisbeheersing door inzet van tijdelijke ondersteuning. De huidige capaciteit knelt echter nog steeds door de hoge opgaven en uitbreiding van takenpakket. De wens is begin 2025 extra mankracht geregeld te hebben.

Om als crisisbeheersing te kunnen anticiperen op nieuwe ontwikkelingen wordt een stappenplan opgesteld. Het stappenplan beschrijft de stappen die nodig zijn om te komen tot een gewenste inrichting van de crisisorganisatie (organisatie, personeel, middelen, financiën) en welke keuzes hierin te maken zijn. De wens is begin 2025 de eerste stappen te hebben doorlopen. In het licht van de Governance wordt een voorstel voorbereid waarin opties voor de crisisorganisatie en de onderlinge samenwerking worden uitgewerkt.

A8: Crisisbeheersing aanpassen op nieuwe ontwikkelingen (Coalitieakkoord)

We verbeteren het stelsel van crisisbeheersing om nog beter toegerust te zijn voor diverse typen risico's en crises en dat doen we zoveel mogelijk in samenwerking met regionale en landelijke crisispartners. Bij de crisisaanpak houden we rekening met kwetsbare groepen mensen en dieren. Daarnaast nemen we gefaseerd nieuwe risico's en crisistypen op in de crisisbeheersing. We bereiden ons voor op nieuwe risico's en crisistypen en brengen daarvoor de crisisorganisatie op orde. Daar gaan we tussen 2025 en 2028 het volgende voor doen:

Inspanningen en resultaten

2025:

1. Maatgevend scenario wateroverlast (200mm scenario) (Watersysteem) 1^e kwartaal naar Dagelijks bestuur.
2. Verdere uitwerking maatgevend scenario in minimale bezetting/middelen/oefenprogramma crisisorganisatie Watersysteem
3. Maatgevend scenario Afvalwater 4^e kwartaal naar Dagelijks bestuur

2026

1. Uitwerken maatgevend scenario AW in minimale bezetting/middelen crisisorganisatie AW
2. Mogelijk een regio-oefening (HHNK, Rijnland, HDSR, AGV) in plaats van Landelijke overstromingsoefening

2027

1. Crisisorganisatie Watersysteem is op orde gebracht voor wat betreft capaciteit en middelen en oefenprogramma
2. Crisisorganisatie Afvalwater is op orde gebracht voor wat betreft capaciteit en middelen en oefenprogramma

De risico's als we het niet doen

Onvoldoende weerbaar: onvoldoende in staat om als (crisis)organisatie te kunnen handelen in geval van grote dreigingen en calamiteiten. Onvoldoende betrouwbaar als crisispartner in het netwerk van onder andere veiligheidsregio's, gemeenten.

A8: Digitale crisisbeheersing (Coalitieakkoord)

Het op orde brengen crisisbeheersing voor digitale calamiteiten en vergroten bewustzijn digitale dreigingen en calamiteiten. Het doel is de (crisis)organisatie adequaat voor te bereiden op de gevolgen van digitale ontwrichting.

Inspanningen en resultaten

2025

1. 1^e kwartaal: Basis op orde voor inrichting crisisorganisatie vanuit IV/ICT (wachtdienst, opleidingen).
2. 2^e kwartaal: Uitwerken maatgevend scenario IV-ICT (en verdere uitwerking in Q3: minimale bezetting, middelen)
3. 2^e kwartaal: Programma opleiden, trainen, oefenen voor digitale crisisbeheersing.
4. Training en oefening met (maatgevend) scenario IV-ICT.

2026

1. Oefeningen digitale dreiging
2. Calamiteitenplan IV-ICT met maatgevende scenario's gereed (4^e kwartaal naar het Dagelijks bestuur)

2027

1. Crisisorganisatie IV-ICT is op orde gebracht voor wat betreft capaciteit en middelen en oefenprogramma.

2028

1. Gehele crisisorganisatie is op orde gebracht voor wat betreft IV-ICT:) kennis van risico's, effecten en benodigde respons (bewustzijn digitale dreigingen).

1.4.3 INDICATOREN

De indicatoren zijn beschreven in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* (WBP). In deze begroting zijn de indicatoren uit het WBP vertaald naar richtwaarden 2025 en aangevuld met de huidige waarden voor het jaar 2024. Conform bestuursvoorstel BBV23.0536 worden een nieuwe set resultaat-indicatoren toegepast, ten behoeve van het kunnen monitoren van de in het Waterbeheerprogramma 2022 - 2027 vastgestelde resultaten.

WATERVEILIGHEID		Indicator	Waarde 2023	Huidige waarde 2024	Richt- waarde 2025	Richt- waarde 2029
Resultaat						
R1	We voorkomen overstromingen	A. Regionale keringen die voldoen aan de dan geldende norm [% van de km]*	83%	74%	80%	90% (toetsronde 2012)
		B. Primaire keringen die voldoen aan de dan geldende norm [% van de km]	100%	100%	100%	100%
		C. Keringen waarvoor het minimum veiligheidsniveau op orde is [% van de km]	97%	97%	97%	97%
		D. CO2 eq-emissie (gelijk aan Waterspiegel)	n.t.b.**	n.t.b.**	n.t.b.**	n.t.b.**
		E. Percentage energieneutraal [Energieopwekking / Energieverbruik] (gelijk aan Waterschapsspiegel)	n.t.b.**	n.t.b.**	n.t.b.**	n.t.b.**
		F. MilieuKostenIndicator [€]	n.v.t	844.000	818.000	717.000
R2	De gevolgen bij overstroming zijn beperkt	Gemeenten met risico op overstromingen die in hun beleid aandacht besteden aan de gevolgbeperving rondom overstromingen [Percentage van de inliggende gemeenten]	40%	50%	55%	65%

*In de afgelopen jaren werden de percentages gerelateerd aan de toetsing 2012 (85%) van de regionale waterkeringen voldoet aan de norm. In 2024 wordt er een nieuwe toetsing opgeleverd. Hierdoor komt er een aanvullende opgave voor de regionale waterkeringen. Hierdoor zal het percentage dat voldoet aan de norm minder worden.

**Het Dagelijks Bestuur heeft op 9 januari 2024 (BBV23.0536) besloten om enkele KPI's op het gebied van energie-efficiëntie, milieukosten en CO2-equivalent op te splitsen per Effect. Dit houdt in dat deze factoren per Effect inzichtelijk worden gemaakt, zodat er gericht op potentiële verbeteringen kan worden gestuurd. De organisatie is echter nog bezig met het ontwikkelen van de berekeningsmethodiek per Effect, waardoor deze KPI's momenteel nog niet in deze begroting zijn opgenomen. Dit geldt ook voor de overige Effecten.

1.4.3 INVESTERINGEN

Voor 2025 en de volgende jaren zijn op basis van bestaand beleid de volgende investeringen voorzien.

WATERVEILIGHEID	Begroting	Meerjareninvesteringsprogramma (MIP)			
	2025	2026	2027	2028	2029
Investeringen (x € 1.000)					
- Dijkverbeteringsprogramma (uitvoeringsprogramma I)	15.000	15.000	11.000	500	-
- De Rondehoep	8.150	4.100	500	350	200
- Toetsing regionale keringen	1.000	-	-	-	-
- Opgave uit toetsing 2024 (uitvoeringsprogramma II)	3.000	5.000	9.000	18.000	18.000
Totaal	27.150	24.100	20.500	18.850	18.200

Toelichting:

Dijkverbeteringsprogramma 2015-2024

Uitvoeringsprogramma I

In 2016 heeft het bestuur besloten om dijkverbeteringen gebiedsgericht en in afstemming met de omgeving uit te voeren. Om de aanpak van het Uitvoeringsprogramma regionale waterkeringen 2015-2024 (Uitvoeringsprogramma I) voort te kunnen zetten, heeft het Algemeen bestuur in 2021 een krediet van € 29 miljoen beschikbaar gesteld. Daarnaast is de gebiedsgerichte benadering herbevestigd.

Ook hebben de drie provincies ingestemd met het verlengingsverzoek van het bestuur om de maatregelen voor de regionale waterkeringen voor eind 2027 af te ronden. In 2025 wordt verwacht dat € 15 miljoen wordt gefinancierd uit het eind 2023 toegekende krediet van € 60 miljoen om het uitvoeringsprogramma voort te zetten (hiervan is nog € 43,2 miljoen beschikbaar).

Ook worden er projecten verder voorbereid voor uitvoering in de jaren 2026 - 2027. Naar verwachting wordt er in totaal in 2025 circa 15 km dijktraject fysiek verbeterd.

De Rondehoep

Begin 2025 start de realisatiefase van het inlaatwerk. De realisatiefase zal naar verwachting zo'n 2 jaar in beslag nemen. De maatregelen ter bescherming van milieurelevante objecten en de vergoedingsregeling lopen door in kalenderjaar 2025. De mogelijkheid tot het indienen van planschade verloopt in begin 2025. Het project wordt in 2026 opgeleverd.

Toetsing regionale keringen

Volgens het uitvoeringsbesluit zijn de regionale keringen in 2024 volledig getoetst, inclusief de kunstwerken en niet-waterkerende objecten. In 2024 is de toetsing opgeleverd aan de Gedeputeerde staten van de provincies. Vanwege de herprioritering van digitaliseringswerkzaamheden door de directie Informatie Voorziening worden werkzaamheden voor de niet wettelijke verplichtingen voor het informatiebeheer en gegevensuitwisseling (ten behoeve van de toets regionale keringen) uitgesteld tot begin 2025. Hiervoor is nog € 1 miljoen beschikbaar uit het toegekend krediet.

Opgave uit toetsing 2024 (Dijkverbeteringsprogramma 2024 - 2030)

De maatregelen die voortkomen uit de toetsing regionale keringen 2024 zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma II. Dit uitvoeringsprogramma is in 2024 gestart en moet eind 2030 gereed zijn conform de afspraken met de provincies.

Uitvoeringsprogramma II

De maatregelen voor het Uitvoeringsprogramma II dienen in 2030 gereed te zijn volgens afspraken met de provincies. Vooruitlopend op de resultaten uit de toetsing 2024 is er eind 2023 een krediet van € 10 miljoen beschikbaar gesteld door het Algemeen bestuur om alvast een start te kunnen maken met de dijkverbeteringsmaatregelen. Medio 2024 is er een start gemaakt met het voorbereiden van de eerste

dijkverbeteringsprojecten die in 2025 en verder worden voorbereid. Ondertussen kijken we ook naar quick-win-maatregelen voor dijken waar met minimale inspanning de dijk weer aan de norm kan voldoen. In 2025 worden nog geen fysieke verbeteringsmaatregelen getroffen binnen het Uitvoeringsprogramma II.

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN 2025

De grens van het watersysteem is bereikt. Het veranderend klimaat raakt op alle fronten aan de thematiek van voldoende water. Daarom werkt het waterschap aan een robuust watersysteem nu en voor de toekomst. De lage Rijnafvoeren van 2022 en 2023 hebben laten zien hoe kwetsbaar onze zoetwateraanvoer is. Bovendien is in komende decennia nog meer water nodig, onder andere om de bodemdaling af te remmen. Via het Deltaprogramma Zoetwater werken we aan verbetering van de aanvoerroutes. In 2025 worden voor dit programma mogelijke maatregelen bepaald en in 2026 volgen dan besluiten over het Deltaplan Zoetwater.

We geven in 2025 verder invulling aan de Beleidsbrief Water en Bodem Sturend. We blijven meewerken aan ruimtelijke planprocessen, zoals die voor de Novex-gebieden en de provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies. We werken aan het Tweede Actieprogramma aanpak Veenweiden en we gaan door met wat we in gang hebben gezet in de gebiedsprocessen die gestart zijn in het kader van de Provinciale Programma's Landelijk Gebied (PPLG). We maken in 2025 een blauw Omgevingsprogramma (een meer richtinggevende update van de 'waterpraatkaarten') en voeren het gesprek hierover.

We zorgen dat er voor 2027 helderheid is over nieuwe afvoerpunten van de boezem (bijv. Muiden). Vanuit Deltaprogramma Centraal Holland gaan we op zoek naar mogelijke calamiteitenberging. We voeren de tweede ronde van stresstesten uit en berekenen de toekomstige wateroverlast in de polders met de nieuwe KNMI-klimaatscenario's van eind 2023 in ons modelinstrumentarium. In 2026 volgen de risicodialogen met gemeenten en andere gebiedspartners.

Grondwater krijgt landelijk, regionaal en lokaal steeds meer aandacht. In 2025 bepalen we welke rol en ambities we hebben op het thema grondwater en werken we uit wat er nodig is om deze rollen en ambities in te vullen, zoals kennis en kaders. We verkennen de mogelijkheden om grond- en oppervlaktewateronttrekkingen verder te reguleren. Voor de regulering is het belangrijk dat de beleidskaders

en -regels actueel zijn. In 2025 gaan we verder met nieuwe klimaatbestendige beleidsregels in de Waterschapsverordening.

De gemalen zijn de meest kapitaalintensieve assets binnen het watersysteembeheer en daarom een belangrijk aandachtspunt in onderhoud en beheer. In 2024 is de werkwijze waarop we naar de assets kijken verschoven van risicogestuurd naar waardegestuurd. Bij waardegestuurd programmeren gaat het niet alleen om het voorkomen van risico's, maar ook het benutten van kansen. In 2025 wordt gestart met het vervangen van een tiental objecten. Voor het in stand houden van de hoofdwatergangen, waarvoor AGV onderhoudsplichtig is, verzorgen we het onderhoudsbaggeren, maaien en schonen. We blijven inzetten op natuurvriendelijk onderhoud en ontwikkelen dit verder door, samen met onze aannemers.

BEOOGD EFFECT

De inrichting van de ruimte en het watersysteem is zodanig, dat we met waterpieken en -dalen kunnen meebewegen en inwoners en ecosysteem zo weinig mogelijk last hebben van de gevolgen van klimaatverandering. Een robuust watersysteem dus, dat voldoet aan de provinciale normen voor wateroverlast, ook goed functioneert in periodes van droogte, veerkrachtig en onderhoudsvriendelijk is.

Bij droogte zijn we in staat om - samen met andere waterbeheerders - via een gebiedsgerichte aanpak het goede water slim te verdelen en op de juiste plek te brengen, waarbij er een evenwicht is tussen vraag en aanbod van zoet water. Bij veel neerslag in korte tijd zijn we – samen met gemeenten en bewoners - in staat het water tijdelijk op te slaan en waar dat niet mogelijk is af te voeren via een goed functionerend boezemsysteem. Het vasthouden en benutten van dit kostbare water is onderdeel van de bedrijfsvoering zowel in de stad (Wadi's, groenblauwe daken, inrichting openbare ruimte en dergelijke) als in de polders, zodat er in drogere tijden meer buffers zijn. Ook is er sprake van een duurzaam, evenwichtig en billijk gebruik en beheer van grondwater.

Niet alleen het watersysteem is robuust en toekomstbestendig, dat geldt ook voor de ruimtelijke inrichting, zowel bovengronds als ondergronds. De ruimtelijke inrichting past bij het watersysteem – het watersysteem, inclusief grondwateraspecten, is de 'onderlegger' voor de ruimtelijke inrichting. Het oppervlaktewaterpeil, waterhoeveelheid en -kwaliteit en het grondgebruik van het gebied passen bij elkaar. De peilen zijn actueel en handhaafbaar.

In veengebieden is de bodemdaling geremd, zijn de broeikasgasemissies lager en zijn we samen met de stakeholders op zoek gegaan naar het optimale peilbeheer dat daarvoor nodig is. Het peilbeheer voor de landbouw is geen belemmering voor natuurontwikkeling in de polders. In natuurgebieden aan de voet van de Heuvelrug is de kwelstroom hersteld. Terreinen rondom gemalen en zuiveringen van AGV kennen een hoge biodiversiteit. De baggeraanwas in de wateren is veel kleiner geworden door een betere waterkwaliteit, betere oevervegetatie en natuurlijke oeverbescherming.

Overzicht van de belangrijkste beleids-/en wettelijke kaders Voldoende water

Waterwet. In artikel 2.1 van de Waterwet is het doel van de wet verankerd: voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met bescherming en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Deltaprogramma. Het doel is Nederland nu en in de toekomst beschermen tegen overstromingen, zorgen voor voldoende zoetwater en de inrichting van het land klimaatbestendig maken.

Waterschapsverordening. In de Waterschapsverordening staan regels van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht over het gebruik en onderhoud van water, oevers en dijken. Met de Waterschapsverordening wil het waterschap de volgende doelen bereiken: schoon en genoeg water in onze sloten, grachten en meren, sterke dijken tegen overstromingen en gezonde waterplanten en vissen.

Masterplan Technische Assets. Het Masterplan toont de noodzakelijke opgave om de assets weer op het noodzakelijke conditioniveau te brengen en om de ambities uit het Waterbeheerprogramma te behalen.

Totale begroting Voldoende water

In onderstaande tabel is het totaalbudget voor Voldoende water opgenomen. Verderop in dit hoofdstuk volgt het een overzicht van de budgetten per resultaat.

baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	33.692	43.379	48.227
- taakopbrengsten	-884	-335	-335
- coalitieakkoord	-	1.937	1.170
- kapitaallasten	11.141	12.057	13.661
Totaal Voldoende water	43.949	57.038	62.723

De toename van de taakkosten is toegelicht op pagina 16.

VOLDOENDE WATER	
Resultaat 1	
R1: Het watersysteem is op orde en toekomstbestendig.	
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025
A1: Ontwikkelen en hanteren van een 'blauw label' om inzicht te geven in de toestand van de gebieden en voor de prioritering van het oplossen van knelpunten in het watersysteem.	
A2: Uitvoeren (natuurvriendelijk) beheer en onderhoud en besturing van het watersysteem en bijbehorende kunstwerken, met ruimte voor maatwerk (het juiste water op de juiste plek op het juiste moment).	<ul style="list-style-type: none"> - Besluitvorming Lange Termijn Assetplan - Implementeren risicogestuurd werken - onderhoudsbaggeren; 93 km
A3: Voldoende ruim dimensioneren van het watersysteem.	
A4: De hoofdwaters laten voldoen aan het afgesproken legger- en/of vaarwegprofiel.	
A5: Reguleren van het gebruik en onderhoud van wateren door eigenaren en gebruikers, zoals beschreven in de verordening (vergunningverlening, toezicht, handhaving).	<ul style="list-style-type: none"> - Verbeteren regelgeving en naleving Waterschapsverordening
A6: Adviseren over klimaatbestendige inrichting en ruimtelijke plannen.	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren Stresstesten
A7: Peilbesluiten actueel houden en uitvoeren.	
A8: Uitvoeren Strategie bodemdaling en Actieprogramma veenweide.	<ul style="list-style-type: none"> - Handleidingen "Waterkwaliteit bij vernatting" en "Bodemdaling en CO2 bij watergebiedsplannen" worden onderdeel van het werkproces van de integrale gebiedsprocessen en watergebiedsplannen
A9: Uitvoeren Boezemplan 2.0	<ul style="list-style-type: none"> - 2-jaarlijkse update Boezemplan
A10: Gebiedsoverstijgend samenwerken met alle betrokken partijen bij het boezemsysteem.	
A11: Uitvoeren grondwaterzorg, samen met andere partijen.	<ul style="list-style-type: none"> - Positioneringsnotitie grondwater wordt ter besluitvorming aan het bestuur voorgelegd
A12: Uitvoeren Aanpak droogte.	
A13: Circulair gebruik maken van grondstoffen, water en energie	
A14: Het watersysteem diervriendelijk ontwerpen en beheren	
A15: Toepassing warmtewinning uit oppervlaktewater (TEO)	

baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	33.692	43.379	48.227
- taakopbrengsten	-884	-335	-335
- coalitieakkoord	-	1.937	1.170
- kapitaallasten	11.141	12.057	13.661
Totaal resultaat 1	43.949	57.038	62.723

Taakkosten

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

- De nominale loon- en prijsstijging voor 2025 is verwerkt;
- Verbetering informatiestromen assets en verder te borgen in de organisatie € 87.000.

Taakopbrengsten

De opbrengsten bestaan uit: huren, pachten en erfpacht (€ 175.000), (50% ten gunste van Waterveiligheid en 50% Voldoende water). Daarnaast huuropbrengst dienstwoningen (€ 160.000).

Coalitieakkoord

Coalitieakkoord	Bedragen in €
Aanvullen van de Waterschapsverordening	75.000
Uitbreiding 1 fte 1e en 2e lijn onderhoud gesplitst in dierenwelzijn en inspecties (S)	145.000
Invoeren van een meldingsplicht voor onttrekken van water (S)	150.000
Implementeren van risicogestuurd werken (S)	800.000
Totaal	1.170.000

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn de lasten van de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen die jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden, anderzijds nemen ze toe vanwege de in 2024 uitgevoerde investeringswerken.

Mijlpalen 2025 (Resultaat 1)

A2: Masterplan Technische Assets

In 2025 verwachten we nadere besluitvorming naar aanleiding van het Lange Termijn Assetplan (LTAP). De eerste versie LTAP focust op prioriteit 1 en 2 objecten en stelt ons in staat om te kijken naar mogelijke scenario's met aanvullende bestuurlijke thema's (o.a. vispasseerbaarheid, biodiversiteit, cultuurhistorie, et cetera). Bij die besluitvorming komt aan de orde:

- Het bepalen kaders voor assets van derden met significante waterhuishoudkundige functie;
- Het onderzoek naar overdracht assets met beperkte waterhuishoudkundige functie.

A2: Agrarisch waterbeheer

Voor 2025 is de begroting voor agrarisch waterbeheer geraamd op € 0,7 miljoen. De uitgaven worden besteed aan kennisontwikkeling, communicatie, het stimuleren van agrariërs om maatregelen te nemen, en het geven van het goede voorbeeld in de wateren die in eigen beheer zijn. Dit vereist kennis en voorlichting.

Ecologisch beheer en onderhoud moet het nieuwe normaal worden voor zowel het waterschap, agrariërs als loonwerkers. In 2025 zal agrarisch waterbeheer meer synergie zoeken met gebiedsprocessen waarbij AGV betrokken is. De website 'Wat is mijn waterkwaliteit' wordt geactualiseerd, zodat actuele informatie beschikbaar is over de waterkwaliteit in het agrarisch gebied. Daarnaast organiseren we opnieuw brede boerenbijeenkomsten.

A2: Meerjarenplan onderhoudsbaggeren

Bij de Begroting 2023 is vastgesteld dat vanaf 2024 € 2,7 miljoen beschikbaar zal zijn voor het onderhoudsbaggeren waarvan € 0,5 miljoen beschikbaar is voor het oplossen van knelpunten in de vaarwegen. Voor 2025 is de richtwaarde voor de KPI "te baggeren kilometers" 93 kilometer en voor de KPI "% vaarwegen op orde" 95%. Het Plan Onderhoudsbaggeren dat in 2024 door het Dagelijks bestuur is vastgesteld wordt ter besluitvorming meegenomen in de VJN 2026 en daarop aansluitend in de Begroting 2026.

A2: Baggeren en verbetering ecologisch beheer

In 2025 wordt het Natuurvriendelijk onderhoud (NVO), baggeren en maai- en slotwerk gecontinueerd in lijn met de huidige natuurwetgeving en de ambities in het Biodiversiteitsherstelplan. Hierbij wordt het uitvoerende werkproces ondersteund met digitale middelen om goed te kunnen sturen op het efficiënt uitvoeren van het benodigde resultaat. Daarbij worden de waterlopen ook jaarrond geschoond, daar waar dat nu al goed mogelijk is.

A2: Implementeren van risicogestuurd werken (Coalitieakkoord)

Met risicogestuurd werken bedoelen we de ontwikkeling van budgetgestuurd naar waardegestuurd programmeren. Dit houdt in dat we bewust risico's accepteren waar dat mogelijk is en risico's voorkomen waar dat noodzakelijk is. De wijze van prioriteren is in lijn met de vastgestelde kaders. In de herziene prioritering wordt niet alleen gekeken naar de staat (conditie) van het object, zoals opgenomen in het Masterplan Technische Assets, maar ook naar het belang voor het functioneren van het systeem. Bij de prioritering is ook de situatie in het gebied met betrekking tot wateroverlast, waterkwaliteit en bodemdaling meegenomen. Tot slot is er bij de prioritering ook gekeken naar de uitvoerbaarheid.

Ondersteuning ontwikkeling waardegestuurd programmeren

Om de risico's op schoon, veilig en voldoende water te minimaliseren, ligt in 2024 de focus op de meest kritische objecten met prioriteit 1 en 2. Objecten met prioriteit 3 en 4 komen overwegend later aan bod.

Opstellen standaarden

De standaarden dragen bij aan kostenefficiëntie, beheersbaarheid en de doorlooptijd binnen projecten. Om dit te bereiken willen we een beroep doen op externe expertise.

A5: Aanvullen Waterschapsverordening (Coalitieakkoord)

In het coalitieakkoord is aangegeven dat we de komende jaren de regelgeving en naleving van de Waterschapsverordening in cycli verbeteren. Er zijn ambities opgenomen over het opnemen van de landelijke maatlat voor een groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving, regels rondom (in)directe lozingen, maar ook koude-warmte-installaties, grondwater(onttrekkingen), bestrijdingsmiddelen, dierenwelzijn en biodiversiteit. Daarnaast worden het beheer van het Digitaal Stelsel Omgevingswet en de uitwerking van controversiële maatregelen zoals uitsterfbeleid, overgangsrecht en saneren besproken.

In 2024 is er met het bestuur een prioritering van deze onderwerpen gemaakt. De daarbij voorgestelde programmering kan jaarlijks geactualiseerd worden.

De structurele extra middelen dragen bij in het borgen van een actuele regelgeving ten behoeve van een toekomstbestendig waterschap.

A6: Uitvoeren tweede DPRA-cyclus (Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie)

In 2025 worden de stresstesten op bovenregionaal, regionaal en lokaal niveau uitgevoerd. In het tweede kwartaal van 2025 wordt de bovenregionale stresstest afgerond (getrokken door de provincie Noord-Holland) en wordt het Plan van Aanpak voor het vervolg, de risicodialogen, vastgesteld. AGV is hierbij inhoudelijk betrokken. Met de eind 2024 gepubliceerde richtlijnen voor de tweede DPRA-cyclus (regionaal en lokaal) worden in 2025 binnen korte tijd stressbeelden op polderschaal gepubliceerd. Deze stressbeelden zijn zowel binnen en tussen de overheden als met maatschappelijke partijen gewenst (per klimaatthema, gebied of sector).

In de DPRA-werkregio AGV is een professionelere aanpak van de DPRA-cyclus dan in de afgelopen jaren nodig. In 2025 en 2026 zal AGV een coördinator aanstellen om de gezamenlijke opgave van gemeenten én waterschap op polderniveau in beeld te krijgen. Met de professionalisering van de DPRA-cyclus versterkt het waterschap de relatie met de gemeenten en verkrijgt ze uniforme informatie over het werkgebied. Ter voorbereiding op bovenstaande mijlpalen wordt de modelinzet ten behoeve van regionale stresskaarten in 2025 uitgebouwd en wordt een open datastructuur ontwikkeld voor de publicatie van de stresskaarten.

A6/A9: Water en Bodem Sturend in beleidsopgaven en gebiedsopgaven- en processen

In november 2022 is de Kamerbrief over Water en Bodem gepubliceerd. De 33 structurerende keuzes in deze brief dragen bij aan een toekomstbestendige leefomgeving. De keuzes gaan over een groot deel van de taken van AGV en de rol die het waterschap speelt in de omgeving.

Het waterschap geeft invulling aan Water en Bodem sturend in het eigen beleid, en in onze advisering en participatie in lokale, regionale en bovenregionale opgaven. Om dit effectief te doen wordt in 2025 verder gekeken naar het verbeteren van ons instrumentarium (onder andere data op orde en ontsloten, juridisch instrumentarium) en werkwijze én wordt input geleverd aan andere organisaties om het instrumentarium te ontwikkelen.

A8: Bodemdaling

In 2025 worden de “Handleiding waterkwaliteit bij vernatting” en “Handleiding bodemdaling en CO2 bij watergebiedsplannen” uit het tweede actieprogramma Aanpakveenweiden 2024-2030 onderdeel van het werkproces van de integrale gebiedsprocessen en watergebiedsplannen. We gaan door met reeds gestarte gebiedsprocessen en starten zo mogelijk, met draagvlak, twee nieuwe gebiedsprocessen op waar ook de andere wateropgaven van het waterschap meegenomen worden. Hierbij werken we nauw samen met de provincies, gemeenten, agrariërs en andere gebruikers van het landelijk gebied en pakken we vaak integraal meerdere doelen aan die passen in een provinciaal programma landelijk gebied.

De onderzoeksagenda naar effecten van bodemdaling op waterkwaliteit, waterkwantiteit, waterberging en inrichting van het watersysteem wordt verder aangescherpt. De eerste resultaten van de proef met een actief waterinfiltratiesysteem in de polder Waardassacker worden geanalyseerd.

De middelen voor bodemdaling worden ingezet voor proeven, monitoring en kennisontwikkeling.

A9: Boezemplan 2.0

Het Boezemplan AGV 2.0 is in november 2022 vastgesteld. Het beschrijft waar AGV zelf en samen met andere partners in de komende jaren aan werkt en wat het wil bereiken. Het doel is om het boezemsysteem van AGV in samenhang met het hoofdwatersysteem toekomstbestendig te maken op het gebied van waterafvoer, zoetwaterbeschikbaarheid, waterkwaliteit en het beperken van verzilting. Het waterschap blijft ook in 2025 participeren in diverse regionale en landelijke trajecten, zoals Slim Watermanagement, het Deltaprogramma IJsselmeergebied, het Deltaprogramma Zoet Water en het Kennisprogramma Zeespiegelstijging.

Sinds november 2023 is de Deltaprogramma regio Centraal Holland, waar ons gehele AGV-gebied onderdeel van is, onderdeel van het Deltaprogramma. Het waterschap financiert eigen onderzoeken (waaronder aan het boezemmodel voor onderbouwing van diverse boezem vraagstukken) en draagt ook financieel bij aan een aantal van deze regionale en landelijke trajecten, zodat de benodigde gezamenlijke studies en onderzoeken verricht kunnen worden en resultaten binnen AGV voor het (operationeel) waterbeheer worden meegenomen.

In 2025 wordt de 2-jaarlijkse update van het Boezemplan gegeven, waarin de stand van zaken van de belangrijkste maatregelen uit het Boezemplan AGV 2.0 wordt weergegeven.

In 2025 vinden binnen het Deltaprogramma de onderzoeken plaats rondom de mogelijke extra “uitgang” (mogelijkheid voor een nieuw gemaal) van ARK-NZK¹ naar het IJmeer om onder andere wateroverlast te kunnen beperken en voor zoet water in te kunnen zetten. Daarnaast vindt in het IJsselmeergebied

¹ Amsterdam-Rijnkanaal/Noordzeekanaal

onderzoek plaats naar mogelijke toekomstige strategieën van peilbeheer in die regio, die invloed kunnen hebben op het AGV-gebied. Het waterschap doet daar actief in mee en brengt de belangen hiervoor in.

A11: Positionering Grondwater AGV

Het grondwaterbeheer is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het Rijk, de provincies, gemeenten, waterschappen en particulieren. Het waterschap draagt hieraan bij als watersysteembeheerder door het verlenen van vergunningen voor diverse grondwateronttrekkingen, het beoordelen van grondwaterkwaliteit bij wateractiviteiten en het signaleren van knelpunten bij grondwaterverontreinigingen.

Het waterschap heeft de ambitie om meer samenwerking te zoeken in de grondwaterzorg. In de eerste helft van 2025 wordt een notitie ter besluitvorming voorgelegd aan het bestuur, waarin AGV haar ambities ten aanzien van het grondwaterbeheer bepaalt. In de notitie worden de rollen en verantwoordelijkheden binnen het grondwaterbeheer verhelderd en wordt het handelingsperspectief voor AGV geschetst. We sluiten hierbij aan op de Unievisie Grondwater, die in het voorjaar van 2023 is vastgesteld. Ook het advies van de Studiegroep Grondwater (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en Deltares, 2022) nemen we hierin mee.

A11: Meldingsplicht onttrekken water (Coalitieakkoord)

Het waterschap wil de meld- en meetplicht voor grondwateronttrekkingen aanscherpen om meer inzicht te krijgen in de grondwatersituatie met betrekking tot onttrekkingen in ons gebied. We passen onze regels aan, zodat (bijna) alle grondwateronttrekkingen gemeld en gemeten moeten worden. Bovendien is het mogelijk dat het Rijk een verplichte landelijke meldplicht en/of vergunningplicht voor alle grondwateronttrekkingen oplegt, waaraan wij ons zullen moeten houden. In het najaar van 2024 wordt dit onderwerp in de Tweede Kamer behandeld en volgt er nog een uitvoerbaarheidstoets vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

In de eerste helft van 2025 wordt de positionering van AGV voor grondwater vastgesteld. Dit zal de kaders bepalen voor onze rol en ambitie bij grondwateronttrekkingen en aangeven welke aanpassingen in de regelgeving nodig zijn. De voorbereidingen voor het aanpassen van de regels voor grondwateronttrekkingen in de Waterschapsverordening (WSV) zijn al in gang gezet en maken deel uit van het bredere traject voor inspraak en bestuurlijke behandeling van de aanpassing van de WSV.

Om betere en duidelijkere regels voor grondwateronttrekkingen in de WSV toe te kunnen passen, wordt geïnvesteerd in capaciteit en kennis voor het verlenen van vergunningen en het toezicht en de handhaving op grondwaterbeheer.

A12: Droogte en waterbeschikbaarheid

De afgelopen zes jaar heeft de urgentie van het thema droogte en waterbeschikbaarheid zich duidelijk laten zien. We merken dat droge periodes en lage Rijnaanvoer steeds vaker voorkomen, waardoor het waterschap steeds vaker (nood)maatregelen moet nemen, zoals het inzetten van noodpompen bij Muiden in 2018 en 2022. De gevolgen van klimaatverandering zijn nu al zichtbaar. Daarom is het belangrijk om wendbaar te blijven en de aanpak van droogte continu bij te sturen.

In de bijsturing Aanpak droogte (vastgesteld begin 2023) wordt richting gegeven aan activiteiten die van belang zijn voor de aanpak van droogte.

Deze activiteiten zijn veelal belegd bij andere thema's en activiteiten:

- Begin 2025 vindt de besluitvorming plaats voor het verruimen van de beheermarge bij peilbeheer;
- Voor de aanpassing van de inlaatfunctie bij de Steenen Beer maken we in 2025 een ontwerp. Ook voor andere droogte-assets voeren we een verkenning uit. Deze maatregelen vallen ook onder Boezemplan 2.0;
- We vervolgen de onderzoeken naar de effecten op de zoetwateraanvoer naar het veenweidegebied, met het oog op de verhoging van de grondwaterstand om CO₂-uitstoot te beperken. Op basis hiervan

worden de vervolgstappen bepaald. Dit wordt meegenomen in het tweede Actieprogramma Veenweiden;

- We onderzoeken hoe we de meldplicht en/of vergunningplicht kunnen aanpassen om beter inzicht te krijgen in de invloed van grondwateronttrekkingen op de watervoorraad en daarmee op droogte. Dit wordt meegenomen in het thema grondwater.

A13: Thermische energie uit oppervlakte (TEO)

In 2021 heeft het waterschap de Visie AGV Aquathermie vastgesteld (BBV20.0472) inclusief middelen ter operationalisering van de visie. Het beschikbaar gestelde budget zal worden ingezet voor het verstevigen en doorontwikkelen van de huidige rol van AGV als vergunningverlener en bronbeheerder in relatie tot Aquathermie. In de praktijk betreft het in het geval van TEO het verlenen van een vergunning voor koude lozingen, wanneer er warmte wordt onttrokken, wordt er immers koude geloosd.

STOWA heeft een handreiking geschreven hoe hier als waterschap mee om te gaan, deze handreiking is ook de basis voor het beleid van AGV. Kennis over het effect van koude lozingen is echter volop in ontwikkeling, ook in 2025 zullen we het vergunningenbeleid van AGV door ontwikkelen op basis van de nieuwste inzichten. Verder zal het ontwikkelbudget onder meer worden aangewend voor externe advieskosten en ontwerpwerkzaamheden ten behoeve van de ontwikkeling van pilotprojecten en de verdere ontwikkeling van visie en beleid.

In het nieuwe coalitieakkoord heeft het waterschap de ambitie uitgesproken een aanjaagrol te vervullen in relatie tot Aquathermie. Ook wil het waterschap de rol van het waterschap bij de ontwikkeling van publieke warmtenetten onderzoeken. AGV is voor de ontwikkeling sterk afhankelijk van derden. Bovendien zijn gemeenten en andere partners sterk afhankelijk van Rijksoverheidsbeleid inclusief middelen. Op dit moment is er veel onzekerheid over Rijksoverheidsbeleid en dit leidt in de praktijk tot stilstand van de ontwikkeling van collectieve warmte initiatieven, zoals Aquathermie. Dit geldt ook voor de ontwikkeling van initiatieven in het werkgebied van AGV. In 2025 zal naar verwachting alleen de rol- en deelname van het waterschap aan het Thermische Energie uit Oppervlaktewater initiatief Ketelhuis WG ter besluitvorming aan het waterschapsbestuur worden voorgelegd. Er zijn meer TEO initiatieven in het projectenportfolio aanwezig welke we in 2025 nadrukkelijk een stap verder willen brengen, alleen zijn deze in 2025 niet rijp voor besluitvorming.

1.4.4 INDICATOREN

De indicatoren zijn beschreven in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* (WBP). In deze begroting zijn de indicatoren uit het WBP vertaald naar richtwaarden 2025 en aangevuld met de huidige waarden voor het jaar 2024. Conform bestuursvoorstel BBV23.0536 worden een nieuwe set resultaatindicatoren toegepast, ten behoeve van het kunnen monitoren van de in het Waterbeheerprogramma 2022 - 2027 vastgestelde resultaten.

VOLDOENDE WATER		Indicator	Waarde 2022	Huidige waarde 2024	Richt- waarde 2025	Richt- waarde 2029
Resultaat						
R1	Het water-systeem is op orde en toekomstbestendig.	A. Percentage van de peilvakken waarvan waterpeilen zich bevinden binnen de marges van het vigerend peilbesluit [%]	91%	95%	95%	95%
		B. Wanneer een blauw label is ontwikkeld, komt hier een indicator gebaseerd op het blauwe label. Totdat een blauw label is ontwikkeld, een kwalitatieve beschrijving in de Bestuursrapportage van de bijzonderheden	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
		C. CO2 eq-emissie (gelijk aan Waterschapsspiegel)	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
		D. Percentage energieneutraal [Energieopwekking / Energieverbruik] (gelijk aan Waterschapsspiegel)	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
		E. MilieuKostenIndicator [€]	n.v.t.	306.000	296.000	260.000
		F. Te ontwikkelen: Indicator rondom robuustheid/ risico/ minimum-veiligheidsniveau	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.

1.4.5 INVESTERINGEN

Voor 2025 en de volgende jaren zijn op basis van bestaand beleid de volgende investeringen voorzien.

VOLDOENDE WATER	Begroting	Meerjareninvesteringsprogramma (MIP)				
		2025	2026	2027	2028	2029
Investerings (x € 1.000)						
- Waterinrichtingsplannen/NBW/Watergebiedsplannen	1.500	3.000	3.000	3.000	-	
- Programma Technische Assets (incl. upgrade modems)	23.000	35.000	35.000	35.000	35.000	
- Fysieke beveiliging	850	850	500	-	-	
- Dual datacenter	-	-	-	-	-	
- Dageraadskering	200	190	125	-	-	
- Gebouwbeheersysteem (klimaat) vervangen en optimaliseren	100	-	-	-	-	
- Aquathermieprojecten - initiatieven derden - TEO Projecten	450	950	1.450	950	-	
- Ontwikkeling Zon & Wind conform Regionale Energiestrategie	250	500	-	-	-	
Totaal	26.350	40.490	40.075	38.950	35.000	

Toelichting:

Waterinrichtingsplannen/NWB/Watergebiedsplannen

In 2025 wordt het bestuurlijk traject voor de Watergebiedsplannen Eerste en Tweede Bedijking, Derde Bedijking en Hilversum doorlopen. De Watergebiedsplannen voor Baambrugge Oostzijds, Nijenrode, Zuid-Bijlmer en Noordse Buurt/Westveen zijn in 2024 vastgesteld en worden in 2025 uitgevoerd. Na realisatie van deze plannen worden de peilen ingesteld conform de in 2024 vastgestelde peilbesluiten. In Baambrugge Oostzijds wordt in 2025 een nieuw gemaal gebouwd.

Voor de pilot 'Temmen van brakke kwel' worden in 2025 de onderzoeken afgerond naar de invloed van de onttrekking op het (grond)watersysteem en de mogelijkheden voor drinkwaterproductie en verwerking van het restproduct. Op basis van deze onderzoeken wordt in 2025 een businesscase opgesteld voor mogelijke opschaling.

Programma Technische Assets (inclusief upgrade modems Legacy)

De wijze van prioriteren is aangepast. De aanpassing houdt in dat niet alleen wordt gekeken naar de staat (conditie) van het object, zoals is opgenomen in het Masterplan Technische Assets, maar ook naar het belang voor het functioneren van het systeem. Bij de prioritering is ook bepaald wat de situatie in het gebied is wat betreft wateroverlast, waterkwaliteit en bodemdaling. Tot slot is bij de prioritering ook gekeken naar de uitvoerbaarheid.

Fysieke beveiliging

De fysieke beveiliging voldoet niet volledig aan alle BIWA-eisen (Baseline Informatiebeveiliging Waterschappen). De uitvoeringswerkzaamheden lopen door t/m 2027. Vanwege de scope wijzigingen en het opnieuw aanbesteding van het raamcontract loopt uitvoering achter op planning. Er wordt gewerkt aan een plan om de uitvoering te continueren en versnellen. De planning daarvoor is gebaseerd op prioriteiten, zoals de veiligheidsklasse en hoe belangrijk het object is voor het systeem. Deze werkwijze wordt gecontinueerd in 2025.

Dual datacenter

Er is besloten om deze activiteit voorlopig uit te stellen vanwege de verwachte opsplitsing van Waternet aangezien dit een gemeenschappelijke investering is met Amsterdam. De prognose is dat enkel een plan van aanpak met bijbehorende raming in 2024 wordt gerealiseerd. Op basis van hiervan is de prognose voor 2025 dat hier geen kosten voor worden voorzien.

Dageraadskering

De Dageraadskering vormt een knelpunt in het Hoogwaterbemaalingsgebied, een cruciaal onderdeel van het boezemsysteem tijdens hoogwater. De gemeente Amsterdam gaat, met cofinanciering van het waterschap, deze kering aanpassen om de waterafvoer te verbeteren. De afspraken hierover zijn vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst tussen Waterschap AGV en de gemeente Amsterdam (3e kwartaal 2024).

De investeringskosten voor AGV bedragen € 515.000. Dit bedrag is bedoeld als bijdrage aan de projectkosten voor de bouw van de nieuwe toldeur. In januari 2025 wordt het eerste deel van de bijdrage van AGV gefactureerd, ter waarde van € 202.000. Wat betreft de onderhoudskosten voor de nieuwe toldeur draagt het waterschap € 516.000 bij. Dit bedrag wordt in 2027 overgemaakt. De voorbereidende werkzaamheden vinden plaats in 2024 en 2025, en de uitvoering is gepland voor 2026 en 2027.

Gebouwbeheersysteem (klimaat) vervangen en optimaliseren

Het gebouwenbeheersysteem is verouderd en is aan vervanging toe. De 1^e fase van de voorbereiding is gestart welke moet leiden tot een definitieve opdracht om te komen tot realisatie van de vervanging van het huidige systeem. Voor 2025 is € 0,1 miljoen aan uitgaven gepland.

Aquathermieprojecten - initiatieven derden - TEO Projecten

Voor TEO-project KetelhuisWG zal naar verwachting in het 1^e kwartaal 2025 een kredietaanvraag worden ingediend voor de aanleg van een TEO-installatie (geplande uitgaven voor 2025 bedragen € 450.000). Een installatie bestaande uit enkele pompen, warmtewisselaars en de nodige appendices. Daarmee kan thermische energie uit het oppervlaktewater (TEO) van het Jacob van Lennepkanaal worden gehaald. Dit wordt gebruikt als basisbron voor de verwarming van zo'n 1250 woningen. In het water worden aanzuigkorven gebouwd waar filters in zitten om het water zo schoon mogelijk door de warmtewisselaars te kunnen pompen. Het afgekoelde water wordt 300 meter verderop weer in het kanaal geloosd.

Ontwikkeling Zon & Wind conform Regionale Energiestrategie

AGV is continu op zoek naar manieren om energie te besparen en te produceren. Daarnaast is AGV partner in de Regionale Energietransitie (RES) voor de regio Noord-Holland Zuid. In de RES zijn duurzame energie ambities opgenomen met bijbehorende zoekgebieden voor wind- en zonne-energie. Een mogelijk kansrijke locatie voor wind- en zonne-energie is gelegen in het RES zoekgebied Zuiderlegmeerpolder.

AGV is eigenaar van een grote waterberging in dit gebied en wil de mogelijkheden van wind- en zonne-energie daar verkennen. In 2025 zal in overleg met de Provincie Noord-Holland en de gemeenten Uithoorn en Aalsmeer nader worden verkend wat de (on)mogelijkheden zijn.

Voor de ontwikkeling van zonne- en windenergie conform de RES is voor 2025 een bedrag van € 250.000 begroot. Dit geld is nodig voor het participatieproces en voor verschillende onderzoeken. Te denken valt aan een onderzoek naar de ecologische effecten (dierenwelzijn en biodiversiteit), naar de financiële haalbaarheid en mogelijke vormen van samenwerken en organiseren. Indien aan een opvolgende fase kosten zijn verbonden en een krediet nodig is van AGV zal ter instemming een kredietvoorstel aan het Algemeen bestuur voorgelegd worden.

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN 2025

Een goede waterkwaliteit is belangrijk voor mensen, dieren en planten. De aandacht voor waterkwaliteit blijft toenemen, mede door de naderende deadline van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) in 2027. Op grond van de KRW zijn waterkwaliteitsdoelen vastgesteld en worden al sinds 2009 maatregelen uitgevoerd om deze doelen te bereiken. In het gebied van AGV en ook in de rest van Nederland zijn de doelen nog niet bereikt.

Uiterlijk in 2027 moeten onze 41 KRW-waterlichamen, dat zijn grote -meren, vaarten en waterrijke polders, in 'goede toestand' verkeren. Dat betekent dat ze chemisch én biologisch op orde moeten zijn. Om dit te bereiken heeft AGV een omvangrijk KRW-maatregelenprogramma vastgesteld. Bij dit programma horen investeringsmaatregelen, maar ook aanpassingen in de eigen onderhoudsprocessen of juridische regels. In 2025 gaan we op volle kracht verder met de uitvoering van de maatregelen uit het KRW-programma en gaan we aan de slag met de aanbevelingen uit de tussenevaluatie KRW. Het is een enorme opgave om het vorig jaar vrijgekomen investeringsbudget voor eind 2027 uit te geven. Voor een deel van de projecten is vier jaar tijd te kort om ze uitgevoerd te krijgen. Niet al onze eigen maatregelen zullen voor eind 2027 uitgevoerd zijn, maar lopen nog door in 2028 en 2029.

Het halen van KRW-doelen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van meerdere overheden in Nederland. Om de doelen te halen moeten ook andere partijen maatregelen nemen. Het gaat in ons gebied met name om agrarische bedrijven, terreinbeherende organisaties, provincies en gemeenten. Om deze maatregelen bij derden te versnellen is in 2024 een stimuleringsbudget door het bestuur vrijgegeven. In overleg met o.a. gemeenten verwachten we vanuit dat budget in 2025 een start van diverse maatregelen in ons beheergebied.

Ook het Rijk is aan zet voor generiek beleid, bijvoorbeeld op de toelating van stoffen zoals PFAS en bestrijdingsmiddelen.

Klimaatverandering, en veranderingen in de kwantiteit van het watersysteem (droogte en piekbuien), heeft in toenemende mate invloed op de waterkwaliteit. Hiermee zullen we in toenemende mate rekening moeten houden.

In 2025 gaan we verder met de uitvoering van de acties uit het Biodiversiteitsherstelplan en het implementeren van het thema in alle onderdelen van de bedrijfsvoering.

De kaderstellende Nota Dierenwelzijn zal in 2025 worden afgerond en voor besluitvorming worden voorgelegd. Daarna zal een implementatieplan worden gemaakt.

Voor de waterkwaliteit saneert AGV waterbodems. In 2025 is AGV aan de slag op een aantal in het oog springende locaties:

- De uitvoering van de waterbodemsanering Amstel nabij Cindu zal in 2025 worden afgerond;
- Rondom Prinseneiland in Amsterdam zal de uitvoering van de sanering van het eerste deel in 2025 worden afgerond. De voorbereiding van het vervolg zal in 2025 resulteren in de aanbesteding van de overige grachten rondom Prinseneiland;
- Waarschijnlijk start in 2025 de uitvoering van de waterbodemsanering Oude Haven Hilversum (samen met de gemeente);
- Voor de Gooiergracht (Eemnes/Blaricum) wordt in 2025 een samenwerkingsovereenkomst verwacht voor de integrale herinrichting inclusief waterbodemsanering - met de drie betrokken gemeenten op basis van de bestuurlijke overeenkomst 2023.

BEOOGD EFFECT

De waterkwaliteit in het beheergebied is goed, zowel van het grond- als van het oppervlaktewater. Het water is geschikt voor verschillende functies: als leefgebied voor een soortenrijke omgeving van plant, dier en mens, voor het verbouwen van gewassen, als proceswater, grondstof voor drinkwaterbereiding, natuur, en diverse vormen van (water)recreatie. Waarbij soms zal gelden: niet alles kan overal.

De goede waterkwaliteit is onder andere het resultaat van een gezamenlijke aanpak van verontreinigingsbronnen, zoals overmatige voedingsstoffen. De verduurzaming van de agrarische sector draagt bij aan de verbetering van de waterkwaliteit via het sluiten van nutriëntenkringlopen, gezonde bodemkwaliteit, ecologisch oever- en slootbeheer. We streven naar een wijdverbreide goede landbouwpraktijk, met behoud van verdienvermogen van de bedrijven.

De watersystemen zijn ecologisch gezond en robuust, wat betekent dat ze bestand zijn tegen extreem weer (klimaatverandering) en zo natuurlijk mogelijk functioneren. Er zijn volop mogelijkheden voor planten en dieren die in het water en langs de oevers thuishoren om zich daar te ontwikkelen, te schuilen, paaïen, paren, broeden en van leefgebied naar leefgebied te trekken. De biodiversiteit in en langs het water is groot dankzij de goede waterkwaliteit en inrichting. Uitheemse soorten en andere soorten van verstoorde systemen domineren niet. Watergangen vormen verbindingzones en leefgebied voor water- en moerassoorten en geen barrières voor landgebonden soorten.

Er is sprake van veerkrachtige natuur- en landbouwgebieden die elkaar versterken: een vlechtwerk van licht- en donkergroen met 'zachte' grenzen tussen landbouw en natuur, en meer mengvormen van natuur en landbouw (zoals groenblauwe dooradering). Ook in het stedelijk gebied zijn er 'zachte' overgangen tussen water en bebouwing, die natuurvriendelijk worden onderhouden. Onze dijken, bermen en watergangen zijn geschikt als leefgebied en functioneren als ecologische verbindingzones.

In stedelijk gebied is de riolering op orde (geen foutaansluitingen en weinig overstorten). Afstromend hemelwater leidt niet tot meer ongewenste stoffen in het watersysteem. Daarnaast is er een gezamenlijke aanpak geweest van verontreinigde waterbodems, plastics in het water, bestrijdingsmiddelen, medicijnresten, opkomende stoffen en microverontreinigingen.

Door de bescherming van het grondwater zijn kwelgebieden zowel in kwaliteit als in omvang verbeterd. Inwoners en bezoekers ervaren water in het gebied als een verrijking van de omgeving.

Overzicht van de belangrijkste beleids-/en wettelijke kaders Gezond water

Waterwet. In artikel 2.1 van de Waterwet is het doel van de wet verankerd: voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met bescherming en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Europese Kaderrichtlijnwater (KRW). De doelstelling van de KRW is dat uiterlijk in 2027 in heel Europa de kwaliteit van alle wateren zowel chemisch (schoon) als ecologisch (gezond) op orde moet zijn.

KRW-programma AGV. Het doel van de KRW is dat uiterlijk in 2027 al het water in Europa schoon en gezond is. Dat is niet vrijblijvend: de KRW is Europese regelgeving die door alle lidstaten wettelijk is verankerd.

De KRW is aangenomen in 2000 en kent drie uitvoeringsperioden: 2009-2015; 2016-2021 en 2022-2027.

Stroomgebiedsbeheerplan (SGBPIII). De doelstelling van het SGBPIII is een gezond ecosysteem en goede waterkwaliteit voor alle wateren in Europa. Begin 2022 stelt het Rijk het SGBPIII vast. De regionale overheden leggen de doelen en de bijbehorende maatregelen vast in hun eigen programma's.

Wet natuurbescherming. De wet beschermt Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. De wet moet ervoor zorgen dat de verschillende planten- en diersoorten in de natuur blijven bestaan. Ook kwetsbare soorten mogen niet verdwijnen.

Nota Vis. De nota Vis heeft tot doel de omstandigheden voor een gezonde visstand in het beheergebied van AGV te verbeteren. In de Nota is aandacht voor een gezond en geschikt leefgebied voor vis, veilige verbindingen (het oplossen vismigratieknelpunten) en visserij.

Totale begroting Gezond water

In onderstaande tabel is het totaalbudget voor Gezond water opgenomen. Verderop in dit hoofdstuk volgt het een overzicht van de budgetten per resultaat.

baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	20.014	26.097	31.044
- taakopbrengsten	-	-	-
- coalitieakkoord	-	473	650
- kapitaallasten	3.173	3.376	3.393
Totaal Gezond water	23.187	29.945	35.086

De toename van de taakkosten is toegelicht op pagina 16.

GEZOND WATER			
Resultaat 1			
R1: De waterkwaliteit is goed en het watersysteem is gezond en robuust.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025		
A1: Uitvoeren maatregelenpakket voor de Europese Kaderrichtlijnwater (KRW) en er over adviseren.	-	KRW: afronden planvorming	
	-	Open Data: voortzetten ontsluiten data	
A2: Uitvoeren maatregelenpakket 'overige wateren' en er over adviseren.			
A3: Voortzetten stimulerings- en subsidieregelingen agrarisch waterbeheer.			
A4: Aanpakken van historische verontreinigingen in de waterbodem.			
A5: Stimuleren van een goede ruimtelijke bescherming van grond- en oppervlaktewater.	-	Actieprogramma Plastics: voortzetten uitvoering maatregelen	
	-	Microverontreinigingen: start met extra zuiveringsstappen	
A6: Reguleren van het gebruik en onderhoud van wateren door eigenaren en gebruikers, zoals beschreven in de verordening (vergunningverlening, toezicht, handhaving).	-	Verbeteren regelgeving en naleving	
A7: Circulair gebruik maken van grondstoffen, water en energie			
A8: Uitvoeren Bodembeheernota.			
baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	20.014	23.625	28.372
- taakopbrengsten	-	-	-
- coalitieakkoord	-	223	400
- kapitaallasten	3.173	3.342	3.362
Totaal resultaat 1	23.187	27.189	32.134

Toelichting:

Taakkosten

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

- De nominale loon- en prijsstijging voor 2025 is verwerkt;
- Taakbudget maai- en slootwerk waterlopen (door aangepaste wetgeving) € 250.000.

Taakopbrengsten

n.v.t.

Coalitieakkoord

Coalitieakkoord	Bedragen in €
Uitvoeren van de KRW-maatregelen en eventuele aanvullende maatregelen (S)	400.000
Totaal	400.000

Kapitaallasten

Kapitaallasten zijn de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen deze jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden, anderzijds nemen ze toe, vanwege de in 2024 uitgevoerde investeringswerken.

Mijlpalen 2025 (Resultaat 1)

A1: Kaderrichtlijn Water (KRW)

In 2025 zetten we actief door met het verbeteren van de waterkwaliteit. In dat jaar wordt de planvorming afgerond voor de laatste set maatregelen uit het implementatieplan voor de Kaderrichtlijn Water (KRW). Hiermee krijgen we voor alle 41 waterlichamen inzicht in hoe de KRW-doelen kunnen worden bereikt en welke specifieke acties daarvoor nodig zijn. Tegelijkertijd loopt de voorbereiding en realisatie van de eigen maatregelen (zie Investerings programma Kaderrichtlijn Water).

Om ervoor te zorgen dat gemeenten ook actief maatregelen nemen voor de waterkwaliteit, is in 2024 met alle gemeenten in het beheergebied van AGV de aanpak verkend. Dit heeft geleid tot een focus op twee onderwerpen: foutaansluitingen en natuurvriendelijke oevers. We verwachten in 2025 te beginnen met de eerste realisatie. Voor deze realisatie is in 2025 een budget van € 2,5 miljoen beschikbaar. Het succes van de uitvoering hangt mede af van de (uitvoerings)capaciteit bij de gemeenten.

Daarnaast blijven we in 2025 inzetten op het stimuleren van agrariërs binnen het Agrarisch Waterbeheer (zie mijlpaal A2 bij Effect Voldoende water). We werken ook aan het aanpassen van de Waterschapsverordening om een goede waterkwaliteit te waarborgen.

A1: KRW monitoren waterkwaliteit

De monitoring waterkwaliteit wordt voortgezet, het gaat om structurele monitoring en monitoring ten behoeve van onderzoek effect van maatregelen.

A1: Open Data

In 2025 zetten we de ontsluiting van onze data en informatie over waterkwaliteit voort. De digitale randvoorwaarden om data veilig te ontsluiten, worden in dat jaar op orde gebracht. Hierdoor kunnen ruwe meetgegevens uit monitoring via de website worden opgevraagd.

Het dashboard "Gezond Water" wordt verder aangevuld en geactualiseerd. Inzichten over de kwaliteit van het watersysteem worden ontsloten door water- en stoffenbalansen geautomatiseerd beschikbaar te stellen. De kwaliteit van de informatie over waterkwaliteit wordt verbeterd door de factsheets te actualiseren en beschikbaar te maken voor gebruikers.

A5: Actieprogramma Plastic

De gemeente Amsterdam is verantwoordelijk voor het verwijderen van drijfvuil. De gemeente is voornemens om het aantal Bubble barriers uit te breiden. In 2025 wordt hierover besluitvorming verwacht bij gemeente Amsterdam. De kosten zijn voor rekening van Amsterdam vanwege hun verantwoordelijkheid voor het verwijderen van drijfvuil, maar aangezien het verwijderen van plastics uit het water ook voor het waterschap van belang is, zal het waterschap bijdragen in de kosten van de aanleg (circa 10%).

A5: Microverontreinigingen

In het Masterplan Zuiveren is opgenomen dat uiterlijk in 2035 alle zuiveringen zijn voorzien van een extra zuiveringsstap om microverontreinigingen tot 80% te verwijderen. Voor de volgende RWZI's zijn aanvullende zuiveringsstappen in uitvoering of in voorbereiding in 2025:

- Amstelveen, geplande uitvoering 2025-2027;
- Uithoorn, voorbereiding 2024-2025, geplande uitvoering 2026-2027;
- De Ronde Venen, voorbereiding 2025-2026, geplande uitvoering 2026-2028;
- Hilversum, voorbereiding 2024-2026, geplande uitvoering 2027-2029

De aanvullende zuiveringsstappen op RWZI's Amstelveen, Uithoorn en De Ronde Venen zorgen voor een verlaging van concentraties microverontreinigingen (en nutriënten) in de Amstel.

Ten aanzien van microplastics wordt in 2025 gezocht naar mogelijkheden voor een brede samenwerking en financiering van aanvullende metingen van micro- en nanoplastics en PFAS in het influent en effluent van RWZI's. Ook wordt er een onderzoek naar bronanpak van medicijnresten opgestart.

A6: Toezicht lozingen

Om de waterkwaliteit minimaal op hetzelfde niveau te houden, voeren we actief toezicht uit op agrarische en glastuinbouwbedrijven, met speciale aandacht voor het vrijkomen en gebruik van nutriënten en bestrijdingsmiddelen. Daarnaast houden we toezicht bij bedrijven waar Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) in het afvalwater aanwezig kunnen zijn.

Samen met handhavingpartners houden we strikt toezicht op de zogenoemde Seveso-bedrijven (voorheen BRZO-bedrijven) om het (water)milieu, de gezondheid en de veiligheid van werknemers en de omgeving te beschermen. Het stoppen van niet-toegestane lozingen is een belangrijke bijdrage aan het verbeteren van de waterkwaliteit, een van de kerndoelen van het waterschap.

A6: Datacenters (Coalitieakkoord), geen extra middelen

In het coalitieakkoord is afgesproken dat we de komende jaren de regelgeving en naleving daarvan in meerdere cycli (tranches) verbeteren. In het coalitieakkoord zijn daarbij verschillende onderwerpen aangedragen, zoals regelgeving voor datacenters, koude-warmte-installaties, grondwateronttrekkingen, bestrijdingsmiddelen, indirecte lozingen, dierenwelzijn en biodiversiteit, die we effectief in tranches kunnen uitwerken. Het is daarom wenselijk dat het bestuur prioriteiten stelt en kaders definieert voor de volgende tranches.

Deze programmering kan jaarlijks worden geactualiseerd om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en signalen vanuit het veld.

GEZOND WATER			
Resultaat 2			
R2: De omstandigheden voor een hoge biodiversiteit zijn sterk verbeterd.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025		
A9: Biodiversiteit een sturende rol geven in alle werkzaamheden van AGV.	- Voortzetten implementatie Biodiversiteitsherstelplan		
A10: Een effectieve netwerkpartner zijn op het gebied van biodiversiteit.			
A11: Uitvoeren natuurvriendelijk beheer en onderhoud.	- Borgen natuurvriendelijke maatregelen in nieuwe raamovereenkomsten met marktpartijen		
A12: Uitvoeren Nota Vis voor het realiseren van een gezonde visstand en vistoegankelijkheid	- Nota Vis: gebruik van lood in de visserij uitfaseren		
A13: Ontwikkelen en implementeren doelen t.b.v. Dierenwelzijn	- Vaststellen nota Dierenwelzijn		
A14: Een effectieve netwerkpartner zijn op het gebied van biodiversiteit			
baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	-	2.472	2.671
- taakopbrengsten	-	-	-
- coalitieakkoord	-	250	250
- kapitaallasten	-	34	30
Totaal resultaat 2		2.756	2.952

Toelichting:

Taakkosten

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

- De nominale loon- en prijsstijging voor 2025 is verwerkt.

Taakopbrengsten

n.v.t.

Coalitieakkoord

Coalitieakkoord	Bedragen in €
Nota dierenwelzijn; Nota vis (S)	250.000
Totaal	250.000

Kapitaallasten

Kapitaallasten zijn de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen deze jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden, anderzijds nemen ze toe, vanwege de in 2024 uitgevoerde investeringswerken.

Mijlpalen 2025 (Resultaat 2)

A9: Maatregelen biodiversiteitsherstel- en monitoringsplan

In 2025 zetten we de implementatie van het Biodiversiteitsherstelplan voort. In het coalitieakkoord is de ambitie opgenomen om dit plan versneld uit te voeren. Daarbij zal ook worden gekeken hoe we omgaan met de uitdagingen in de samenwerking met externe netwerkpartners.

A11: Aanvullende maatregelen natuurvriendelijk onderhoud

In 2025 zetten we verder in op de doelstelling dat al ons onderhoud natuurvriendelijk wordt uitgevoerd. Een belangrijke mijlpaal is het borgen van de benodigde natuurvriendelijke maatregelen in nieuwe raamovereenkomsten met marktpartijen voor de onderhoudswerkzaamheden vanaf 2026. Voor de werkzaamheden in 2025 vormt de nieuwe gedragscode een risico op de planning en kosten.

A12: Nota Vis (Coalitieakkoord)

In 2024 wordt onderzocht hoe we Nota Vis kunnen aanscherpen in ambitie en uitvoeringssnelheid, onder andere door een check bij technische assets. In 2025 zullen we hier uitvoering aan geven en de kosten hiervoor aanvragen in de VJN 2026.

In de Nota Vis is ook opgenomen dat we in gesprek gaan met de sport- en beroepsvisserij om het gebruik van lood uit te faseren en om een einde te maken aan palingvisserij in het beheergebied. Het uitfaseren van lood proberen we te bereiken door aanpassing van de voorwaarden in huurovereenkomsten visrecht van het waterschap. Er zijn gesprekken gevoerd met beroeps vissers over palingvisserij, waarbij de mogelijke uitkomst is dat één visser stopt met palingvisserij.

A12: Beheersing uitheemse Rivierkreeften

We zetten de in 2023 gestarte praktijktest in de Molenpolder voort om de uitheemse rivierkreeft te beheersen. In 2025 ligt de focus op het monitoren van de effecten van de introductie (in 2024) van diverse soorten waterplanten, mosselen en dieren die kreeften eten, op de ontwikkeling van de rivierkreeften. Eind 2025 hebben we meer inzicht in of we het ecosysteem zelf robuuster kunnen maken tegen de kreeft en kunnen stoppen met het vangen ervan.

A13: Dierenwelzijn (Coalitieakkoord)

In de Nota Dierenwelzijn omschrijven we thema's en maatregelen waarop we kunnen inzetten om dierenwelzijn in ons waterschap te verbeteren en te stimuleren. Gedurende het beleidsvormingsproces zullen we bepalen welke thema's en maatregelen de komende tijd onze focus krijgen.

Naar verwachting wordt de nota in het tweede kwartaal van 2025 vastgesteld met een actieprogramma. In de Voorjaarsnota 2026 kunnen de kosten hiervoor worden opgenomen.

INDICATOREN

De indicatoren zijn beschreven in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* (WBP). In deze begroting zijn de indicatoren uit het WBP vertaald naar richtwaarden 2025 en aangevuld met de huidige waarden voor het jaar 2024. Conform bestuursvoorstel BBV23.0536 worden een nieuwe set resultaat-indicatoren toegepast, ten behoeve van het kunnen monitoren van de in het Waterbeheerprogramma 2022 - 2027 vastgestelde resultaten.

GEZOND WATER		Indicator	Waarde 2023	Huidige waarde 2024	Richtwaarde 2025	Richtwaarde 2029
Resultaat						
R1	De waterkwaliteit is goed en het watersysteem is gezond en robuust.	A. Aantal uitgevoerde maatregelen uit het implementatieplan KRW 2022-2027	n.v.t.	5%	10%	100%
		B. Aantal gemeenten waarmee een convenant is afgesloten	5%	5%	30%	90%
		C. Deelname aantal agrariërs in ons gebied aan agrarisch waterbeheer	25%	35%	40%	80%
		D. Analyseren en rapporteren waterkwaliteit over de 41 waterlichamen	50%	80%	80%	100%
		E. KRW-waterlichamen die voldoen aan de KRW-doelstelling*	50%	55%	60%	PM
		F. CO2 eq-emissie (gelijk aan Waterschapsspiegel)	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
		G. Percentage energieneutraal [Energieopwekking / Energieverbruik] (gelijk aan waterschapsspiegel)	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
		H. MilieuKostenIndicator [€]	n.v.t.	114.000	111.000	97.000
		I. Te ontwikkelen: Indicator rondom robuustheid/ risico/ minimumveiligheidsniveau	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
R2	Omstandigheden voor een hoge biodiversiteit zijn sterk verbeterd.	<i>Totdat een monitoring biodiversiteit is ontwikkeld: Kwalitatieve beschrijving in Bestuursrapportage over bijzonderheden in de toestand van de biodiversiteit</i>	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.

*Het percentage opgenomen in de tabel is gebaseerd op de onderliggende losse parameters algen, macrofauna, planten, vis. Geen enkel waterlichaam voldoet volledig aan alle KRW-eisen.

INVESTERINGEN

Voor 2025 en de volgende jaren zijn op basis van bestaand beleid de volgende investeringen voorzien.

GEZOND WATER Investerings (x € 1.000)	Begroting	Meerjareninvesteringsprogramma (MIP)			
	2025	2026	2027	2028	2029
- Programma KRW/SGBP3 (spoor 1)	5.000	20.000	25.000	20.000	10.000
- Programma KRW/SGBP3 (spoor 2 t/m 4)	1.500	700	0	-	-
- Saneren waterbodems	362	1.918	1.011	50	118
- Baggeren Horstermeer	900	0	-	-	-
- Polders op diepte	400	173	-	-	-
- Aanpak Oude Haven en Gooise Vaart (H'sum)	350	-	-	-	-
Totaal	8.512	22.791	26.011	20.050	10.118

Toelichting:

Programma Kaderrichtlijn Water (KRW)/KRW SGBP3 (spoor 1 t/m 4)

In het implementatieplan KRW zijn 71 investeringsmaatregelen van AGV opgenomen, met een totale geschatte investeringswaarde van € 80,4 miljoen. De 71 maatregelen zijn geclusterd in 28 deelprojecten. Er is een realistische planning gemaakt. Dit geeft inzicht in het ritme van uitvoering van de 28 deelprojecten. De huidige inschatting is dat voor de uitgaven in 2025 een bijstelling nodig is van € 24 miljoen naar € 5 miljoen. De aangescherpte planning zal nog leiden tot een bijgestelde programmering voor de komende jaren en over 2027 heen. De onderbouwing van deze aanpassing is in de jaarrapportage KRW 2024 gegeven.

In 2025 wordt de planvorming afgerond voor de laatste set maatregelen uit het implementatieplan voor de KRW. Hiermee is voor alle 41 waterlichamen in beeld hoe de KRW-doelen kunnen worden gehaald en welke specifieke acties hiervoor nodig zijn. Tegelijkertijd loopt de voorbereiding en realisatie van de eigen maatregelen. In 2025 wordt voortvarend verder gewerkt aan de deelprojecten, belangrijke focus ligt daarbij op het ontwerpen van de 3 nieuwe Defosfateringsinstallaties. Ook wordt een aanvang gemaakt met de deelprojecten:

- Waterbodemmaatregelen KRW OVP – Terra Nova
- Beperken fosfaatbelasting Blijkpolder
- WIP Sloterplas
- WIP Maarseveense zoden en Grote Maarseveense Plas

Met de voorjaarsnota zal het investeringsprogramma worden geactualiseerd en worden de laatste inzichten verwerkt.

Sanering waterbodems

In 2025 wordt gewerkt aan de (voorbereiding van) sanering van de volgende saneringslocaties:

- Cluster 1 rondom Prinseneiland; Amsterdam, (90% financiering Rijk). Uitvoering van de sanering van het eerste deel wordt afgerond. De voorbereiding van het vervolg zal in 2025 resulteren in de aanbesteding van de overige grachten uit Cluster 1;
- Cluster 2 rondom Wittenburgervaart; Amsterdam, (90% financiering Rijk). Het vervolg van de voorbereidingen voor uitvoering na 2025;
- De Gooiergracht; Eemnes/Blaricum, (90% financiering Rijk), is onderdeel van een integrale herinrichting in gezamenlijkheid met de drie betrokken gemeenten en in combinatie met renovatie of alternatief voor gemaal Eemmeer. Het vaststellen van een samenwerkingsovereenkomst op basis van de bestuurlijke overeenkomst 2023);
- De Amstel nabij Cindu (100% financiering Rijk). De uitvoering zal in 2025 worden afgerond.

Baggeren Horstermeer

In de bodem van de Horstermeerpolder zitten hoge concentraties natuurlijk Arseen. Dit Arseen komt met het grondwater mee omhoog en zorgt in de bagger voor hoge concentratie. De uitvoeringswerkzaamheden van het baggeronderhoud lopen conform planning door in 2025. Dit project wordt in 2025 afgerond.

Polders op diepte (lekke polders)

In 2025 wordt een communicatietraject uitgevoerd om bewustwording te vergroten voor het beheren, het onderhouden en de bedienen van particuliere inlaten en kunstwerken rondom peilafwijkingen. Deze actie volgt op de vaststelling van de Waterschapsverordening in 2025.

In 2024 zijn eigen assets (inlaten) geautomatiseerd en voorzien van een meetpunt. De werking hiervan zal in 2025 worden geëvalueerd. Aan de hand daarvan wordt bekeken of deze aanpak succesvol is en moet worden uitgebreid over meerdere eigen inlaten. Als dat het geval is zal een tweede fase van het krediet worden aangevraagd. Deze acties dragen bij aan het thema schoon water en duurzaamheid. Het is de bedoeling dat er hiermee minder gebiedsvreemd water worden ingelaten en dat de gemalen minder (inlaat)water hoeven uit te pompen, wat bijdraagt aan een lager energieverbruik.

Aanpak Oude Haven en Gooise Vaart

De basis voor het project saneringsbaggeren is de overeenkomst betreffende 'Samenwerking en overdracht beheer en onderhoud van het watersysteem in het stedelijk gebied van Hilversum'. In deze overeenkomst zijn de werkzaamheden aan Oude Haven een samenspel van 3 projecten:

1. Saneringsbaggeren;
2. Emissiereducerende maatregel voor HWA riool²;
3. Herinrichting van het park.

De oplossingen van deze 3 projecten zijn bekend. De specifieke oplossingen per project worden op dit moment nader in kaart gebracht waarna in goede samenhang de 3 projecten gerealiseerd kunnen worden. De verwachting is dat begin 4e kwartaal 2024 de aanbesteding van het saneringsbaggeren wordt gestart. Inmiddels zijn daarvoor ook de nadere onderzoeken uitgevoerd.

² Hemelwaterafvoer

GEZUIVERD AFVALWATER

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN 2025

AGV richt zich op schoon effluent uit de zuiveringsinstallaties, duurzaam en veilig verwerken van reststoffen uit afvalwater en zoveel mogelijk nuttig hergebruiken van water, vrijkomende stoffen en energie.

Bij onze RWZI's ligt een enorme opgave, omdat een belangrijk deel van onze assets bijna aan het einde van de technische levensduur is. Dat leidt tot een grote onderhouds- en vervangingsopgave en daarvan zien we signalen: de storingsdruk op de zuiveringen neemt toe. Deze opgave krijgt hoogste prioriteit. Daarnaast leiden bevolkingsgroei en nieuwe zuiveringseisen leiden tot een uitbreidingsopgave. En de noodzaak om klimaatneutraal en circulair te gaan werken leidt tot een verbredingsopgave.

Onderhoud en beheer

Omdat continuïteit van de zuiveringstaak essentieel is voor een gezonde leefomgeving kiezen we er in 2025 voor om meer aandacht te geven aan onderhoud en beheer, om zo de storingsdruk te verminderen. Waar we met slimme oplossingen investeringen uit kunnen stellen zonder in te boeten op onze doelstellingen, doen we dat. Dat gaat meer rust en ruimte creëren om ook de andere opgaves goed te kunnen adresseren. Grote instandhoudingsprojecten in 2025 zijn bijvoorbeeld: het groot onderhoud aan de effluentleiding en de inspectie van en het onderhoud aan de beluchtingstanks op RWZI West; het vervangen van de procesautomatisering op RWZI Westpoort en het afronden van de vervanging van de procesautomatisering op diverse RWZI's. We ronden de renovatie van RWZI Loenen af en we vervangen de beluchtingsinstallatie op rwzi Uithoorn.

Ontwikkeling

We blijven ons extra inzetten op verwijderen van microverontreinigingen, plastic en nutriënten. Hoewel we erkennen dat het noodzakelijk is dat we vervuiling aanpakken bij de bron en dat er een grens is aan hoe veel vervuiling van ons oppervlaktewater we kunnen voorkomen door met (dure) technische oplossingen achteraf het water schoon te maken, willen we wel dat het waterschap zijn ketenverantwoordelijkheid neemt. We voeren de vastgestelde strategie microverontreinigingen uit. Dat doen we onder andere door het realiseren van een vierde zuiveringstrap bij rwzi's. We willen dat in 2027 de belangrijkste installaties (vanuit

KRW) zijn voorzien van zo'n extra zuiveringstrap. In 2024 is de vierde trap op RWZI Horstermeer opgeleverd. In 2025 starten we met de uitvoeringswerkzaamheden van de vierde trap, ten behoeve van verwijdering van medicijnresten, op RWZI Amstelveen en RWZI De Ronde Venen.

We winnen grondstoffen en energie uit afvalwater:

- We onderzoeken de (verdere) productie van fosfaat, bioplastic, biokool, cellulose, groengas en stikstofterugwinning;
- We willen de thermische energie in ons afvalwater benutten (TEA). We werken door aan bestaande initiatieven.

BEOOGD EFFECT

Conform het in 2022 vastgestelde Masterplan Zuiveren voeren we beheer en onderhoud uit en investeren we op basis van prestaties, kosten en risico's. We hebben speciale aandacht voor het zuiveren van medicijnresten, zoals bestuurlijk vastgelegd, en bereiden ons voor op de herziening van de Richtlijn Stedelijk Afvalwater. Daarnaast dragen onze zuiveringen bij aan het behalen van de KRW-doelen.

Een robuust en flexibel systeem zorgt voor het transporteren en zuiveren van afvalwater, met nadruk op duurzaamheid, doelmatigheid en de kringloopgedachte. Het inzamelen, transporteren en zuiveren van afvalwater is een gedeelde verantwoordelijkheid, waarbij het waterschap samenwerkt met zowel private als publieke partijen. Samenwerking tussen AGV, gemeenten, drinkwaterbedrijven en marktpartijen leidt tot kostenbesparingen en een gezond watersysteem tegen aanvaardbare maatschappelijke kosten. Probleemstoffen zoals medicijnresten en hormoonverstorende stoffen komen veel minder in het oppervlaktewater terecht door bronaanpak en effectieve verwijdering bij centrale rioolwaterzuiveringsinstallaties.

Afvalwater kan een bron zijn voor grondstoffen, energie en bruikbaar water. In het transportsysteem en/of bij de (centrale) zuivering is de terugwinning van grondstoffen, energie en water uit afvalwater en slib geïntegreerd in de bedrijfsvoering. Waar mogelijk vindt dit plaats zowel op de centrale zuiveringen als bij lokale zuiveringen, waar afvalwater aan de bron wordt gescheiden (nieuwe sanitatie). Dankzij terugwinning tegen zo laag mogelijke kosten levert de waterketen een belangrijke bijdrage aan een duurzamere samenleving.

De capaciteit van het systeem is groot genoeg om de toegenomen hoeveelheid afvalwater te verwerken. De rioolwaterzuiveringsinstallaties zijn zodanig ontworpen en ingericht dat ze blijven functioneren onder extreme weersomstandigheden door klimaatverandering. Nieuw ingerichte woon- en werkgebieden sluiten goed aan op de afvalwaterketen – er zijn geen foutaansluitingen en ongezuiverde lozingen.

Afstromend hemelwater wordt – waar nuttig – gebruikt en/of lokaal opgeslagen of verwerkt, mits het schoon genoeg is om hiervoor te gebruiken.

Overzicht van de belangrijkste beleids-/wettelijke kaders Gezuiverd afvalwater

Waterwet (art 3.4). Artikel 3.4 uit de Waterwet beschrijft de plicht van een waterschap om stedelijk afvalwater, dat via een rioolstelsel wordt aangeleverd, te zuiveren zodat het geloosd kan worden op oppervlaktewater. Voor dit doel heeft AGV 11 rioolwaterzuiveringen in bedrijf. Op basis van dit artikel zijn in de jaren 80 en 90 alle gemeentelijke rioolwaterzuiveringen overgegaan naar de waterschappen.

EU Richtlijn Stedelijk Afvalwater. Deze richtlijn betreft het opvangen, de behandeling en de lozing van stedelijk afvalwater alsmede de behandeling en de lozing van afvalwater van bepaalde bedrijfstakken. Deze richtlijn heeft ten doel het milieu te beschermen tegen de nadelige gevolgen van lozingen van bovengenoemde soorten afvalwater. De richtlijn wordt herzien en daar spelen we al zoveel mogelijk op in.

Masterplan Zuiveren. Het Masterplan geeft een compleet beeld en richting aan ten aanzien van de zuiveringskringen voor de langere termijn tot 2050. Hierin staan onze doelen voor het zuiveren van vuil water. We volgen waar mogelijk niveau 3 en anders ambitieniveau 2.

Strategie Microverontreinigingen. In 2018 stelde het Algemeen bestuur de Strategie Microverontreinigingen vast. In het bestuursakkoord heeft AGV de ambities uit de strategie microverontreinigingen aangescherpt. De RWZI Horstermeer wordt daarom van een aanvullende zuiveringsstap voorzien. Het plan van aanpak om de overige RWZI's voor 2035 te voorzien van een aanvullende zuiveringsstap wordt eind 2021 vastgesteld.

Totale begroting Gezuiverd afvalwater

In onderstaande tabel is het totaalbudget voor Gezuiverd afvalwater opgenomen. Verderop in dit hoofdstuk volgt het een overzicht van de budgetten per resultaat.

baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	70.793	97.471	95.000
- taakopbrengsten	-8.900	-11.250	-12.850
- coalitieakkoord	-	-	-
- kapitaallasten	34.742	36.439	38.370
Totaal Gezuiverd afvalwater	96.635	122.659	120.520

De toename van de taakkosten is toegelicht op pagina 16.

GEZUIVERD AFVALWATER			
Resultaat 1			
R1: Effluent uit zuiveringsinstallaties is schoon.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025		
A1: Uitvoeren beheer en besturing zuiveringsinstallaties en persleidingen.			
A2: Vergaand verwijderen van microverontreinigingen op zes zuiveringsinstallaties.	<ul style="list-style-type: none"> - Voorbereiden extra zuiveringsstap RWZI's Horstermeer en Amstelveen (investeringen) - Onderzoek klimaatverandering op zuiveringsprestaties 		
A3: Crisisbeheersing op orde brengen en houden	- Aanleg vierde trappen		
A4: Zuiveringssysteem toekomstbestendig maken, o.a. door plegen nieuwbouw	- Start ontwerpfase nieuwbouw RWZI Huizen		
baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	70.793	96.950	94.460
- taakopbrengsten	-8.900	-11.250	-12.850
- coalitieakkoord	-	-	-
- kapitaallasten	34.742	35.114	37.046
Totaal resultaat 1	96.635	120.814	118.656

Toelichting:

Taakkosten

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

- De nominale loon- en prijsstijging voor 2025 is verwerkt;
- Hogere opbrengstengrensoverschrijdend afvalwater € 1,6 miljoen.

Taakopbrengsten

Het betreft de opbrengsten van het zuiveren van afvalwater voor derden (Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Vallei en Veluwe en Rijnland) € 10,1 miljoen en opbrengst Biogas € 2,8 miljoen.

Coalitieakkoord

Op dit onderdeel zijn activiteiten in het coalitieakkoord geformuleerd.

Kapitaallasten

Kapitaallasten zijn de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen deze jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden, anderzijds nemen ze toe, vanwege de in 2024 uitgevoerde investeringswerken.

Mijlpalen 2025 (Resultaat 1)

In 2025 op sturen we op beheer en onderhoud en aanpassen de stedelijke richtlijn. En dat brengt ons op de volgende uitgangspunten:

A1: Masterplan Zuiveren

Op basis van het Masterplan Zuiveren worden de meerjaren investeringen uitgevoerd. De vier windturbines op de RWZI Amsterdam-West komen in 2025 inbedrijf.

A2: Onderzoek klimaatverandering op zuiveringsprestaties

In het kader van de Klimaatneutraliteit nemen we deel aan het landelijke 'Versnellingsprogramma lachgasreductie'. Dat betekent dat AGV in dit 4-jarige onderzoeksprogramma deelneemt met de 2 RWZI's Amsterdam-West en Westpoort. Naast het onderzoek hebben we een start gemaakt met het ontwikkelen van een AGV-uitvoeringsplan. In 2025 nemen we de voorlopige resultaten van het landelijke versnellingsprogramma en de studie 'verminderen N2O-uitstoot' bij de RWZI Amsterdam-West mee in het uitvoeringsplan.

A3: Aanleg vierde trappen

In het coalitieakkoord houdt het bestuur vast aan de inhoudelijke ambitie. Er is gekozen om de zuiveringen die lozen op kwetsbaar oppervlaktewater uiterlijk in 2027 te voorzien van een aanvullende zuiveringsstap. Dit betekent dat de volgende zuiveringen vóór 2027 worden voorzien van een aanvullende zuiveringsstap, namelijk: RWZI's Horstermeer, Amstelveen, De Ronde Venen en Uithoorn.

Vanwege interne en externe capaciteitskrapte vertraagt de planning van de huidige projecten. Toch wordt vastgehouden aan 2035 als deadline om alle zuiveringen te voorzien van een aanvullende zuiveringsstap voor het verwijderen van microverontreinigingen. In 2035 moeten alle zuiveringen een aanvullende zuiveringsstap hebben voor het verwijderen van microverontreinigingen. De volgende programmaplanning wordt aangehouden:

- RWZI Hilversum 2029
- RWZI Huizen 2027 - 2031 (afhankelijk van de nieuwbouw rwzi)
- RWZI Amsterdam-West 2032
- RWZI Westpoort 2033
- RWZI Loenen 2034
- RWZI Weesp 2035

In 2025 worden de volgende projecten ter besluitvorming aan het Algemeen bestuur voorgelegd:

- RWZI Hilversum aanvullende zuiveringsstap; voorbereidingskrediet fase II.

GEZUIVERD AFVALWATER			
Resultaat 2			
R2: Grondstoffen en energie uit afvalwater worden gewonnen en ingezet voor circulair gebruik.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025		
A5: In beeld brengen van de kansen voor de inzetbaarheid van nieuwe riolerings- en zuiveringstechnieken (nieuwe sanitatie) en de maatschappelijke rol van AGV hierbij.	- diverse projecten worden ontwikkeld en opgestart om de MKI verder te verlagen		
A6: In beeld brengen en benutten van de kansen voor winnen van grondstoffen en energie uit afvalwater en hergebruiken van zuiveringsslib.			
A7: Toepassen warmtewinning uit afvalwater (TEA)	- het verder brengen van TEA initiatieven richting ontwerp en voorbereiding realisatie.		
baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	-	521	540
- taakopbrengsten	-	-	-
- coalitieakkoord	-	-	-
- kapitaallasten	-	1.325	1.324
Totaal resultaat 2	0	1.845	1.864

Toelichting:

Taakkosten

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

De nominale loon- en prijsstijging voor 2025 is verwerkt.

Taakopbrengsten

n.v.t.

Coalitieakkoord

n.v.t. in 2025

Kapitaallasten

Kapitaallasten zijn de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen die jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden, anderzijds nemen ze toe, vanwege de in 2024 uitgevoerde investeringswerken.

Mijlpalen 2025 (Resultaat 2)

A5: Energietransitie en kringlooeconomie

Het coalitieakkoord laat opnieuw zien dat het waterschap zich verder inzet voor het verduurzamen van zijn activiteiten. Het programmaplan circulaire economie (2021) geeft invulling aan het Grondstoffenakkoord en werkt toe naar een milieu-impact van nul (MKI = 0) in 2050³.

Daarnaast ziet AGV het als een resultaatverplichting om in 2030 klimaatneutraal te zijn. In 2023 heeft de 'backcasting MKI=0 in 2050' ons verscherpte inzichten opgeleverd, op basis waarvan in 2024 verder geprioriteerd is. In 2025 worden diverse projecten ontwikkeld en opgestart om de MKI verder te verlagen.

³ De ambitie van het waterschap om in 2050 volledig circulair te zijn wordt kwantitatief uitgedrukt in een netto milieu-impact van nul, hiervoor gebruiken we de Milieukostenindicator (MKI) waarmee het inzichtelijk wordt waar het waterschap de grootste milieu-impact heeft. Om tot concrete maatregelen te komen wordt gebruik gemaakt van de backcastingmethode, hiermee wordt vanaf het jaar 2050 teruggekeken naar de acties die nodig zijn geweest om tot een netto milieu-impact van nul te komen.

Vanaf 2025 worden vier windturbines op de RWZI-West in gebruik genomen, waarmee het waterschap alle benodigde energie zelf opwekt. Voor de inkoop en aanbesteding hanteren we het Duurzaam Opdrachtgeverschap, waarvoor in 2024 het beleid verder is geconcretiseerd. In 2025 zal dit verder worden doorontwikkeld. Dit houdt in dat er in 2025 verder wordt gewerkt aan het implementatieplan Duurzaam Opdrachtgeverschap (inclusief CO2-prijs en verwerking van het KCAO-traject). De MKI-analyse heeft aangetoond dat het reduceren van de methaan- en lachgasuitstoot van de RWZI's significant bijdraagt aan de vermindering van de milieu-impact. In 2025 worden maatregelen uitgevoerd om lachgasemissies te verminderen.

A7: Terugwinnen van thermische energie uit afvalwater (TEA)

Het terugwinnen van thermische energie uit afvalwater (TEA) is een concrete maatregel om de doelstelling van het waterschap te bereiken. Er zijn diverse TEA initiatieven op het vizier (e.g. Huizen en Amstelveen), echter succesvolle doorontwikkeling verloopt moeizaam en bovendien sterk afhankelijk van derden en Rijksoverheidsbeleid. Elk initiatief doorloopt de stappen, verkenning, haalbaarheid en ontwerp voordat tot realisatie kan worden overgegaan. Op dit moment stranden/stageneren veel initiatieven in de haalbaarheidsfase. Technisch kan het vaak, uitdaging zit in het organiseren van de samenwerking (warmteketen) en het organiseren van de financiële middelen (investering). In 2025 zetten we op het verder brengen van TEA initiatieven richting ontwerp en voorbereiding realisatie. In 2025 zal er geen TEA project ter besluitvorming worden voorgelegd.

Risico's

Samen met 195 andere landen heeft Nederland zich in de overeenkomst van Parijs gecommitteerd om in 2050 de opwarming van de aarde te beperken tot 2 graden. De Nederlandse overheid heeft zich tot doel gesteld om in 2030 49% minder broeikasgassen uit te stoten ten opzichte van 1990.

Het Nationaal Klimaatakkoord omvat de maatregelen die genomen worden om dit doel te halen. In 2019 hebben de waterschappen unaniem ingestemd met het Nationaal Klimaatakkoord. Daarnaast hebben de waterschappen met andere partijen in het Grondstoffenakkoord afgesproken te streven naar een 100% circulaire economie in 2050. Deze afspraak is nogmaals bevestigd in het Interbestuurlijk Programma (IBP), waarbij tevens de relatie ligt met de energietransitie en klimaatadaptatie.

Als we bovenstaande niet doen komt AGV de afspraken van het Nationaal Klimaatakkoord en het grondstoffenakkoord niet na. Bovendien komen door klimaatverandering de waterschapstaken in toenemende mate onder druk. Door proactief in te zetten op duurzaamheid en klimaatmitigatie kunnen de effecten van klimaatverandering worden gedempt.

In relatie tot het terugwinnen van thermische energie uit afvalwater is het grootste risico de sterke afhankelijkheid van derden. Voor de ontwikkeling van concrete initiatieven is het waterschap sterk afhankelijk van de samenwerking met gemeenten en andere (maatschappelijk) partners en marktpartijen. Het gezamenlijk vormgeven van deze samenwerking is een van de grootste uitdagingen voor het verder brengen van onze initiatieven. Bovendien is er bij gemeenten en andere partners veel onzekerheid over Rijksoverheidsbeleid wat de voortgang in de weg zit.

INDICATOREN

De indicatoren zijn beschreven in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* (WBP). In deze begroting zijn de indicatoren uit het WBP vertaald naar richtwaarden 2025 en aangevuld met de huidige waarden voor het jaar 2024. Conform bestuursvoorstel BBV23.0536 worden een nieuwe set resultaat-indicatoren toegepast, ten behoeve van het kunnen monitoren van de in het Waterbeheerprogramma 2022 - 2027 vastgestelde resultaten.

GEZUIVERD AFVALWATER		Indicator	Waarde 2023	Huidige waarde 2024	Richtwaarde 2025	Richtwaarde 2029
Resultaat						
R1	Effluent uit zuiveringsinstallaties is schoon.	A. Nalevingspercentage van het effluent dat voldoet aan zowel Europese regelgeving als de Omgevingswet [Percentage]	100%	99,5%	99,5%	99,5%
		B. Zuiveringsprestatie: percentage van jaarlijkse verwijdering van CZV, stikstof en fosfaat [Percentage]	89,7%	88%	88%	89%
		C. CO2 eq-emissie (gelijk aan Waterschapsspiegel)	n.v.t.	60k ton	60k ton	30k ton
		D. Percentage energieneutraal [Energieopwekking / Energieverbruik] (gelijk aan Waterschapsspiegel)	n.v.t.	90%	100%	100%
		E. MilieuKostenIndicator	n.v.t.	12 mln	11,5 mln	11 mln
		F. Te ontwikkelen: Indicator rondom robuustheid/ risico/ minimumveiligheidsniveau	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
R2	Grondstoffen en energie uit afvalwater worden gewonnen en ingezet voor circulair gebruik	A. Terugwinning van fosfaat in de vorm van struviet, uit het rioolwater [Jaarlijks gewicht]	229 ton	200 ton	200 ton	550 ton
		B. Nuttig ingezet biogas [Jaarlijks percentage van het gewonnen gas]	95%	95%	95%	95%

INVESTERINGEN

Voor 2025 en de volgende jaren zijn op basis van bestaand beleid de volgende investeringen voorzien.

GEZUIVERD AFVALWATER	Begroting	Meerjareninvesteringsprogramma (MIP)			
	2025	2026	2027	2028	2029
Investerings (x € 1.000)					
- In stand houden assets	15.620	17.700	17.500	17.500	17.500
- Herstelmaatregel	10.500	4.000	-	-	-
- Nieuwbouw, uitbreiding of optimalisatie	8.260	13.950	32.950	46.850	63.000
- Nieuwe ontwikkelingen	9.165	44.310	49.765	42.850	30.300
Totaal	43.545	79.960	100.215	107.200	110.800

Toelichting:

In standhouden assets (zuiveringen, gemalen en leidingen)

Rwzi Amstelveen; verbouw (BBV15.0410, 16.0131 en 19.440)

Na de hernieuwde aanbesteding en gunning in 2021 - 2022 is de uitvoering van de verbouwing van de RWZI in mei 2022 gestart. De renovatie ligt op schema en de afronding is gepland tweede helft 2024, met een financiële afsluiting in 2025. De totale projectkosten blijven naar verwachting binnen het kredietbudget.

Vervanging procesautomatisering (PA) 1e en 2e deel (BBV15.0652, 17.0640 en 21.036)

De verouderde procesautomatisering (PA) van diverse RWZI's wordt vanaf 2017 vervangen om de assets weer op orde te brengen en om te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Waterschappen. De RWZI Westpoort zal als laatste van alle RWZI's in 2025 - 2026 worden omgebouwd. Daarnaast moeten nog verschillende netwerkkasten verder worden beveiligd om aan de Baseline voor de informatiebeveiliging te voldoen. In 2026 zal het hele programma van de PA ombouw worden afgerond. De raming van de kosten voor 2025 bedragen € 2,8 miljoen. Met name als gevolg van een forse inflatie tijdens enkele jaren zullen de te totale projectkosten het krediet overschrijden. Om het project af te ronden zal er eind 2024 een extra uitvoeringskrediet worden aangevraagd.

Vervangingsinvesteringen zuiveringen (BBV19.0100, 20.0121 en 20.0263 en 23.0194)

Voor het in stand houden van de elektromechanische installaties op de zuiveringen zijn jaarlijks cyclische vervangingen noodzakelijk; het uitgangspunt is € 21,3 miljoen per jaar. Dit is gebaseerd op de gangbare norm van 3% per jaar van de totale aanschafwaarde van de assets.

Voor de periode 2024-2028 is een nieuw programmakrediet binnen het kader van het Masterplan Zuiveren verstrekt. Met name voor de RWZI Amsterdam-West is de komende periode een grote investeringsopgave gepland. De zuivering is circa 20 jaar in bedrijf, en verschillende grote elektromechanische installaties moeten worden vervangen of gerenoveerd. De kosten voor 2025 zijn begroot op € 11 miljoen.

In standhouden afvalwatertransportsysteem 2023-2027 (BBV22.0430)

Voor de instandhouding van het afvalwatertransportsysteem (rioolgemalen en persleidingen) zijn jaarlijks cyclische vervangingen noodzakelijk; uitgangspunt € 1,2 miljoen per jaar.

Voor 2025 zijn 5-7 gemaalrenovaties gepland, begroot op € 1,3 miljoen. Door vertraging in 2024 bij het gedwongen verleggen van een AGV-persleiding in Muiden wordt dit nu in 2025 uitgevoerd, begroot op € 0,1 miljoen. De kosten in 2025 worden begroot op € 1,3 miljoen.

In 2025 zal een groot deel van het krediet benut zijn, naar verwachting totaal circa € 4,2 miljoen. Het krediet is dan uitgenut en onvoldoende voor het programma vanaf 2026. Er zal begin 2025 een nieuw uitvoeringskrediet aangevraagd worden.

Fysieke beveiliging assets (BBV19.0182 en 20.0420)

De fysieke beveiliging voldoet niet volledig aan alle BIWA-eisen (Baseline Informatiebeveiliging Waterschappen). De uitvoeringswerkzaamheden lopen door tot en met 2027. De kosten in 2025 zijn begroot op € 0,25 miljoen.

RWZI Amsterdam-West; verbeteren gasveiligheid en diverse optimalisaties (BBV19.0228)

De maatregelen worden merendeels in 2024 uitgevoerd en in 2025 afgerond. Er zijn in 2025 geen kosten meer begroot. De totale projectkosten blijven binnen budget.

RWZI Amsterdam-West; aanpassen fakkels en skimmers fase 2 (BBV20.0387)

Het project wordt, na aanpassing van de laatste maatregelen, in 2025 afgerond. De kosten in 2025 zijn begroot op € 0,25 miljoen. De totale projectkosten blijven binnen budget.

Gasveiligheidsmaatregelen fase 2 en aanpassen nood- en oogdouches (BBV22.0281)

De maatregelen aan de nood- en oogdouches zijn vertraagd omdat de oorspronkelijke legionellapreventie-methode is afgekeurd. De maatregelen met een alternatieve legionellapreventie-methode lopen door tot 2026. De kosten in 2025 zijn begroot op € 1,56 miljoen.

Optimalisaties en inspecties zuiveringen t/m 2027 (BBV22.0483)

Voor het inspecteren en optimaliseren van de zuiveringen houden we rekening met gemiddeld € 2 miljoen per jaar aan kosten. Door een krapte aan technisch personeel zijn de voorbereiding en aanbesteding van de optimalisaties vertraagd. De uitvoeringsplanning is daarop aangepast naar de laatste inzichten. De kosten in 2025 zijn begroot op € 2,2 miljoen.

Verleggen rioolgemaal Aziëhavenweg (nieuwe investering)

In verband met een spooruitbreiding in het Westelijk Havengebied Amsterdam, is het noodzakelijk om het gemaal Aziëhavenweg te verplaatsen. Voor de verplaatsing is de NKL-regeling (Nadeelcompensatieregeling Kabels en Leidingen 1999) van toepassing waarbij ProRail de kosten draagt van de verplaatsing, minus een aftrek 'nieuw voor oud' van 20%, zijnde € 0,52 miljoen. Dit is de AGV-bijdrage aan de verplaatsing.

Herstelmaatregelen (zuiveringen, gemalen en leidingen)

Planning Persleiding Jan de Jonghstraat/Krijn Breurstraat fase 2 en 3 (BBV21.0181)

Uit het adviesrapport over de onderhoudsstaat blijkt dat het niet nodig is om aanvullende stabiliteitsmaatregelen te treffen voor de persleiding. Het begrote bedrag van € 1,1 miljoen is daarmee niet nodig. Er wordt geen uitvoeringskrediet aangevraagd en er zijn in 2025 geen kosten.

RWZI Amsterdam-West; herstel effluentleidingen (BBV20.0262)

De aanbesteding voor het bouwteam is afgerond. De planning voor realisatie in 2025 - 2026 blijft daarmee staan. Na inventarisatie blijkt ook de effluentleiding buiten de zuivering in slechte staat. Het project is uitgebreid met het herstellen van het deel van de effluentleiding buiten de zuivering. Eind 2024 wordt het uitvoeringskrediet aangevraagd. De kosten voor het herstellen van de effluentleiding buiten de zuivering zijn geraamd op € 4,1 miljoen. Deze worden in de aanvraag voor het uitvoeringskrediet meegenomen. De kosten voor 2025 worden begroot op € 10,5 miljoen.

Nieuwbouwen, uitbreiden of optimaliseren assets (zuiveringen, gemalen en leidingen)

RWZI Amsterdam-West en Westpoort; uitbreiding (BBV220397)

De RWZI Amsterdam-West is op termijn volbelast als gevolg van de groei van de regio Amsterdam. Eind 2022 is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 1,5 miljoen om te onderzoeken hoe de zuivering het beste kan worden uitgebreid. De onderzoeken lopen door tot en met 2025. De kosten in 2025 zijn begroot op € 0,75 miljoen.

Transportsysteem Amsterdam-West en Westpoort koppelen; uitbreiding (BBV23.0450)

De RWZI Westpoort is volbelast. Om een deel van het afvalwater van Westpoort af te voeren naar de RWZI Amsterdam-West worden beide bemalingsgebieden aan elkaar gekoppeld via een koppeling tussen gemaal Postjesweg en Boostergemaal West.

In 2024 - 2025 worden de werkzaamheden voorbereid. Voor de uitvoering in 2025 - 2027 wordt medio 2025 een uitvoeringskrediet aangevraagd. De kosten in 2025 zijn begroot op € 1,1 miljoen.

Slibontwatering op RWZI Amsterdam-West vervangen en uitbreiden (BBV24.0132)

In 2024 is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor het vervangen en uitbreiden van de Slibontwatering op de RWZI Amsterdam-West. De installatie is einde levensduur. Bij de vervanging houden we rekening met de verwachte toekomstige capaciteitsuitbreiding als gevolg van de bevolkingsgroei van Amsterdam. In 2025 starten we met het ontwerp. De kosten in 2025 zijn begroot op € 0,5 miljoen. De uitvoering is gepland in 2027 tot en met 2029.

Nieuwbouw RWZI's Huizen (BBV21.0410)

In 2021 nam het AB een besluit voor nieuwbouw en centralisatie op de RWZI in Huizen. In verband met zorgen over de geplande woningbouw nabij de zuivering en de verwachte meerkosten voor de persleiding heeft er een heroverweging plaatsgevonden. Medio november 2024 vindt de definitieve besluitvorming plaats aan de hand van een bestuursvoorstel met een risicoanalyse. In 2025 wordt gestart met de ontwerpfase. De kosten in 2025 zijn begroot op € 1,5 miljoen. Door de heroverweging is de projectvoortgang vertraagd. We gaan uit van een inbedrijfname in 2031

RWZI Horstermeer bedrijfsgebouw uitbreiden (nieuwe investering)

De uitbreiding van het dienstgebouw op de RWZI Horstermeer is noodzakelijk omdat de huisvesting (huur pand) op RWZI De Ronde Venen op termijn komt te vervallen. Een centrale huisvesting op de RWZI Horstermeer is efficiënter. Medio 2025 wordt er een krediet aangevraagd van € 2 miljoen. De kosten in 2025 zijn begroot op € 0,1 miljoen.

Nieuwe ontwikkelingen

Extra zuiveringsstap RWZI De Ronde Venen en extra zuiveringsstap op RWZI Uithoorn (BBV23.011)

Categorie 3 project. Over de voortgang wordt apart gerapporteerd. De voorbereidingen zijn gestart en lopen door tot 2025. Uit de marktconsultatie is gebleken dat gestandaardiseerde installaties met veel herbruikbare onderdelen (gedeeltelijk modulair) haalbaar zijn. Voor de voorbereidingsfase II en de uitvoering is in 2024 een krediet van € 52,5 miljoen verkregen. De kosten in 2025 zijn begroot op € 2 miljoen, in 2026 op € 15 miljoen, in 2027 op € 20 miljoen en in 2028 op € 15 miljoen.

De bouw is gepland in 2026 - 2028. Dit is vertraagd ten opzichte van de eerdere planning door in- en externe capaciteitskrapte. Uiterlijk 2027 moet de installatie inbedrijf zijn om in aanmerking te komen voor de exploitatiesubsidie vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Extra zuiveringsstap op RWZI Amstelveen; verwijderen medicijnresten (BBV21.0467).

Categorie 3 project. Over de voortgang wordt apart gerapporteerd. Op de RWZI Amstelveen lopen de voorbereidingen voor de aanvullende zuiveringsstap. In 2023 zijn de project aanpassingen door het Algemeen bestuur goedgekeurd. In 2024 wordt een uitvoeringskrediet van € 46,6 miljoen aangevraagd. De financiële bijdrage vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wordt een exploitatiesubsidie en zal voortaan niet meer in de investeringsbegroting worden meegenomen. In 2025 wordt het ontwerp afgerond. De kosten in 2025 zijn begroot op € 6 miljoen, in 2026 op € 23 miljoen en in 2027 op € 17 miljoen. De bouw van de aanvullende zuiveringsstap start in 2025. Uiterlijk 2027 moet de installatie inbedrijf zijn om de KRW-doelen te halen en in aanmerking te komen voor de exploitatiesubsidie vanuit ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Extra zuiveringsstap op RWZI Hilversum (gepland)

Categorie 3 project. Over de voortgang wordt apart gerapporteerd. In 2024 is een voorbereidingskrediet fase 1 van € 0,2 miljoen beschikbaar gesteld om verkennend onderzoek te doen. De kosten voor 2025 zijn geraamd op € 0,25 miljoen (waarvan € 0,15 miljoen vanuit beschikbaar krediet en € 0,1 vanuit in 2025 nieuw aangevraagd krediet). Op basis van de uitkomsten wordt in 2025 het voorbereidingskrediet fase II aangevraagd. De uitvoering is door verwachte capaciteitskrapte gepland in 2027 - 2029.

CULTUURHISTORIE EN RECREATIE

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN 2025

De geschiedenis van het waterschap AGV is zichtbaar in het rijke watererfgoed. AGV houdt deze geschiedenis levend en toegankelijk. Daarom investeert het waterschap in cultuurhistorie, door te zorgen voor behoud van erfgoed en dit toegankelijk te maken. Hierdoor raken de inwoners meer betrokken bij het belangrijke werk van het waterschap voor een goede leefomgeving met voldoende water, veilig achterland en een gezonde waterkwaliteit.

Recreatie op en rondom het water heeft ook onze aandacht. Toename van de bevolking drukt flink op ons gebied. We willen dat mensen prettig kunnen recreëren in en om het water, maar wel in balans met wat het ecosysteem aankan. Dat doen we door in kwetsbare gebieden maatregelen rondom vaarrecreatie te nemen, zoals zoning (soms: verbieden) en beperken van vaarsnelheden. In 2025 onderzoeken we de relatie waterkwaliteit/ecologie en recreatie.

In opdracht van de provincies onderhoudt AGV een aantal vaarwegen en voert het hier het vaarwegbeheer en nautisch beheer uit. Daarbij bedienen we verschillende bruggen en sluisen.

AGV draagt via het Gebiedsakkoord 'Aanpak Oostelijke Vechtplassen' actief bij aan een integraal maatregelenpakket voor recreatie, natuur en waterkwaliteit. Het is een gezamenlijk programma van 21 partijen.

In 2025 speelt vanuit de aandachtsvelden van AGV:

- Baggeren Loosdrechtse Plassen: In 2025 zijn de baggerwerkzaamheden in de Loosdrechtse Plassen, inclusief ontmanteling van het baggerdepot afgerond. Er komt een Beheerplan baggeren en duidelijk wordt welke maatregelen in de Stille Plas en de Vuntus in 2025 en 2026 kunnen worden uitgevoerd. Het baggeren van de jachthavens gaat van start middels een stimuleringsregeling;
- Waterkwaliteit Loosdrechtse Plassen: het uitvoeringsplan voor de aanleg van luwtestructuren is gereed en de eerste luwtestructuren worden aangelegd op een pilotlocatie.

in 2025 nemen we het nieuwe vaarttuig voor de nautische taken van AGV in gebruik. Het vaarttuig is wordt zo duurzaam mogelijk aangedreven, biedt een veilige en Arbo-verantwoorde werkomgeving en is qua uitstraling duidelijk herkenbaar als een waterschapsvaarttuig.

BEOOGD EFFECT

Inwoners en bezoekers van het gebied ervaren de wateren, dijken, gemalen, sluizen en bruggen als een onlosmakelijk onderdeel van het landschap en raken hiermee 'waterbetrokken'. De waterrijke landschappen rond de stedelijke gebieden zijn goed ontsloten voor langzaam verkeer en wandelaars. Dit is tot stand gekomen in goede samenwerking met de provincies, de gemeenten, het bedrijfsleven, belangenorganisaties en particulieren.

Het cultuurhistorisch erfgoed – oude dijken, molens, gemalen, sluizen en onderdelen van de verschillende waterlinies – is waar mogelijk toegankelijk en beleefbaar en maakt duidelijk dat waterbeheer niet alleen een verleden heeft maar ook actueel is.

Er wordt volop genoten en gerecreëerd op en om het water. Op veel plaatsen is het water schoon en veilig genoeg om te zwemmen. Buiten het deel van de wateren dat vrij moet blijven voor het scheepvaartverkeer is er ook ruimte voor andere gebruiksvormen op en langs het water, bijvoorbeeld schaatsen in de winter. Gebruikers kunnen vlot en veilig varen in ons beheergebied.

Door de groeiende bevolking is recreatie ook een uitdaging, omdat het kan botsen met natuur, leefbaarheid en veiligheid. Door recreatie op en om het water te reguleren en effectief te handhaven (bijvoorbeeld de vaarsnelheid), kunnen we zorgen dat het zo duurzaam mogelijk gebeurt en met zo min mogelijk belasting voor natuur en leefbaarheid. Er zijn voldoende oplaadmogelijkheden voor het opladen van accu's voor elektrisch vaarverkeer en er zijn plekken voor het innemen van afvalwater van boten. Aanwonenden en woonboot-bewoners ondervinden minimale last van watergebruikers.

Overzicht van de belangrijkste beleids-/wettelijke kaders Cultuurhistorie en recreatie

Scheepvaartverkeerswet. De basis van alle verkeersregels voor de scheepvaart. Hierin staan algemene regels voor het veilige en vlotte verloop van het scheepvaartverkeer.

Binnenvaartpolitie-reglement. Verkeersregels op het water voor binnenwateren in Nederland. Deze reglementen bevatten regels over bijvoorbeeld voorrang, verlichting, geluidsseinen en betekenis van verkeerstekens.

Verkeersbesluiten (gebundeld onder Vaarreglement). Besluiten over specifiek vaarwateren in het AGV-gebied, onder andere over ligplaatsen, breedte van schepen en vaarsnelheid.

Waterwet (art. 3.2). Bij provinciale verordening worden voor de regionale wateren overheidslichamen aangewezen die geheel of gedeeltelijk zijn belast met het beheer.

Provinciale verordeningen. Via de verordeningen wordt het waterschap aangewezen als vaarwegbeheerder van specifiek aangewezen wateren.

IJsnota. Richtlijnen en draaiboek voor waterbeheer tijdens perioden van vorst.

Molennota. Nota over het inzetten van poldermolens bij regulier waterbeheer, beperken van wateroverlast, bevorderen van vismigratie en cultuurhistorisch besef.

Nota Recreatief Medegebruik, Landschap en Cultuur. Uitgangspunten en criteria voor het nemen van besluiten over maatregelen op het gebied van recreatief medegebruik, landschap en cultuurhistorie. Zoals kansen onderzoeken en benutten om, binnen de kerntaken van het waterschap, (mee) te werken aan maatregelen op het gebied van recreatief medegebruik, cultuurhistorie en landschap; meewerken en/of -

betalen aan passende initiatieven van derden; meedenken in landelijke en regionale platforms; en communicatie.

Subsidieregeling Recreatief Medegebruik, Landschap en Cultuur. Ieder jaar stelt het waterschap subsidiegelden beschikbaar ter ondersteuning van initiatieven die recreatie op of aan het water faciliteren en/of bijdragen aan aandacht en bewustzijn voor (watergebonden) landschappelijke, cultuurhistorische of architectonische waarden.

Totale begroting Cultuurhistorie en recreatie

In onderstaande tabel is het totaalbudget voor Cultuurhistorie en recreatie opgenomen. Verderop in dit hoofdstuk volgt het een overzicht van de budgetten per resultaat.

baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	6.295	8.005	8.987
- taakopbrengsten	-1.535	-1.580	-1.580
- coalitieakkoord	-	108	-
- kapitaallasten	568	563	588
Totaal Cultuurhistorie en recreatie	5.328	7.095	7.995

De toename van de taakkosten is toegelicht op pagina 16.

CULTUURHISTORIE EN RECREATIE			
Resultaat 1			
R1: Het Waterschaperfgoed is goed onderhouden en toegankelijk.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025		
A1: Uitvoeren beheer en onderhoud watererfgoed, rekening houdend met biodiversiteit, recreatie en klimaatverandering.			
A2: Toegankelijk maken van Watererfgoed (op open dagen) en digitaal toegankelijk maken van informatie, ook uit het historisch archief.	<ul style="list-style-type: none"> - 500ste verjaardag van AGV - 750ste verjaardag van Amsterdam 		
A3: Voortzetten van een subsidieregeling voor het stimuleren van projecten op het gebied van cultuurhistorie en recreatie.			
baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	6.295	2.471	2.100
- taakopbrengsten	-	-	-
- coalitieakkoord	-	108	-
- kapitaallasten	-	19	18
Totaal resultaat 1	6.295	2.597	2.118

Toelichting:

Taakkosten

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

De nominale loon- en prijsstijging voor 2025 is verwerkt.

Taakopbrengsten

Voor dit onderdeel zijn geen taakopbrengsten voorzien.

Coalitieakkoord

Op dit onderdeel zijn activiteiten in het coalitieakkoord geformuleerd.

Kapitaallasten

Kapitaallasten zijn de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen deze jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden, anderzijds nemen ze toe, vanwege de in 2024 uitgevoerde investeringswerken.

Mijlpalen 2025 (Resultaat 1)

A2: Recreatief medegebruik en cultuurhistorie

Het programma voor recreatie, landschap en cultuurhistorie blijft ook in 2025 een actief onderdeel van het AGV-bestuur. Dit programma levert financiële bijdragen aan culturele evenementen, tentoonstellingen en buitenactiviteiten. Hierbij kan gedacht worden aan musea, particuliere initiatieven voor het behoud van het watererfgoed, en het stimuleren van recreatie door middel van routeboekjes en activiteiten.

Daarnaast blijft het programma zich inzetten voor het behoud en de ontwikkeling van het eigen erfgoed. In 2025 vieren we 500 jaar Amstelland en de 750e verjaardag van Amsterdam.

CULTUURHISTORIE EN RECREATIE			
Resultaat 2			
R2: Er is een goede balans tussen recreatie en natuur op en om het water.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025		
A4: Mogelijk maken van wandel-, fiets- en kanoroutes, rust- en zwemplaatsen en informatieborden, rekening houdend met natuur en biodiversiteit.			
A5: Monitoren van en adviseren over zwemwaterkwaliteit.			
baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	-	539	575
- taakopbrengsten	-	-	-
- coalitieakkoord	-	-	-
- kapitaallasten	-	-	-
Totaal resultaat 2	0	539	575

Toelichting:

Taakkosten

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

De nominale loon- en prijsstijging voor 2025 is verwerkt.

Taakopbrengsten

Voor dit onderdeel zijn geen taakopbrengsten voorzien.

Coalitieakkoord

Op dit onderdeel zijn activiteiten in het coalitieakkoord geformuleerd.

Kapitaallasten

Kapitaallasten zijn de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen deze jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden, anderzijds nemen ze toe, vanwege de in 2024 uitgevoerde investeringswerken.

CULTUURHISTORIE EN RECREATIE			
Resultaat 3			
R3: Ons vaarwegennet is goed onderhouden en veilig.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025		
A6: Regelen en vastleggen van taken, verantwoordelijkheden en financiering vaarwegbeheer met andere overheden.			
A7: Uitvoeren beheer, onderhoud en bediening vaarwegen, bruggen en sluzen.	- Risicogestuurd onderhoud uitvoeren aan de afmeervoorzieningen		
A8: Actueel houden en uitvoeren van regelgeving, bewegwijzering en handhaving (vaar)regels.			
baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	-	4.996	6.312
- taakopbrengsten	-1.535	-1.580	-1.580
- coalitieakkoord	-	-	-
- kapitaallasten	568	544	569
Totaal resultaat 3	-967	3.960	5.302

Toelichting:

Taakkosten

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

- De nominale loon- en prijsstijging voor 2025 is verwerkt;
- Uitbreiding taakbudget onderhoud bruggen en sluzen € 200.000.

Taakopbrengsten

De opbrengsten bestaan uit liggelden (€ 610.000) en de bijdragen vaarwegbeheer van de provincies Noord- en Zuid-Holland en Utrecht (€ 970.000).

Coalitieakkoord

Op dit onderdeel zijn activiteiten in het coalitieakkoord geformuleerd.

Kapitaallasten

Kapitaallasten zijn de in exploitatie genomen investeringen. Enerzijds nemen deze jaarlijks af, vanwege afschrijving op de boekwaarden, anderzijds nemen ze toe, vanwege de in 2024 uitgevoerde investeringswerken.

Mijlpalen 2025 (Resultaat 3)

A7: Beheer en onderhoud vaarwegen

In 2025 wordt risicogestuurd onderhoud uitgevoerd aan de afmeervoorzieningen. Daarnaast wordt er een programmaplan opgesteld voor de oeverconstructies waaronder die van de vaarwegen.

A8: Nautisch Toezicht

Het waterschap houdt op grond van de Scheepvaartverkeerswet en het Binnenvaartpolitiereglement (BPR) toezicht op een vlot en veilig scheepvaartverkeer. Het team let daarbij vooral op overtredingen van de toegestane maximale vaarsnelheid in relatie tot hinderlijke golfslag en de veiligheid van zwemmers. Voor dit toezicht werken we nauw samen met onder andere gemeenten, politie en ILT. Daarnaast houden we toezicht op de regels en voorschriften die zijn gesteld bij of krachtens de Waterwet, waaronder de Keur AGV. Ecologie, waterkwantiteit en waterkwaliteit zijn hierbij belangrijke aandachtspunten.

INDICATOREN

De indicatoren zijn beschreven in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* (WBP). In deze begroting zijn de indicatoren uit het WBP vertaald naar richtwaarden 2025 en aangevuld met de huidige waarden voor het jaar 2024. Conform bestuursvoorstel BBV23.0536 worden een nieuwe set resultaat-indicatoren toegepast, ten behoeve van het kunnen monitoren van de in het Waterbeheerprogramma 2022 - 2027 vastgestelde resultaten.

CULTUURHISTORIE EN RECREATIE		Indicator	Waarde 2023	Huidige waarde 2024	Richt- waarde 2025	Richt- waarde 2029
Resultaat						
R1	Het Waterschaps-erfgoed is goed onderhouden en toegankelijk.	Kwalitatieve beschrijving in Bestuursrapportage over eventuele bijzonderheden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
R2	Er is een goede balans tussen recreatie en natuur op en om het water.	Het watererfgoed dat voldoet aan haar minimale conditiescore [%]	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
R3	Ons vaarwegen-net is goed onderhouden en veilig	Watergangen met een vaarwegprofiel dat voldoet aan de minimale diepte [Percentage van de kilometers watergang]	n.v.t.	97%	98%	99%

INVESTERINGEN

Voor 2025 en de volgende jaren zijn op basis van bestaand beleid de onderstaande investeringen voorzien.

CULTUURHISTORIE EN RECREATIE	Begroting	Meerjareninvesteringsprogramma (MIP)			
	2025	2026	2027	2028	2029
Investeringen (x € 1.000)					
- Oostelijke Vechtplassen	200	200	200	-	-
- Boot VTH	-	-	-	-	-
Totaal	200	200	200	-	-

Toelichting:

Aanpak Oostelijke Vechtplassen (OVP)

De Oostelijke Vechtplassen vormen een uniek en beschermd natuurgebied. Het waterschap draagt via het Gebiedsakkoord 'Aanpak Oostelijke Vechtplassen' actief bij aan een integraal maatregelenpakket om knelpunten voor recreatie, natuur en waterkwaliteit aan te pakken. Het is een gezamenlijk programma van 21 partijen. AGV levert jaarlijks een financiële bijdrage aan het gebiedsakkoord via het Groenfonds en is betrokken bij de volgende projecten:

- **Baggeren Loosdrechtse Plassen:** In 2025 zijn de baggerwerkzaamheden in de Loosdrechtse Plassen, inclusief ontmanteling van het baggerdepot afgerond. Het baggeren van de jachthavens (fase 2) gaat van start middels een stimuleringsregeling. In 2025 wordt duidelijk hoe het beheerplan baggeren eruit gaat zien en welke maatregelen in de Stille Plas en de Vuntus (fase 3) nog in 2025 en 2026 kunnen worden uitgevoerd;
- **Waterkwaliteit Loosdrechtse Plassen:** De omstandigheden voor de groei van waterplanten in de plassen worden verbeterd door het aanbrengen van luwtestructuren. In 2025 is het uitvoeringsplan voor de aanleg van luwtestructuren gereed en worden de eerste luwtestructuren aangelegd op een pilotlocatie.

Boot (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving)

Het aanbestedingsproces is afgerond, en in 2025 nemen we het nieuwe vaartuig in gebruik voor de nautische taken van AGV. Het vaartuig is toekomstbestendig ingericht en wordt zo duurzaam mogelijk aangedreven. Het biedt een veilige en Arbo-verantwoorde werkomgeving en is qua uitstraling duidelijk herkenbaar als een waterschapsvaartuig. Daarnaast wordt onderzocht of de ligplaats van het surveillancevaartuig verder verduurzaamd kan worden, bijvoorbeeld door de aanleg van zonnepanelen.

BELASTINGEN

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN 2025

Om alle opgaven waarvoor AGV staat aan te kunnen en de ambities waar te kunnen maken, is geld nodig. Een waterschap heeft vrijwel alleen de eigen belastingen om dit alles te kunnen financieren; AGV is hier voor meer dan 95% van afhankelijk. Het heffen en innen van belastingen is daarom een belangrijk aandachtspunt. Juist hierover is er de laatste jaren – en nog steeds – wel het een en ander te doen geweest. In 2025 spelen er drie belangrijke zaken:

1. Het belastingstelsel op orde en de achterstanden inhalen

Sinds 2021 wordt er gewerkt aan het nieuwe belastingstelsel. Bij de implementatie hiervan zijn behoorlijke vertragingen opgetreden en nog steeds zijn niet alle noodzakelijke functionaliteiten beschikbaar.

In 2025 zal nog gewerkt worden aan de systeemfunctionaliteiten voor het verzenden van dwangbevelen en de doorzetting aan deurwaarders. Op het gebied van de rapportages zijn vorderingen gemaakt; dat zal ook in 2025 nog doorlopen.

De vertraging met het systeem heeft uiteraard ook tot achterstanden in het heffen en innen geleid.

Het jaar 2024 gold als inhaaljaar. Voor de “gebruikersheffingen”, financieel de grootste post, zijn de meeste aanslagen voor het belastingjaar 2024 inmiddels al opgelegd; ook in de andere heffingen vinden inhaalslagen plaats. Maar veel inkomsten (het ‘innen’) zijn nog niet in 2024 ingehaald -mede omdat veel belastingplichtigen in 8 termijnen betalen- en hiervoor geldt ook heel 2025 nog als inhaaljaar.

2. Sociaal incasseren

AGV hanteert het meest verregaande kwijtscheldingsbeleid dat binnen de huidige wet- en regelgeving is toegestaan. Iedereen op of onder bijstandsniveau komt in principe voor kwijtschelding in aanmerking; de vermogensnormen zijn de ruimste die toegestaan zijn en er is ook kwijtschelding voor (privé-schulden van) kleine ondernemers mogelijk. Daarnaast is het voor mensen altijd mogelijk om contact op te nemen als ze niet voor kwijtschelding in aanmerking komen maar toch betalingsproblemen kennen. Dan wordt er in overleg en binnen de mogelijkheden en het beleid gezocht naar oplossingen. Dat kon altijd al, maar nu er mogelijk meerdere aanslagen (voor meerdere jaren) kort achter elkaar worden opgelegd, is er nog meer

ruimte gemaakt voor eventueel maatwerk. Dat geldt in ieder geval ook voor 2025. Een voorbeeld is dat het aantal mogelijke betaaltermijnen in het geval van een betalingsregeling tijdelijk verruimd kan worden. Ook met de deurwaarders zijn hierover afspraken gemaakt, wat weer van belang wordt als in 2025 de functionaliteit van de dwanginvordering in het nieuwe systeem verder uitgebreid wordt.

3. Aanpassingen in het belastingstelsel

Na veel discussie treden er op 1 januari 2026 op landelijk niveau meerdere wijzigingen in het belastingstelsel in werking. Dat is noodzakelijk omdat het bestaande stelsel tot problemen leidde en omdat er ook wensen waren voor het beter toepassen van begrippen als profijtbeginsel en de vervuiler betaalt. Ten dele zijn daarbij keuzes mogelijk, die aan het bestuur van AGV worden voorgelegd. Andere wijzigingen zijn verplicht gesteld en weer andere wijzigingen zijn vooralsnog niet mogelijk. Hoe dan ook zal 2025 in het kader staan van de bestuurlijke, maar ook de ambtelijke en technische voorbereiding hierop.

BEOOGD EFFECT

Met belastingen worden de maatschappelijke taken van AGV bekostigd. De belastingen realiseren de geraamde opbrengsten van de waterschapsbelastingen: de zuiverings-, verontreinigings- en watersysteemheffing. Dit gebeurt via de heffing en invordering.

De heffing is een juiste, volledige en tijdige aanslagoplegging, inclusief de afhandeling van verzoek-, bezwaar- en beroepschriften.

De invordering is een juiste, volledige en tijdige inning van de waterschapsbelastingen, inclusief de behandeling van verzoeken om kwijtschelding. Bij de belastingen zijn alle wet- en regelgeving, vastgestelde en actuele regels geïmplementeerd, waarbij het vooral gaat om belastingverordeningen en beleidsregels.

Overzicht van de belangrijkste beleids-/wettelijke kaders Belastingen

Algemene wet inzake rijksbelastingen. De Algemene wet inzake rijksbelastingen is een Nederlandse overkoepelende wet die geldt voor alle belastingen die door het Rijk worden geheven. Deze wet is grotendeels ook van toepassing op lokale belastingheffing.

Waterwet (art 7), Waterschapswet (art 16). In beide wetten staan de financiële bepalingen met betrekking tot het heffen van waterschapsbelastingen.

Verordening Verontreinigingsheffing Amstel, Gooi en Vecht. De verontreinigingsheffing is gebaseerd op de Waterwet. Deze heffing wordt opgelegd aan gebruikers van woonruimten en bedrijfsruimten die direct afvalstoffen lozen op oppervlaktewater.

Verordening Zuiveringsheffing Amstel, Gooi en Vecht. De zuiveringsheffing is gebaseerd op de Waterschapswet. De heffing wordt opgelegd aan gebruikers van woningen en bedrijven die indirect afvalstoffen lozen op oppervlaktewater via een riool of zuiveringstechnisch werk.

Verordening Watersysteemheffing Amstel, Gooi en Vecht. De watersysteemheffing wordt geheven op basis van de Waterschapswet. De heffing wordt opgelegd aan ingezetenen van het waterschap (huishoudens) en eigenaren van gebouwd, ongebouwd en natuurterreinen.

Kostentoedelingsverordening Amstel, Gooi en vecht. Op grond van de Waterschapswet en het reglement van de provincie - is voor elke categorie belastingplichtige de kostentoedeling van de watersysteemmaak in percentages opgenomen. Per 1 januari 2023 is de Kostentoedelingsverordening 2023 van kracht geworden; deze is toegepast in deze begroting.

Totale begroting Belastingen (perceptiekosten)

In onderstaande tabel is het totaalbudget van perceptiekosten opgenomen. Verderop in dit hoofdstuk volgt het een overzicht van de budgetten per resultaat en de belastingopbrengsten

baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	18.790	22.335	26.521
- taakopbrengsten	-	-	-1.600
- coalitieakkoord	-	-	137
- kapitaallasten	-	-	-
Totaal Belastingen	18.790	22.335	25.058

De toename van de taakkosten is toegelicht op pagina 16.

BELASTINGEN			
Resultaat 1			
R1: Waterschapbelastingen zijn geheven.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025		
A1: Data importeren, controleren en verwerken.			
A2: Aanslagen volledig en tijdig verzenden.	- afronden van de systeem-functionaliteiten van het belastingstelsel		
A3: Behandelen van bezwaar- en beroepsschriften.			
baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	13.578	16.210	16.401
- taakopbrengsten	-	-	-
- coalitieakkoord	-	-	137
- kapitaallasten	-	-	-
Totaal resultaat 1	13.578	16.210	16.538

Toelichting:

Taakkosten

De volgende mutaties waren nog niet opgenomen in een (meerjaren)begroting.

- De nominale loon- en prijsstijging voor 2025 is verwerkt;
- Overheadkosten formatie uitbreiding € 312.000.

Taakopbrengsten

n.v.t.

Coalitieakkoord

Coalitieakkoord	Bedragen in €
Inzetten op 'de vervuiler betaalt'	137.000
Totaal	137.000

Kapitaallasten

n.v.t.

Mijlpalen 2025 (Resultaat 1)

A1/A2: Digitalisering en nieuw belastingsysteem

Het jaar 2024 stond in het teken van het inlopen van de opgelopen achterstanden bij de verschillende heffingen. Na deze focus op het wegwerken van achterstanden, zal in 2025 de nadruk liggen op het afronden van de systeemfunctionaliteiten van het belastingsysteem. Het gaat hierbij met name om de processen rondom (meerjaren)kwijtschelding, bezwaar, aanmaning, dwangbevel en overdracht naar deurwaarders. De tijdelijke oplossingen die momenteel in deze processen worden gebruikt, zullen daarmee op een duurzame manier worden vervangen.

De vervuiler betaalt

Er zijn meerdere manieren denkbaar om in te zetten op "de vervuiler betaalt". Genoemd is onder meer het inzetten op heffen naar watergebruik (het "waterspoor"). Uit eerder onderzoek is echter gebleken dat het waterspoor grote juridische, technische en praktische obstakels kent, waarvoor nog veel aanvullend onderzoek nodig is. Gezien de huidige druk op en beperkte capaciteit van de betreffende afdeling, wordt hier op dit moment niet verder op ingezet.

Wel wijzigt de belastingwetgeving, op zijn vroegst per 1 januari 2026. Dit geldt zowel voor de watersysteemheffing als voor de zuiveringsheffing. Voor de watersysteemheffing zullen voornamelijk bestuurlijke keuzes nodig zijn, waarvoor ook kosten gemaakt moeten worden. Maar voor wat betreft het uitgangspunt "de vervuiler betaalt" is vooral de zuiveringsheffing van belang. De meeste wijzigingen worden wettelijk vastgesteld, dus er is weinig alternatief voor het maken van de kosten. De mogelijkheid van eigen bestuurlijke keuzes om het principe "de vervuiler betaalt" meer te laten meetellen is overigens beperkt. Inmiddels worden de voorbereidingen op wetswijzigingen projectmatig aangepakt, waarbij de planning erop gericht is om nog in 2024 besluitvorming voor te bereiden en in 2025 alles te implementeren.

BELASTINGEN			
Resultaat 2			
R2: Waterschapbelastingen zijn geïnd.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025		
A4: Juist en tijdig verwerken betalingen.			
A5: Behandelen verzoeken en toepassen meerjarige kwijtschelding en insolventie.			
A6: Innen via dwanginvordering, met oog voor sociale incasso.			
baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	5.212	6.125	10.120
- taakopbrengsten	-	-	-1.600
- coalitieakkoord	-	-	-
- kapitaallasten	-	-	-
Totaal resultaat 2	5.212	6.125	8.520

Toelichting:

Taakkosten

De volgende mutaties waren nog niet opgenomen in een (meerjaren)begroting.

- De nominale loon- en prijsstijging voor 2025 is verwerkt;
- Overheadkosten formatie uitbreiding € 312.000.

Taakopbrengsten

Aanmaningsopbrengsten € 1,6 miljoen (inkomsten die voortkomen uit het vergoeden van de incassokosten).

Raming belastingopbrengsten

In de begroting van het waterschap is er een belangrijke wijziging doorgevoerd in de presentatie van de het Effect Belastingen. Naast de perceptiekosten (hiervoor reeds aan de orde gekomen) worden nu ook de belastingopbrengsten opgenomen in dit hoofdstuk. Dit is een gevolg van een aanpassing in het Waterschapsbesluit, waardoor deze informatie niet langer wordt opgenomen in de verplichte paragrafen, maar integraal onderdeel uitmaakt van dit specifieke onderdeel van de begroting.

Hieronder wordt ingegaan op de diverse belastingen, het kwijtscheldingsbeleid, de kostentoe rekening, en de verwachte opbrengsten van de zuiveringsheffing, de verontreinigingsheffing en de watersysteemheffing.

Hoofdpijnen diverse belastingen

De belastingheffing heeft betrekking op de zuiveringsheffing, de verontreinigingsheffing en de watersysteemheffing.

De verontreinigingsheffing is gebaseerd op de *Waterschapswet* en de *Verordening Verontreinigingsheffing Amstel, Gooi en Vecht*. De heffing wordt opgelegd aan gebruikers van woningen en bedrijven die direct afvalstoffen lozen op oppervlaktewater.

De zuiveringsheffing is gebaseerd op de *Waterschapswet* en de *Verordening Zuiveringsheffing Amstel, Gooi en Vecht*. De heffing wordt opgelegd aan gebruikers van woningen en bedrijven die indirect afvalstoffen lozen op oppervlaktewater door het afvoeren via een riool of zuiveringstechnisch werk.

De watersysteemheffing wordt geheven op basis van de *Waterschapswet* en de *Verordening Watersysteemheffing Amstel, Gooi en Vecht*. Deze heffing wordt opgelegd aan eigenaren (of andere zakelijk gerechtigden) van een onroerende zaak. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar gebouwd, natuurterreinen en ongebouwd eigendom. Daarnaast wordt aan alle huishoudens die op 1 januari een woonruimte in gebruik hebben een aanslag watersysteemheffing voor ingezetenen opgelegd.

Kwijtscheldingsbeleid

Het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht hanteert het ruimste kwijtscheldingsbeleid dat binnen de huidige regelgeving mogelijk is. AGV hanteert de 100%-norm (om voor kwijtschelding in aanmerking te komen moet men op of onder bijstandsniveau zitten). Voor AOW-gerechtigden wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-bedragen. Ook kleine zelfstandigen komen in aanmerking voor kwijtschelding (voor privéschulden). Tot slot wordt bij het bepalen van de betalingscapaciteit rekening gehouden met de bijdragen voor kinderopvang.

Men krijgt automatisch kwijtschelding als blijkt dat men daar meerdere jaren achtereen voor in aanmerking kwam en nog steeds voldoet aan de voorwaarden op basis van gegevens van de Belastingdienst en andere instanties. Men ontvangt daarvan bericht en er wordt in die gevallen geen aanslagbiljet verstuurd.

Voor de eigenarenheffingen wordt geen kwijtschelding verleend.

Voor de uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid werkt AGV zoveel mogelijk samen met gemeenten in het beheergebied: momenteel Amsterdam, Hilversum (inclusief Wijdmeren), Gooise Meren, Amstelland (Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, De Ronde Venen en Uithoorn) en BGHU (Stichtse Vecht, Utrecht, De Bilt). Op dit moment werken we nog niet samen met de gemeentes Huizen, Laren, Blaricum en Nieuwkoop. De samenwerking met Huizen is in voorbereiding. Zij doen ook de belastingzaken voor Laren en Blaricum. Nieuwkoop valt voor een heel klein deel in het AGV-gebied.

Kwijtschelding				
	aantal		raming 2024	raming 2025
zuiveringsheffing	123.575	91,65	11.325.650	
	124.544	92,79		11.556.440
watersysteemheffing, Ingezetenen	10,00%		10.085.660	
	10,00%			12.203.650
Totaal			21.411.310	23.760.090
toename, absoluut				2.348.780
toename, relatief				11,0%

Kostentoerekening

De systematiek van kostenverbijzondering kent het gebruik van kostensoorten, producten en kostendragers. De geraamde kostensoorten (behandeld in hoofdstuk 2) bestaan ten eerste uit de directe kosten en opbrengsten van AGV zelf. Dit betreft onder andere de apparaatskosten van het bestuur (zoals personeelskosten, vergaderkosten, kantoorkosten, representatie en lidmaatschap UvW), die ten laste van het Effect Bestuur komen. Daarnaast zijn er een aantal specifieke kosten en opbrengsten van eigendommen van AGV, zoals opbrengst van huren en pachten en liggelden. Deze posten zijn rechtstreeks gekoppeld aan een beleidsproduct. Dit laatste is ook het geval bij de belangrijke kostencomponent kapitaallasten, die voor 2025 bestaat uit rente en afschrijving van gereedgekomen investeringen tot en met 2024.

Daarnaast zijn er de uitvoeringskosten die Waternet in rekening brengt. Deze bestaan uit zogeheten apparaatskosten. De apparaatskosten betreffen alle personeel gebonden kosten en kosten van centrale ondersteuning van Waternet. Met uitzondering van een beperkt deel van de centrale ondersteuning, dat rechtstreeks ten laste van beleidsproducten en Effecten wordt gebracht, worden de apparaatskosten van Waternet op basis van direct productieve uren doorbelast naar de beleidsproducten en Effecten.

De taakkosten, de directe kosten, zoals aannemerskosten en kosten van chemicaliën worden rechtstreek in de administratie van AGV verantwoord.

Overeenkomstig bovenstaande beschrijving worden alle kosten doorbelast naar de beleidsproducten van de BBP-systematiek. Gelijktijdig worden ze ook doorbelast naar de Effecten die het Algemeen bestuur heeft vastgesteld (Waterveiligheid, Voldoende water, etc.). De kosten per beleidsproduct zijn gekoppeld aan de reglementaire taken zuiveringsbeheer en watersysteembeheer, de zogeheten kostendragers. Deze worden gefinancierd uit de opbrengst uit de zuiveringsheffing, de watersysteemheffing en de verontreinigingsheffing.

Kostenmatrix AGV

AGV hanteert de voorgeschreven BBP-systematiek van beleids- en beheerproducten. Op basis van de matrix op de volgende pagina zijn de kosten per beleidsproduct gekoppeld aan de kostendragers zuiveringsbeheer en watersysteembeheer.

MATRIX AGV-TAKEN	Zuiverings- beheer	Watersysteem- beheer
Verdeling beleidsproducten naar kostendrager		
1. Eigen plannen		100,00%
2. Plannen van derden		100,00%
3. Beheersinstrument waterkeringen		100,00%
4. Aanleg en onderhoud waterkeringen		100,00%
5. Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding		100,00%
6. Beheersinstrumenten watersystemen		100,00%
7. Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen		100,00%
8. Baggeren van waterlopen en saneren van watersystemen		100,00%
9. Beheer hoeveelheid water		100,00%
10. Calamiteitenbestrijding watersystemen		100,00%
11. Monitoring watersystemen		100,00%
12. Getransporteerd afvalwater	100,00%	
13. Gezuiverd afvalwater	100,00%	
14. Verwerkt slib	100,00%	
15. Afvalwaterbehandeling door derden	100,00%	
19. Beheersinstrumenten vaarwegen en havens		100,00%
20. Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens		100,00%
21. Verkeersregeling en verkeersveiligheid vaarwegen en havens		100,00%
22. Beheer Keurkwartet en VTH-Beleid		
23. Vergunningen en meldingen		100,00%
24. Adviezen vergunningen		100,00%
25. Toezicht		100,00%
26. Handhaving		100,00%
27. Regulering lozingen		100,00%
31. Belastingheffing	45,00%	55,00%
32. Invordering	45,00%	55,00%
33. Bestuur	50,00%	50,00%
34. Externe communicatie	50,00%	50,00%

Onderbouwing verdeelsleutels

De aan de waterschappen opgedragen taken bevatten de zorg voor het watersysteem en de zorg voor het zuiveren van afvalwater. De kosten ten laste van de kostendrager zuiveringsbeheer zijn expliciet beschreven in de wet en omvatten de kosten van het transport en de zuivering van afvalwater, de lozing van het effluent, de verwerking van slib dat tijdens het zuiveringsproces tot stand komt en de door derden voor het waterschap uitgevoerde zuivering (producten 12 tot en met 15).

De kostendrager watersysteembeheer omvat alle overige kosten, zoals de zorg voor waterkering, waterkwantiteit én overige activiteiten (producten 1 tot en met 11 en 19 tot en met 27).

De kosten van de producten 25 tot en met 27 komen volledig ten laste van het watersysteembeheer. Deze taken hebben als primair doel het watersysteem zo min mogelijk te belasten, door regulerend op te treden bij de bron: de zogeheten directe en indirecte lozingen.

De producten 31 Belastingheffing en 32 Invordering zijn op basis van de te verrichten activiteiten en het bijbehorende capaciteitsbeslag toe te rekenen aan zuiveringsbeheer en aan watersysteembeheer.

De beleidsproducten 33 Bestuur en 34 Communicatie worden vanwege de integrale verantwoordelijkheid van het Bestuur voor zowel het zuiverings- als watersysteembeheer voor een gelijk deel aan beide taken toegerekend.

Tariefbepaling

De tarieven worden jaarlijks vastgesteld. Ze worden bepaald aan de hand van de meerjarige tariefprognose voor zowel de zuiveringsheffing als de watersysteemheffing. Het tarief van de verontreinigingsheffing is gelijk aan het tarief van de zuiveringsheffing. Het begrotingsvolume 2025 en het verwachte meerjarenverloop van de kosten tot en met 2029 vormen de basis voor de tariefbepaling. Deze kosten worden afgezet tegen de draagvlakken, waarvoor ook de meerjarenontwikkeling is ingeschat. Bij de meerjarige tariefprognose worden de beschikbare tariefegalisatie-reserves betrokken. In principe worden deze reserves voortschrijdend voor een termijn van vijf jaar volledig ingezet. Binnen die periode moet er een volledige kostendekking zijn.

Verder in dit hoofdstuk wordt per heffing een prognose van het tarief- en reserveverloop gepresenteerd, waarvan de ramingen voor de jaren ná 2025 indicatief zijn. De lasten zijn geraamd op het prijspeil van 2024 en vanaf 2026 dus nog exclusief inflatie.

Totaaloverzicht dekkingsmiddelen

Dit zijn de financiële bronnen of middelen die het waterschap gebruikt om zijn uitgaven en verplichtingen te dekken.

Dekkingsmiddelen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Belastingopbrengsten			
Watersysteemheffing*	129.385	177.472	213.809
Zuiveringsheffing	96.646	156.747	161.597
Totaal belastingopbrengsten	226.031	334.219	375.406
Dividenden	174	-	-
Saldo van de financieringsfunctie	-	-	-
Overige algemene opbrengsten	-12.846	-14.210	-15.810
Totaal dekkingsmiddelen	213.359	320.009	359.596

Watersysteemheffing

A. Prognose in meerjarig perspectief

De netto kosten van de meerjarenbegroting uit hoofdstuk 2 komen met toepassing van de matrix voor de kostenverdeling naar financieringsbronnen gedeeltelijk ten laste van het watersysteembeheer. De opbrengst verontreinigingsheffing komt volledig ten gunste van het watersysteembeheer. Het saldo hiervan moet worden gedekt door de opbrengst watersysteemheffing.

B. Kostentoerekening naar de categorieën

De taakkosten van het watersysteembeheer, voor zover gedekt uit de watersysteemheffing, worden toegedeeld naar de verschillende belastingcategorieën. Hiervoor worden de percentages van de Kostentoedelingsverordening AGV 2023 toegepast. Daarbij wordt er gedifferentieerd binnen de categorie ongebouwd: voor verharde wegen (en aanhorigheden) wordt het tarief met 100% verhoogd, ofwel er geldt een dubbel tarief. De perceptiekosten, de kwijtschelding en de post oninbaar worden direct aan de betreffende categorie toegedeeld. De inzet van de tariefegalisatiereserve in 2025, zoals die is bepaald bij de meerjarige tariefprognose, wordt in verhouding van het totaal aan taakkosten plus perceptiekosten naar de desbetreffende categorie toegerekend.

Kostentoedeling Watersysteembeheer (x €1.000)	Ingezetenen	Gebouwd	Natuur	Overig Ongeb./wgn	Totaal
Taakkosten	110.861	68.349	29,6	5.528	184.768
Perceptiekosten	4.866	8.446	37,9	474	13.824
Totaal	115.727	76.796	67,4	6.002	198.592
Kwijtschelding	12.204				12.204
Oninbaar	2.233	525			2.758
Kleine aanslagen		238		16	254
Te dekken lasten	130.163	77.560	67,4	6.018	213.808
Inzet tarief egalisatiereserve	254	169	0	13	436
Te dekken door tarieven	130.418	77.728	68	6.031	214.244

C. Grondslagen/draagvlakken

Voor de prognose van de tarieven per heffing en binnen de watersysteemheffing per categorie is gebruik gemaakt van de volgende eenheden. De draagvlakken zijn ten opzichte van de Voorjaarsnota 2025-2029 aangepast op grond van actuele gegevens.

Categorie	Eenheid	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Watersysteemheffing:							
-Ingezetenen	woonruimte	631.347	646.498	653.610	660.799	668.068	675.417
-Gebouwd	WOZ-waarde (x €1.000)	422.069.131	427.876.877	449.270.721	471.734.257	495.320.969	520.087.018
-Natuurterrein	oppervlakte in ha.	12.624	12.624	12.624	12.624	12.624	12.624
-Overig ongebouwd	oppervlakte in ha.	31.558	30.531	30.455	30.379	30.303	30.227
-Wegen	oppervlakte in ha.	5.838	5.415	5.442	5.469	5.496	5.523
Zuiveringsheffing	vervuilingseenheid	1.584.655	1.610.443	1.628.157	1.646.067	1.664.174	1.682.480
Verontreinigingsheffing	vervuilingseenheid	12.000	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000

Toelichting

- Ingezetenen: De ervaringscijfers van de afgelopen jaren geven geen aanleiding om het aantal ingezetenen ten opzichte van de begroting 2024 structureel aan te passen. Wel wordt, zoals elk jaar, rekening gehouden met 1,1% verwachte groei in 2025;

- Gebouwd: De cijfers voor de ontwikkeling van de WOZ-waarden in de gemeenten in het gebied van AGV worden aangeleverd door de bronhouder van de Landelijke Voorziening: de Waarderingskamer. De WOZ-waarde in de gemeente Amsterdam is bepalend voor bijna 70% van de totale WOZ-waarde in AGV-gebied. Omdat het zo'n grote invloed heeft, wordt daar altijd apart navraag gedaan;
- Natuurterreinen: de prognose is dat deze oppervlakte gelijk blijft;
- Ongebouwd: op grond van ervaring is de aanname dat de oppervlakte ongebouwd jaarlijks met 0,25% daalt;
- Wegen: aangenomen wordt dat deze oppervlakte jaarlijks met 0,5% stijgt;
- Zuiveringsheffing: net als bij de ingezetenen is het aantal vervuilingseenheden voor de zuiveringsheffing particulieren op grond van realisatiecijfers dit jaar niet bijgesteld. Wel wordt ook hier rekening gehouden met een jaarlijkse stijging van het aantal vervuilingseenheden met 1,1%. Voor bedrijven is in de begroting 2024 rekening gehouden met een structurele daling van het aantal vervuilingseenheden. Doordat de functionaliteiten voor de zuiveringsheffing nog onvoldoende werken in het nieuwe belastingstelsel, zijn er geen recentere gegevens beschikbaar. Dit aantal wordt daarom gelijk gehouden;
- Verontreinigingsheffing: de verontreinigingsheffing wordt vrijwel geheel opgebracht door bedrijven. Doordat de grootste belastingplichtige al enige jaren een lager aantal vervuilingseenheden kent als gevolg van het invoeren van een schoner productieproces, wordt nu uitgegaan van een lager aantal vervuilingseenheden.

D. Tarieven per categorie binnen de watersysteemheffing

Op basis van het vorenstaande zijn de volgende tarieven per categorie berekend.

Watersysteembeheer (bedragen x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Netto kosten van de Effecten	141.342	169.085	202.524
Onvoorzien	-	-	50
Kwijtschelding	7.627	9.763	12.204
Oninbaar	1.065	2.265	2.758
Niet te versturen kleine aanslagen	-	210	254
Dividenden	-174	-	-
Overige algemene opbrengsten	-4.138	-2.960	-2.960
Verontreinigingsheffing ten gunste van de watersysteembeheer	129	-1.100	-1.021
Verwachte opbrengsten uit belastingheffing	145.851	177.263	213.809
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-7.646	-202	436
Totaal dekkingsmiddelen uit belastingheffing	138.205	177.061	214.245
Tarieven			
• ingezetenen	€ 136,48	€ 170,30	€ 201,73
• gebouwd	0,012522%	0,015279%	0,018166%
• natuurterreinen	€ 3,55	€ 4,55	€ 5,35
• overig : ongebouwd	€ 91,99	€ 115,57	€ 145,81
wegen	€ 183,98	€ 231,14	€ 291,62

Op basis van het vorenstaande is het volgende meerjarenoverzicht samengesteld.

Tarief per eenheid /Categorie:	2024	2025	Prognose			
			2026	2027	2028	2029
Ingezetenen	€ 170,30	€ 201,73	€ 207,95	€ 206,35	€ 203,93	€ 201,73
Gebouwd	0,015279%	0,018166%	0,017932%	0,016987%	0,016201%	0,015427%
Natuurterreinen	€ 4,55	€ 5,35	€ 5,33	€ 4,94	€ 5,01	€ 4,97
Overig: ongebouwd wegen	€ 115,57 € 231,14	€ 145,81 € 291,62	€ 151,60 € 303,20	€ 151,55 € 303,10	€ 151,73 € 303,46	€ 151,86 € 303,72

De tabel geeft aan dat de stijging niet voor elke categorie gelijk is. De verschillen ontstaan door een combinatie van de ontwikkeling van het draagvlak per categorie en de kostentoedelingsverordening.

Zuiveringsheffing

Het tarief wordt uitgedrukt als een bedrag per vervuilingseenheid (v.e.). Het totale aantal afgeronde v.e. voor 2025 is geraamd op netto 1.610.443. Dit is te splitsen in 11.000 v.e. voor directe lozingen en 1.599.443 v.e. voor indirecte lozingen.

PROGNOSE TARIEF- EN RESERVEVERLOOP ZUIVERINGSHEFFING

Op basis van het vorenstaande is het volgende overzicht samengesteld.

Zuiveringsbeheer (bedragen x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Netto kosten van de Effecten	124.339	155.006	160.939
Onvoorzien	-	-	50
Kwijtschelding	7.435	11.326	11.556
Oninbaar	1.542	1.879	1.902
Dividenden	-1.298	-	-
Overige algemene opbrengsten	-12.458	-11.250	-12.850
Verwachte opbrengsten uit belastingheffing	119.560	156.961	161.597
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-13.935	1.477	1.294
Totaal dekkingsmiddelen uit belastingheffing	105.625	158.438	162.892
Tarief zuiveringsheffing	€ 62,37	€ 91,65	€ 92,79

Verontreinigingsheffing

Voor directe lozingen wordt een aanslag verontreinigingsheffing opgelegd. Het tarief verontreinigingsheffing is wettelijk gelijkgesteld aan het tarief zuiveringsheffing, en het stijgt eveneens naar € 92,79.

De opbrengst verontreinigingsheffing (voor 2025 begroot op ruim € 1 miljoen) komt volledig ten gunste van het watersysteembeheer en beperkt daarmee de tarieven van de watersysteemheffing. Er worden geen wijzigingen in het aantal v.e. voor directe lozingen verwacht.

Ontwikkeling lastendruk per profiel

Elk huishouden en bedrijf krijgt van het waterschap een aanslag met een of meerdere heffingen. In onderstaande tabel zijn per profiel (zie onderstaande verklaring op elk van de groepen) de absolute én procentuele verschillen daartussen weergegeven.

Aanslag in € voor:	Tarieven 2025	Tarieven 2024	Verschil	
			Absoluut	Relatief
Huishouden:				
a. meerpersoons; eigenaar	€ 527	€ 483	€ 43,29	9,0%
b. meerpersoons; eigenaar	€ 573	€ 522	€ 51,73	9,9%
c. meerpersoons; gebruiker	€ 480	€ 445	€ 34,85	7,8%
d. één-persoons; eigenaar	€ 341	€ 300	€ 41,01	13,7%
e. één-persoons; eigenaar	€ 388	€ 338	€ 49,45	14,6%
f. één-persoons; gebruiker	€ 295	€ 262	€ 32,57	12,4%
g. Agrarisch bedrijf	€ 3.967	€ 3.201	€ 766	23,9%
g. <i>Agrarisch bedrijf</i>	€ 6.198	€ 4.971	€ 1.227	24,7%
h. Natuurterrein	€ 5.350	€ 4.550	€ 800	17,6%
i. Groothandel	€ 1.364	€ 1.283	€ 81	6,3%
j. Middelgroot metaalbedrijf	€ 43.935	€ 43.076	€ 859	2,0%
Omschrijving profielen:				
a. Meerpersoonshuishouden wonend in koopwoning met WOZ-waarde van €250.000 en een vervuilingswaarde van 3 v.e.				
b. Meerpersoonshuishouden wonend in koopwoning met WOZ-waarde van €500.000 en een vervuilingswaarde van 3 v.e.				
c. Meerpersoonshuishouden wonend in huurwoning en vervuilingswaarde van 3 v.e.				
d. Eénpersoonshuishouden wonend in koopwoning met WOZ-waarde van €250.000 en een vervuilingswaarde van 1 v.e.				
e. Eénpersoonshuishouden wonend in koopwoning met WOZ-waarde van €500.000 en een vervuilingswaarde van 1 v.e.				
f. Eénpersoonshuishouden wonend in huurwoning en vervuilingswaarde van 1 v.e.				
g. Agrarisch bedrijf met opstallen met WOZ-waarde van €240.000, 25 ha ongebouwde grond en een vervuilingswaarde van 3 v.e.				
g. <i>Agrarisch bedrijf met opstallen met WOZ-waarde van €480.000, 40 ha ongebouwde grond en een vervuilingswaarde van 3 v.e.</i>				
h. Natuurterrein van 1.000 ha				
i. Groothandel met een WOZ-waarde van €2.400.000 en vervuilingswaarde van 10 v.e.				
j. Bedrijf met een WOZ-waarde van €12.000.000 en vervuilingswaarde van 450 v.e.				

INDICATOREN

De indicatoren zijn beschreven in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* (WBP). In deze begroting zijn de indicatoren uit het WBP vertaald naar richtwaarden 2025 en aangevuld met de huidige waarden voor het jaar 2024. Conform bestuursvoorstel BBV23.0536 worden een nieuwe set resultaat-indicatoren toegepast, ten behoeve van het kunnen monitoren van de in het Waterbeheerprogramma 2022 - 2027 vastgestelde resultaten.

BELASTINGEN		Indicator	Waarde 2023	Huidige waarde 2024	Richt- waarde 2025	Richt- waarde 2029
Resultaat						
R1	Waterschapsbelastingen zijn juist, volledig en tijdig geheven.	A. Aandeel gerealiseerde uitgaven t.o.v. de begroting [€/€, voor huidig jaar, vorig jaar en twee jaar terug]*	100%	100%	100%	100%
		B. Percentage gegronde bezwaren t.o.v. alle aanslagregels [%]	<0,6%	<0,6%	<0,6%	n.t.b.
R2	Waterschapsbelastingen zijn juist, volledig en tijdig geïnd.	C. Openstaande debiteuren: Percentage van het bedrag aan opgelegde en vervallen aanslagen in het voorgaande jaar dat nog open staat [Percentage per jaarwisseling]	3,5%	3,5%	3%	2,5%
		D. Aandeel geïnd t.o.v. totaal opgelegd [€/€, voor huidig jaar, vorig jaar en twee jaar terug.	n.v.t.	100%	98%	95%
		E. Aandeel oninbaar t.o.v. totaal opbrengsten [€/€] (Gelijk aan Waterschapsspiegel, dus opbrengsten in een jaar = [wat is opgelegd] minus [kwijtschelding en oninbaar verklaard] plus [verschillen uit voorgaande boekjaren])	n.v.t.	1,25%	1,25%	1,1%
		F. Aandeel kwijtgescholden t.o.v. totaal opbrengsten [€/€] (gelijk aan Waterschapsspiegel, dus opbrengsten in een jaar = [wat is opgelegd] minus [kwijtschelding en oninbaar verklaard] plus [verschillen uit voorgaande boekjaren])	n.v.t.	<6,3%	<6,3%	n.t.b.
		G. Perceptiekosten (Definitie Waterschapsspiegel)	n.v.t.	6,5 mln	6 mln	5,5 mln

*KPI gaat niet over juistheid, volledigheid en tijdigheid, maar alleen duidt op het afgegeven financieel mandaat.

BESTUUR EN MAATSCHAPPIJ

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN 2025

Ons waterschap ontwikkelt zich tot een regionale waterautoriteit. De ontwikkeling van ons waterschap in 2025 en daarna, evenals de wijze waarop onze ambities worden uitgevoerd, worden mede bepaald door de uitwerking van het voorgenomen besluit inzake de herijking van de governance van stichting Waternet. In juli 2024 hebben het Algemeen bestuur van het waterschap AGV en de gemeenteraad Amsterdam besloten om tot eind 2024 een herijking van de gezamenlijke organisatie Waternet uit te laten werken. Daarbij wordt een plan uitgewerkt om als twee afzonderlijke organisaties de beider taken in de watercyclus te gaan uitvoeren en intensief te blijven samenwerken. In het besluitvoorstel eind 2024 of begin 2025 zal een plan voor ontvlechting en toekomstige samenwerking worden voorgelegd aan het Algemeen bestuur en de gemeenteraad. Daarbij wordt de beoogde datum van de start van de nieuwe organisaties en de toekomstige samenwerking aangegeven, waarbij het streven is januari 2026 van start te gaan.

Indien een besluit tot ontvlechting genomen wordt, is 2025 het jaar om de voorbereiding en inrichting van de nieuwe waterschapsorganisatie ter hand te nemen.

Uit het coalitieakkoord gaan we de volgende activiteiten in 2025 uitvoeren:

- We zetten in op ambtelijke en bestuurlijke contacten met de inliggende gemeenten en goede samenwerking op de watertaken. We werken in 2025 met twee gemeenten aan het opstellen van een strategische samenwerkingsagenda;
- We werken aan de identiteit, herkenbaarheid en zichtbaarheid van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht. We benutten evenementen en campagnes hiervoor, waaronder 750 jaar Amsterdam en 500 jaar Amstelland voor onze zichtbaarheid;
- In 2025 zal de implementatie van een nieuwe identiteit en huisstijl voor de organisatie per 2026 voorbereid worden;
- We versterken het democratisch functioneren van onze organisatie en bestuur verder, onder andere met de doorontwikkeling van de griffiefunctie voor het Algemeen bestuur;
- We versterken onze strategische functie onder andere door actief met ambtelijke 'toekomstmakers' externe ontwikkelingen te monitoren en te vertalen naar onze taken, organisatie en bestuur. Activiteiten 2025: 2 of 3 thematische strategische verkenningen AGV worden uitgevoerd en actieve deelname in de

strategiegroep van de Unie van Waterschappen om sectorbrede ontwikkelingen te signaleren en vertalen naar de waterschappen;

- We werken aan digitale veiligheid en toegankelijkheid van dienstverlening en openbaarheid van informatie voor burgers en bedrijven;
- We werken in 2025 aan acties uit ons beleid voor een diverse en inclusieve organisatie.

Met onze duurzaamheidsprogramma's staan we middenin de maatschappij. We geven invulling aan duurzaam opdrachtgeverschap en werken ook in 2025 aan diverse projecten om energie uit zon en wind te halen:

- We willen graag verder gaan met onze Aquathermievisie verder implementeren, maar in 2025 verwachten we geen nieuwe initiatieven richting voorbereiding en realisatie te brengen wegens afhankelijkheid van derden en de onzekerheid over behandeling en implementatie van de Warmtewet;
- Vanaf 2025 worden vier windturbines op de RWZI Amsterdam-West in gebruik genomen, waarmee het waterschap alle benodigde energie zelf opwekt;
- Voor de inkoop en aanbesteding hanteren we het Duurzaam Opdrachtgeverschap. In 2025 wordt gewerkt aan het implementatieplan Duurzaam Opdrachtgeverschap (inclusief CO₂-prijs en verwerking van het KCAO-traject). De MKI-analyse heeft aangetoond dat het reduceren van de methaan- en lachgasuitstoot van de RWZI's significant bijdraagt aan de vermindering van de milieu-impact. In 2025 worden maatregelen uitgevoerd om lachgasemissies te verminderen.

BEOOGD EFFECT

We leven in een dicht bewoond, intensief gebruikt en mooi gebied met veel water, dat we zodanig hebben ingericht dat we er veilig kunnen leven. Het gebied ligt laag en mensen realiseren zich dat de gevolgen van een overstroming zeer groot kunnen zijn – dat er slachtoffers kunnen vallen en grote economische schade en maatschappelijke ontwrichting kan optreden bij een overstroming.

Klimaatverandering en de toenemende druk op het ruimtegebruik hebben 'waterveiligheid' nog nadrukkelijker op de maatschappelijke agenda gezet. Waterveiligheid is niet alleen een opdracht voor het waterschap, die zorgt voor sterke waterkeringen, maar ook voor andere overheden, inwoners, kennisinstellingen, bedrijven en agrariërs. Samen zorgen we ervoor dat de kans op een overstroming klein blijft en dat ook het effect van een overstroming zoveel als mogelijk beperkt blijft.

Overzicht van de belangrijkste beleids-/wettelijke kaders Bestuur en Maatschappij

Omgevingswet. De Omgevingswet bundelt en moderniseert de wetten voor de leefomgeving. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De Omgevingswet staat voor een goed evenwicht tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving.

Wet Verbeteren participatie decentrale overheden. De wet regelt dat het decentraal bestuur inwoners in staat stelt te participeren bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Het doel van de wet is de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid van hun gemeente, provincie, waterschap en eilandraad te vergroten.

Algemene Verordening Gegevensbescherming. Deze nieuwe Europese privacywet sluit beter aan op het digitale tijdperk waarin we leven. De wet geeft de burgers meer rechten en organisaties meer verantwoordelijkheid om zorgvuldig met de (digitale) persoonsgegevens om te gaan.

Archiefwet. Het doel van de Archiefwet is om belangrijke overheidsinformatie te behouden en toegankelijk te maken. Zodat de overheid bijvoorbeeld verantwoording kan afleggen over de uitvoering van publieke taken.

Grondstoffenakkoord. Het akkoord bevat afspraken van de Rijksoverheid met andere partijen over maatregelen om de transitie naar de circulaire economie te versnellen, waarbij in 2030 50% minder primaire grondstoffen worden gebruikt en in 2050 100% circulair wordt gehandeld.

Klimaatakkoord. Het akkoord gaat over de maatregelen die we de komende jaren moeten nemen om in Nederland in 2030 bijna de helft (49%) minder broeikasgassen uit te stoten dan in 1990.

Totale begroting Bestuur en Maatschappij

In onderstaande tabel is het totaalbudget voor Bestuur en maatschappij opgenomen. Verderop in dit hoofdstuk volgt het een overzicht van de budgetten per resultaat.

baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	11.289	14.616	27.795
- taakopbrengsten	-	-	-
- coalitieakkoord	-	3.950	3.711
- kapitaallasten	-	-	-
Totaal Bestuur en maatschappij	11.289	18.566	31.506

De toename van de taakkosten is toegelicht op pagina 15.

BESTUUR EN MAATSCHAPPIJ			
Resultaat 1			
R1: De omgeving staat centraal in ons handelen, nu en in de toekomst.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025		
A1: Ontwikkelen en uitdragen van duidelijke identiteit op lange termijn.	-Voortzetten strategische verkenningen		
A2: Effectieve positie innemen in netwerken en samenwerkingen als partner in (duurzame) maatschappelijke opgaven.			
A3: Zichtbaar en herkenbaar zijn als regionale water-autoriteit d.m.v. communicatie.			
A4: Uitvoeren activiteiten Wereld Waternet.	-Bijdrage WWN in 2024 € 698.000		
baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	11.289	13.909	26.334
- taakopbrengsten	-	-	-
- coalitieakkoord	-	3.200	3.711
- kapitaallasten	-	-	-
Totaal resultaat 1	11.289	17.109	30.045

Toelichting:

Taakkosten

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

- De nominale loon- en prijsstijging voor 2025 is verwerkt;
- E-depot (externe inhuur, aanschaf E-depot en pilotprojecten) € 200.000.

Taakopbrengsten

n.v.t.

Coalitieakkoord

Coalitieakkoord	Bedragen in €
Basis op orde brengen, inclusief risicomanagement, financiële functie en projectmanagement (S)	2.500.000
Versterken van een inclusieve en diverse organisatie (S)	140.000
Informatiehuishouding op orde en 'open overheid' (voldoen aan wettelijke eisen open overheid) (S)	846.000
Jeugd bestuur/Publieksprogramma's voor jongeren	25.000
Moderne overheid/Democratisering AGV	200.000
Totaal	3.711.000

Kapitaallasten

n.v.t.

Mijlpalen 2025 (Resultaat 1)

A1: Intensiveren samenwerking en co-creatie in (boven)regionale opgave en netwerken

Sinds enkele jaren heeft het Rijk de regie op de ruimtelijke ordening vergroot vanwege de omvang en complexiteit van de opgaven. Dit gebeurt onder meer in de NOVEX-gebieden, zoals de Metropoolregio Amsterdam (MRA), Utrecht (MRU), het Noordzeekanaalgebied (NZKG) en het Groene Hart.

In de herijking van het Nationale Deltaprogramma komt ook meer aandacht voor ruimtelijke ordening en inrichting. Centraal Holland, sinds 2023 de nieuwste deelregio in het Deltaprogramma, besteed hier ruim aandacht aan. AGV neemt deel aan al deze tafels om onze positie in de ruimtelijk dialoog te verstevigen. Hierbij staat de wisselwerking tussen onze eigen (beleids)opgaven en het denken vanuit de omgeving centraal.

Voor de NOVEX-gebieden dragen we bij aan de uitwerking van de vastgestelde ontwikkelperspectieven. Zo zal AGV in de NOVEX NZKG een belangrijke speler zijn in de verdere uitwerking van de bestuursopdracht 'Hergebruik rwzi-effluent voor industriewater'. Specifiek voor de MRA zetten we in op het nadrukkelijk laten meegroeien van het watersysteem en het groenblauwe netwerk met de verstedelijkingsopgave.

Met de provincies wordt gewerkt aan de uitwerking en uitvoering van programma's voor het landelijk gebied (PPLG's), die in de komende jaren (grotendeels) doorgaan in Utrecht, Noord- en Zuid-Holland, ook nu het NPLG en het Transitiefonds op rijksniveau geschrapt zijn. De provincies hebben in ieder geval voor de komende drie jaar flink middelen gekregen om aan de gebiedsgerichte projecten uit te geven. Ook blijven de meeste doelen voor het landelijk gebied voorsnog overeind, waaronder die voor klimaat en bodemdaling en in ieder geval die voor waterkwaliteit. De eerste projecten starten, onder meer in de zuidelijke Vechtstreek en de Amstelscheg.

In de nieuwe ontwerpversies van de provinciale programma's (PPLG's) worden de water- en bodemanalyses als basis voor keuzes steeds beter. In de regio loopt het samenwerkingstraject Toekomstbestendige Heuvelrug Gooi en Vechtstreek. Hier werken we verder aan vervolgonderzoek en maatschappelijke pilots. Deze nadere inhoudelijke uitwerking vormt input voor een mogelijk ontwikkelperspectief op systeemniveau voor het gebied. In 2025 zal er zicht komen of een gedragen ontwikkelperspectief voor het gebied haalbaar is voor alle betrokken partijen.

In 2025 werken we in de NOVEX-MRA samen met alle partners uit de verschillende werksporen, zoals landschap, economie, duurzaamheid, en wonen, aan een integrale watersysteembenadering voor de MRA. Zo dragen we zorg voor dat op rijk-regio niveau water meegroeit met de verstedelijking. Ofwel, de water- en ruimteopgave werken we in samenhang uit. Dit doen we vanuit onze rol als trekker van het Thema Water en Klimaatadaptatie in de NOVEX en binnen het MRA Platform Ruimte, in het kader van de ambitie om water, groen en landschap - in en om de stad - mee te laten groeien met de ruimtelijk-economische ontwikkeling. Keuzes die het Rijk gaat maken in het kader van de NOVEX en de nieuwe MRA-agenda zijn in 2025 inhoudelijk bepalend voor de (integrale) koers.

A1: Basis op orde inclusief risicomanagement (Coalitieakkoord)

Strategische verkenningen AGV 2025

In 2025 zetten we de strategische verkenningen voort die in 2024 zijn gestart. Het is een nadrukkelijke bestuurlijke wens om structureel budget te reserveren voor het versterken van de strategische functie van AGV, waar deze verkenningen onderdeel van zijn. Het Dagelijks Bestuur bepaalt welke verkenningen uitgevoerd zullen worden, waarbij de keuze mede gebaseerd wordt op het proces van vroegsignalering van externe ontwikkelingen. De uitkomsten van de verkenningen kunnen mogelijk leiden tot een aanpassing van de koers van het waterschap. Bij deze afwegingen worden niet alleen de uitkomsten van de verkenningen meegenomen, maar ook de bestuurlijke ambities en de gevolgen voor de financiële positie van ons waterschap.

Het opbouwen van een evenwichtige regieafdeling voor investeringsprojecten

Het opbouwen van een evenwichtige regieafdeling voor investeringsprojecten is gebaseerd op het principe van Integraal Projectmanagement (IPM). Dit heeft tot doel de afdeling, zonder grote uitbreiding, gereed te maken voor het verdubbelen van het investeringsvolume. We willen de overgang maken van projectgericht werken naar opgavegericht werken.

We zullen de afdeling stabiliseren door het inhuurpercentage in balans te brengen. Hiervoor zullen we een groot aantal medewerkers opleiden in nieuwe rollen en een twaalfstal trainees trainen. De afdeling wordt voorbereid op het werken met nieuwe contractvormen, zoals seriematig aanbesteden en bouwteam-constructies, waarmee meer kan worden gerealiseerd in samenwerking met de markt.

Door het standaardiseren en digitaliseren van ontwerpspecificaties en -principes middels het ontwikkelen en implementeren van systems engineering kan er efficiënter en explicieter worden gewerkt. Hierdoor zullen de schaarse engineers minder een beperkende factor zijn voor het voortbrengend vermogen. Door de projectinformatiestromen van de assets te digitaliseren, zal de projectafdeling beter in staat zijn bij te dragen aan het op orde brengen van de basis. Dit vereist ook extra inspanningen voor het implementeren en trainen van de afdeling in de datagestuurde werkwijze.

Financiële functie, basis op orde / risicomanagement

Het doel is het realiseren van een tijdige en betrouwbare informatievoorziening voor bestuur en management, zodat zij in staat zijn tijdig keuzes te maken op basis van alle relevante afwegingen. Dit vereist een volwassen Finance & Control-organisatie die in staat is het bestuur tijdig te informeren om bij te sturen en adequaat te reageren op risico's en kansen.

In 2023 zijn verbeterplannen opgesteld voor de financiële functie en voor inkoop. Deze plannen zullen worden omgevormd tot een transitieplan met een heldere planning en mijlpalen. Ook zijn deze plannen herijkt in het kader van de voorgenomen transitie, waarbij voor alle projecten is bepaald of deze van toegevoegde waarde zijn in de komende periode. Per project is vervolgens besloten of het stopt, doorgaat, of doorgaat in aangepaste vorm. Ook is bepaald welke aanvullende projecten nodig zijn om de basis op orde te krijgen om een goede ontvlechting mogelijk te maken.

De verbeterplannen zijn vanuit 4 pijlers samengesteld:

- strategie en beleid
- organisatie en processen
- mensen en cultuur
- systemen en data

De in 2024 beschikbaar gestelde middelen zullen structureel nodig blijven om de Finance & Control-functie op het gewenste niveau te brengen. Om een financiële functie te realiseren die het bestuur adequaat kan informeren, dient te worden ingezet op structurele borging binnen de organisatie. Dit betekent dat moet worden ingezet op efficiënte systemen en rapportages, in combinatie met het vergroten van de kennis en kwaliteit bij vaste medewerkers. Er wordt gewerkt aan een hoogwaardig sturingsmechanisme, dat het management in staat stelt tijdig te acteren en bij te sturen. De in 2024 beschikbaar gestelde extra middelen zullen nodig blijven, omdat zowel de financiële functie als de inkoop substantiële versterking vereisen.

A1: Arbeidsparticipatie

Sinds 1 januari 2015 is in Nederland de Participatiewet van kracht. Deze wet heeft als doel meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen en te houden. De Participatiewet is voortgekomen uit het Sociaal Akkoord, waarin is afgesproken dat er 125.000 banen worden gecreëerd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zowel in het reguliere bedrijfsleven als bij overheidsinstellingen. De waterschappen hebben gezamenlijk de doelstelling om de instroom van medewerkers met een arbeidsbeperking te stimuleren en zo bij te dragen aan het behalen van de Banenafpraak.

Het quotum voor Waternet ligt voor eind 2024 op 69,6 participantplaatsen. Eén participantplaats is 25,5 uur. In 2025 richt AGV zich op de volgende acties om dit quotum te behalen:

- Zorgen voor structurele financiële middelen, zodat participanten behouden kunnen worden voor de organisatie. Deze structurele financiële middelen moeten worden meegenomen in de begrotingen.
- Intensievere samenwerking met bureaus die zich inzetten voor participanten. Deze bureaus hebben binnen de overeenkomst een verplichting tot social return;
- Meer bekendheid geven aan de mogelijkheden binnen Waternet door bijvoorbeeld deel te nemen aan beurzen. De arbeidsmarkt is overspannen en er zijn momenteel meer werkzaamheden beschikbaar voor participanten dan er geschikte participanten op het vereiste niveau zijn. We zullen daarom andere kanalen aanboren om geschikte participanten binnen te halen;
- Onderzoeken of de regels over de aanbesteding voor specifieke inzet van participanten aangepast kunnen worden. Dit omdat iemand met een doelgroep verklaring wel ingezet kan worden op een jaar detachingsbasis en daarna in dienst. Dit kan echter leiden tot overschrijding van de aanbestedingsregels, waardoor kansen, vooral voor technische functies, worden gemist;
- Meer uitzendkrachten met een doelgroep verklaring inzetten. Nu kan hiervan geen gebruik gemaakt worden door de aanbestedingsregels. De ervaring leert dat uitzendkrachten vaak in dienst treden na een uitzendperiode zonder dat dit vooraf is afgesproken. Deze mogelijkheid wordt hierdoor misgelopen.

Als we bovenstaande voor elkaar krijgen dan hopen we meer participanten binnen te halen.

A1: Versterken van een diverse en inclusieve organisatie (Coalitieakkoord)

We erkennen het belang van diversiteit, inclusie (D&I) en gelijkwaardigheid binnen onze organisatie en streven ernaar om meer aandacht aan deze onderwerpen te besteden. Het is essentieel om een werkomgeving te creëren waarin alle individuen zich gerespecteerd, gewaardeerd en vertegenwoordigd voelen, ongeacht hun achtergrond, identiteit of overtuigingen. Door meer aandacht te besteden aan diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid, streven we naar een werkomgeving waarin alle medewerkers gelijke kansen hebben om te gedijen en te groeien. We willen een organisatie zijn waarin alle stemmen worden gehoord en waar iedereen zich volledig kan ontplooien.

In 2025 zullen we de actiepunten uit het beleid oppakken die nog niet zijn uitgevoerd en ons D&I-beleid in de organisatie bestendigen. Naast het organiseren van evenementen, willen we duurzame oplossingen implementeren zoals:

- Het uitrollen van training over onbewuste vooroordelen voor de hele organisatie;
- Integratie van D&I in het volledige wervingsproces, inclusief wervingsuitingen;
- Training van recruiters en doorlichting en aanpassing van het gehele instrumentarium;
- Training van leidinggevenden in het voeren van inclusieve sollicitatiegesprekken;
- Versterking van het recruitmentteam en toekenning van budget voor opleidingen en aanschaf van systemen die inclusieve wervingsteksten ondersteunen.

Daarnaast zullen we in 2025 D&I een integraal onderdeel maken van nieuwe initiatieven zoals inkoop- en verzuimbeleid, facilitaire inrichting, bijbehorende communicatiemiddelen, beeldmateriaal, en aanbestedingstrajecten. We zullen ook onderzoeken of het NIM (Nederlandse InclusiviteitsMonitor)-onderzoek wordt herhaald of dat we een andere onderzoeksmethode gebruiken om onze voortgang te

meten en onze inspanningen waar nodig aan te passen. Voor de uitvoering van de acties in 2025 is een ruimer budget nodig dan in 2024.

A1: Informatiehuishouding op orde en 'open overheid' (Coalitieakkoord)

Het project Digital Decade is gestart. In het kader van dit project is een Wet Open Overheid (Woo) coördinator aangesteld. De Woo-coördinator is reeds actief en heeft inmiddels diverse Woo-verzoeken afgehandeld. Daarnaast zijn binnen dit project diverse quick wins geïdentificeerd met betrekking tot de Wet Open Overheid. Deze quick wins zullen de Woo-coördinator en haar stakeholders op korte termijn ondersteunen bij het snel en zorgvuldig afhandelen van Woo-verzoeken.

Tevens houdt het project zich bezig met impactanalyses van de Wet Open Overheid en andere relevante wetgevingen op verschillende onderdelen van de organisatie. Het doel hiervan is om op termijn volledig te kunnen voldoen aan de diverse wettelijke vereisten met betrekking tot de digitale overheid.

A1: Digitale veiligheid

Om veilig wonen en werken mogelijk te maken, zorgt het waterschap voor sterke waterkeringen. Naast fysieke veiligheid is ook digitale veiligheid een belangrijk aandachtsgebied voor het waterschap. De digitale dreigingen nemen wereldwijd toe, en er moet rekening worden gehouden met bedreigingen van buitenaf, zoals door staten gesponsorde cyberaanvallen. Daarnaast vormen interne risico's en incidenten, veroorzaakt door menselijk handelen, eveneens een bedreiging.

Het waterschap is verantwoordelijk voor de bescherming van persoonlijke gegevens van burgers en ondernemers en moet voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Daarnaast is het essentieel dat de installaties en systemen die worden gebruikt voor de uitvoering van de waterschapstaken digitaal weerbaar zijn en voldoen aan zowel Nederlandse als Europese eisen. Het vergroten van de digitale weerbaarheid is een cruciaal instrument om risico's te verminderen. Vanaf 2025 moet het waterschap voldoen aan de nieuwe wettelijke verplichtingen voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen (Cyberbeveiligingswet).

Digitale veiligheid en weerbaarheid vragen nu en in de toekomst continu aandacht omdat telkens nieuwe dreigingen ontstaan. Naast techniek en processen, wil AGV ook continu het cyberbewustzijn van de medewerkers verhogen in een lerende organisatie en een cultuur nastreven met aanspreekbaarheid, verantwoordelijkheid, open houding, bestuurlijke sensitiviteit en transparantie binnen een veilige werkomgeving.

Behalve digitale veiligheid speelt ook digitalisering een grote rol bij het beheer van de assets, de klantprocessen en de bedrijfsvoering van het waterschap. Digitalisering zal plaatsvinden op basis van waarden die AGV belangrijk vindt: doelmatigheid, aanspreekbaarheid (voldoen aan wet- en regelgeving en afspraken binnen de overheid en watersector), duurzaamheid, inclusiviteit, transparantie, burgerbetrokkenheid, soevereiniteit en digitale veiligheid. De voorbereidingen van de implementatie van nieuwe wetgeving voor de digitale overheid zijn in 2024 goed op gang gekomen. Hiermee ontstaat vanaf 2025 een verdere digitale toegankelijkheid van dienstverlening en openbaarheid van informatie voor burgers en bedrijven.

A1: Voortzetten digitalisering, met oog voor digitale veiligheid (Coalitieakkoord)

In ons digitaliseringsbeleid gaat verdere digitalisering van (1) onze watertaken, (2) onze democratische processen, (3) onze dienstverlening en (4) onze bedrijfsvoering, hand-in-hand met (5) versterking van onze digitale veiligheid. We hebben goed oog voor de mogelijke impact van digitaliseringsaspecten als AI op deze 5 thema's. Digitalisering van onze watertaken vraagt verdere inzet op bijvoorbeeld data en sensoren (Zie ook Hackaton en Jaarplan en Kennisagenda 2024).

Om de processen voor de uitvoering van de watertaken verder te optimaliseren of te transformeren, zullen de processen in 2025 worden herschreven met een bijbehorende doelarchitectuur. Op basis hiervan kan in de jaren daarna een vermindering van applicaties plaatsvinden en de processen met digitalisering geoptimaliseerd of getransformeerd worden.

A1: Versterken cyberweerbaarheid (Coalitieakkoord)

We geven een hoge prioriteit aan cyberweerbaarheid en hanteren daarbij een risicogestuurde aanpak. We zorgen ervoor dat de IT-infrastructuur en software faalveilig is ingericht om de impact van verstoringen te beperken. De cyberweerbaarheid wordt versterkt door een verdere monitoring en logging.

AGV is verantwoordelijk voor een gedegen cyberweerbaarheid. Hiervoor is het belangrijk een compleet inzicht te hebben van al het digitale verkeer en handelingen, door te monitoren en te loggen. Dit wordt jaarlijks steeds verder uitgebreid.

De groei naar volwassenheidsniveau 4 'Voorspelbaar' op gebied van cybersecurity is uitdagend. Op dit niveau worden processen systematisch verbeterd en proactief bijgestuurd. Dit vraagt meer van de – gehele – organisatie en mensen, dan van processen en systemen. Er zal organisatiebreed blijvend geïnvesteerd dienen te worden in awareness, trainingen en cultuur op het gebied van digitalisering, data classificatie, security, privacy en risicomanagement.

A1: Organiseren van een hackaton (Coalitieakkoord)

"Een hackaton organiseren gericht op linked data voor de watersector". Dit is opgenomen in het Jaarplan en Kennisagenda 2024 van Onderzoek en Innovatie en onderdeel van het thema AI en Data. Doelstelling van het thema AI & Data is dat Waternet streeft naar volledig datagedreven organiseren. Dat betekent dat we toe willen naar een volledig op feiten gebaseerde besluitvorming en op data gebaseerde bedrijfsvoering.

Daarmee kunnen we onze processen en die van onze partners beter en goedkoper inrichten, onze besturing efficiënter en effectiever uitvoeren en onze opdrachtgevers en klanten beter bedienen.

A1: E-depot archief AGV voorbereidend op ontvlechting Waternet

Een deel van de digitale archieven die (namens AGV, Amsterdam en voor beide partijen gezamenlijk) bij Waternet worden gevormd, moet langdurig en zelfs permanent bewaard worden. Volgens de Archiefwet 1995 moeten de permanent te bewaren gegevens na 20 jaar worden 'overgebracht' naar een archiefdienst. Dit geldt zowel voor fysieke als digitale archieven. Om digitale archieven te kunnen overbrengen, heeft een archiefdienst e-depotvoorzieningen nodig. Een archiefdienst kan die voorzieningen inkopen bij marktpartijen of samenwerken met andere archiefdiensten of overheden.

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft een eigen archiefdienst. In het hoofdkantoor is een fysieke archiefbewaarplaats en studiezaal, beheerd door 'Team Archieven' (voorheen 'historisch archief', onderdeel van de Bestuursdienst). In de archiefbewaarplaats staat historisch waterschapsarchief, en een eerste deel van het archief van Stichting DWR (het latere Waternet). Het Stichtingsarchief wordt uit de aard der zaak namens beide opdrachtgevers beheerd.

Het moment waarop het permanent te bewaren deel van het digitale archief formeel moet worden overgebracht naar de archiefdienst (e-depot) nadert. Anders dan Amsterdam heeft AGV nog geen e-depotvoorziening. Zodoende was Team Archieven reeds begonnen met het verkennen van e-depotvoorzieningen. Vooral door andere archiefdiensten te raadplegen over hun ervaringen.

Het oorspronkelijke plan was om de voorbereiding voort te zetten in 2025, met een ruime doorlooptijd en binnen de formatie, zodat in 2026 geleidelijk begonnen zou kunnen worden met de implementatie van een e-depot. Een deel van de werkzaamheden van Team Archieven is voor beide opdrachtgevers, ook voor het e-depot moeten afwegingen voor beide opdrachtgevers gemaakt worden.

Eind 2024 ligt een uitvoeringsbesluit voor over opsplitsing van Waternet, om in 2025 te implementeren. Hierdoor is het raadzaam om het lopende traject te versnellen en intensiveren. Het wordt noodzakelijk om de visie op de duurzame bewaarstrategie voor het archief uit de periode 1997-heden tegen het licht te houden. Ook ontstaat er eerder de behoefte om digitaal materiaal in een e-depot te kunnen plaatsen, onder andere om gezamenlijk archief zoals vergaderstukken van het stichtingsbestuur en de directie veilig te stellen en toegankelijk te houden. Het inzetten van e-depotvoorzieningen biedt ook kansen vanuit doelmatigheid en duurzaamheid voor de nieuwe AGV-organisatie.

Samengevat:

Voor de begroting van AGV in 2025 te ramen: € 0,1 miljoen voor externe inhuur en aanschaf van een eerste e-depotvoorziening. Op hoofdlijnen bestaande uit:

- In kaart brengen scenario's voor AGV voor het zelf en/of in samenwerking met anderen toekomstbestendig inrichten van een e-depot, rekening houdend met het toegankelijk maken van gezamenlijk 'stichtingsarchief';
- Opstellen programma's van eisen voor die voorziening(en) en de aan te leveren informatie;
- Initiële aanschaf/contractvorming, licenties, en beheerkosten in 2025;
- Advies over de keuze van de eerste (pilot)projecten.

Voor het begrotingsdeel voor zowel AGV als Amsterdam een bedrag te ramen van 100.000 euro voor (pilot)projecten. Een (pilot)project brengt kosten met zich mee voor activiteiten om de informatie gestructureerd te verplaatsen naar een 'digitaal archief' en het daar toegankelijk te maken en te houden.

Als eerste pilotprojecten is het raadzaam de focus te leggen op:

- gezamenlijk archief, zoals de vergaderstukken van het Stichtingsbestuur en de directie van Waternet;
- materiaal dat zich in 'uit te faseren' applicaties van Waternet bevindt en dat op korte termijn voor overbrenging in aanmerking zou komen.

A2: Ontwikkelen van een Blauw Omgevingsprogramma (Coalitieakkoord)

Doel van de ontwikkeling van het blauw omgevingsprogramma is om bestuur beter positie te brengen om de eigen inzet te prioriteren en het verhaal van water bij partners onder de aandacht te brengen. Eerste stap is het structureren van de interne werkprocessen in relatie tot asset- en omgevingsmanagement bij beleid en planvorming voor watersysteem. Dit is ook nodig om de wisselwerking tussen de schaalniveaus te versterken en de beleidsontwikkeling en realisatie te versnellen. Het eerste concrete resultaat is een overzicht bij de voorjaarsnota 2026 van de eigen inspanningen gericht op beïnvloeden van Rijk, provincie en gebiedspartners als ook van de eigen planvorming en advisering. Dat overzicht helpt bestuur de inzet op de verschillende bestuurlijke tafels te bepalen en in balans met elkaar te brengen.

A2: Netwerkaanpak klimaatadaptatie

In 2025 continueren we de ingezette werkzaamheden van de Netwerkaanpak Klimaatadaptatie AGV.

Dat betekent dat de stimuleringsregeling Geef Water en Groen de ruimte wordt voortgezet, evenals het community management met woningcorporaties en intermediairs zoals tuincentra en bouwmarkten.

Samenwerking met gemeenten op het gebied van klimaatadaptatie wordt geïntensiveerd in het kader van de algehele Versterking van de gemeentelijke samenwerking.

In het kader van de Strategische Verkenning Regionale Waterautoriteit wordt bezien op welke wijze de netwerkaanpak klimaatadaptatie vanaf 2026 vorm krijgt.

A3: Communicatie

Het waterschap Amstel, Gooi en Vecht is de laatste jaren meer en meer de zichtbaarheid op gaan zoeken.

Die opdracht werd ons al gegeven in de vorige coalitieakkoorden, en wordt duidelijk voortgezet in het huidige coalitieakkoord 'Waterkracht'. Met accenten op een zelfverzekerd waterschap, met een belangrijke rol in vraagstukken rondom natuur en het veranderende klimaat. Iedereen die in het waterschap woont en werkt is nodig om deze uitdagingen aan te gaan. Daarom willen we alle inwoners van het gebied hierbij betrekken.

Communicatie speelt daarbij een belangrijke rol.

Het communicatieteam van het waterschap levert een bijdrage aan:

- het vergroten van de zichtbaarheid, bekendheid en herkenbaarheid van de kerntaken;
- het verduidelijken van de verantwoordelijkheden en politiek-bestuurlijke (en democratische) relevantie van het waterschap.

We geven op een aantrekkelijke en laagdrempelige manier vorm aan onze bestuurlijke communicatie en vertellen over het wat en het waarom van ons democratisch gekozen bestuur (en de besluitvorming). We dragen bij aan het verhogen van het water(schaps)bewustzijn en de waterbetrokkenheid in ons gebied.

Om dit te bereiken is het van belang dat inwoners, bedrijven en overheidsinstanties het waterschap regelmatig op het netvlies krijgen. We laten zien wie we zijn en wat we doen. Dit werkt door op alle niveaus van communicatie: mensen betrekken, laten meedenken en laten meedoen. Als waterschap zoeken we daarbij de samenwerking met andere overheden, inwoners en bedrijven.

Belang van water, rol van het waterschap

We streven naar meer zichtbaarheid bij het publiek, zodat onze omgeving zich bewust is van het belang van water en de rol van het waterschap. Het zichtbaar maken van onze kerntaken is een van de belangrijkste doelstellingen. Dit doen we intensief via onze projectcommunicatie en online-communicatie, waarbij we zo veel mogelijk inzetten op persoonlijke en lokale content. Het vergroten van kennis over water en het waterschap onder jongeren krijgt daarbij speciale aandacht. Door middel van educatie kunnen we het verhaal van het waterschap en de kerntaken op een aantrekkelijke manier vertellen richting (met name) jongeren. Dit draagt niet alleen bij aan het waterbewustzijn onder deze doelgroep, maar ook aan de betrokkenheid van jonge mensen bij het werk (en het belang) van het waterschap.

Toegankelijk en herkenbaar bestuur

Een professionele inrichting van de bestuurlijke communicatie en het inzichtelijk en transparant maken van het bestuurlijke besluitvormingsproces, is voor een democratisch gekozen overheidsorgaan van wezenlijk belang. Het draagt bij aan de toegankelijkheid, herkenbaarheid en relevantie van het waterschapsbestuur en vergroot draagvlak voor het innen van de waterschapsbelasting.

We bouwen voort op de ingezette koers om op een aantrekkelijke, laagdrempelige en persoonlijke manier vorm te geven aan onze bestuurlijke communicatie en communiceren actief over het wat en het waarom van ons democratisch gekozen bestuur (en de besluitvorming). Een scherpe (her)positionering van het waterschap als overheid en als zichtbare bestuurslaag waar politieke besluitvorming plaatsvindt, krijgt door de ontvlechting van Waternet (governance-project) in 2025 nog meer prioriteit.

Partnerschappen

Met onze (langjarige) partnerschappen – bijvoorbeeld via sponsoring – zoeken we altijd naar het gezamenlijke verhaal om onze thema's bij onze doelgroepen te brengen. Middels de partnerschappen bereiken we vaak andere doelgroepen en bovendien laat het gezamenlijke verhaal niet alleen het belang van water zien in alle facetten, maar ook van de meerwaarde van samenwerking. Er wordt ook in 2025 verder uitvoering gegeven aan de samenwerking met onze partners waarbij we focussen op de waterthematiek en gezamenlijke programma's en activiteiten ontwikkelen. Een evaluatie van de partnerschappen moet begin 2025 helderheid geven over hoe we vanaf 2026 om willen gaan met partnerschappen (huidige partnerschappen lopen tot en met 31 december 2025).

(Her)positionering, identiteit en huisstijl

Verwachting is dat het waterschap vanaf 1 januari 2026 als aparte organisatie, los van Waternet, zal gaan functioneren. Dit gaat leiden tot een scherpe (her)positionering van het waterschap en een nieuwe huisstijl voor het waterschap. Hieraan is in 2024 volop gewerkt, verwachting is dat begin 2025 een nieuw logo en huisstijl ontwikkeld is en uitgerold kan worden.

Bestuurlijk moet wel de vraag beantwoord worden of dit nog steeds het juiste moment is. Of moeten we inzetten op uitrol vanaf 1 januari 2026 omdat we dan als zelfstandige organisatie verder gaan en dit in de ogen van onze inwoners en stakeholders een logischer moment is? De kosten voor dit gehele traject komen ten laste van het governance-project. In de begroting voor 2025 is € 0,4 miljoen opgenomen voor de invoering van de nieuwe huisstijl en € 0,15 miljoen voor het laden van het nieuwe beeldmerk.

Activiteiten in 2025

De inzet van (communicatie)middelen, media en activiteiten vindt in 2025 plaats langs de volgende lijnen:

- het ontwikkelen en inzetten/doorvoeren van de (her)positionering, communicatiestrategie, het afzenderschap en de huisstijl van het waterschap;

- Communicatieacties ten gevolge van de splitsing (denk aan realiseren intranet, overzetten website) zullen vooral vanuit Waternet ingezet worden maar vragen wel visie en begeleiding vanuit communicatie AGV (kosten zijn niet voorzien in deze paragraaf maar worden meegenomen bij de frictiekosten).
- het verder vergroten van de zichtbaarheid van het waterschap als overheid en bestuurslaag waar democratische besluitvorming plaatsvindt en van de kerntaken van het waterschap;
- de ontwikkeling en inzet van campagnes in het kader van onze kerntaken, het 500-jarig bestaan van het waterschap (sober en doelmatig) en dijken/waterveiligheid (het Dijkgedicht). Met reeds bestaande acties en partnerschappen proberen we aan te sluiten bij 750 jaar Amsterdam voor een groter bereik;
- het verder uitvoering geven aan (langjarige) samenwerking met onze partners waarbij we focussen op de waterthematiek en gezamenlijke programma's en activiteiten ontwikkelen;
- het doorontwikkeling van de website agv.nl en de sociale media-kanalen, met name gericht op uitbreiden en aanscherpen van de bestuurlijke content en online content richting specifieke doelgroepen (maatwerk);
- het inzetten van activiteiten op het gebied van educatie.

A3: Waterschap Amstel, Gooi en Vecht 500-jarig jubileum (Coalitieakkoord)

In 2025 viert Waterschap Amstel, Gooi en Vecht zijn 500-jarig jubileum en de stad Amsterdam haar 750-jarig bestaan. Ten opzichte van de voorjaarsnota hebben we besloten deze vieringen anders in te richten: sober en doelmatig, met een focus op de kerntaken en recreatie, landschap en cultuurhistorie. Hiervoor is alleen de € 0,1 miljoen uit 2024 beschikbaar. De reservering van € 0,1 miljoen in 2025 is komen te vervallen.

A4: Betrokken bestuur en democratie/Internationale samenwerking

Het is inspirerend om te zien hoe AGV zich via Wereld Waternet inzet voor de Sustainable Development Goals! Door deel te nemen aan langlopende programma's zoals het Blue Deal-programma en samen te werken met het WaterworX-programma, draagt AGV bij aan zowel nationale als internationale waterbeheerinitiatieven. Het delen van kennis over klimaatadaptatie, waterkwaliteit, waterkwantiteit, energietransitie en circulaire economie tijdens internationale conferenties is ook een belangrijke stap. Water governance in internationale projecten is cruciaal voor duurzame ontwikkeling. Voor 2025 verwachten we een groei in onze omzet en een verbreding van onze diensten en producten in de 10 landen waar we momenteel actief zijn.

BESTUUR EN MAATSCHAPPIJ			
Resultaat 2			
R2: Duurzaamheid staat centraal in het beheren en benutten van het watersysteem.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2025		
A5: Uitvoeren onderzoek gericht op duurzaam innoveren.	-		
baten en lasten (x € 1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
- taakkosten	-	707	712
- taakopbrengsten	-	-	-
- coalitieakkoord	-	750	750
- kapitaallasten	-	-	-
Totaal resultaat 2	-	1.457	1.462

Toelichting:

Taakkosten

Mutaties die nog niet in een (meerjaren)begroting waren opgenomen:

- De nominale loon- en prijsstijging voor 2025 is verwerkt.

Taakopbrengsten

n.v.t.

Coalitieakkoordakkoord

Coalitieakkoord	Bedragen in €
Duurzaamheidsprogramma's CE: 1 fte duurzaam opdrachtgeverschap - circulair inkopen & aanbesteden	187.500
Duurzaamheidsprogramma's CE: 1 fte projectontwikkelaar circulaire economie - o.a. aanpak broeikasgassen en effluent van de zuiveringen	187.500
Duurzaamheidsprogramma's ET: 1 fte Adviseur projectontwikkeling Aquathermie -ontwikkeling Aquathermieprojecten in werkgebied AGV	187.500
Duurzaamheidsprogramma's ET: 1 fte adviseur projectontwikkeling energietransitie t.b.v. blijvende energieneutraliteit - o.a. ontwikkeling nieuwe zon- en windprojecten	187.500
Totaal	750.000

Kapitaallasten

n.v.t.

Mijlpalen 2025 (Resultaat 2)

A5: Implementeren visie 100% circulair

Het coalitieakkoord laat opnieuw zien dat het waterschap zich verder inzet voor het verduurzamen van haar activiteiten. Het programmaplan circulaire economie (2021) geeft invulling aan het grondstoffenakkoord en werkt toe naar een milieu-impact van nul (MKI=0) in 2050.

In 2023 heeft de 'backcasting MKI=0 in 2050' verscherpte inzichten opgeleverd, op basis waarvan in 2025 verder geprioriteerd gaat worden. Het implementeren van de nieuwe circulaire taken, in zowel denken als handelen, is een transitie waarbij in 2025 verder handvatten en tools worden ontwikkeld die de verschillende afdelingen en teams houvast geeft bij het verduurzamen van onze werkzaamheden.

We breiden onze toolkit voor duurzaam inkoop en aanbesteden steeds verder uit in 2025, en bouwen voort op het materialenpaspoort, schoon- en emissieloos bouwen. Ook nemen we actief deel aan klimaatneutraal en Circulair Assetmanagement en Opdrachtgeverschap (KCAO) van de Unie van Waterschappen.

Ook in de waterketen en onze directe omgeving wordt AGV steeds actiever en zichtbaarder. Het hergebruik van effluent als bron voor industriewater, het reduceren van de uitstoot van broeikasgassen van de RWZI's met behulp van Artificial Intelligence (AI) en het inpassen van decentrale duurzame initiatieven in onze centrale waterketen systemen, zijn onderwerpen waarmee AGV vooroploopt en zich profileert binnen verschillende gremia in de watersector.

A5: Programma circulaire economie

Voor programma circulair zetten we in 2025 in op duurzaam opdrachtgeverschap. Het betreft het verduurzamen van de staande organisatie en werkzaamheden, inclusief inkoop. Verder werken we aan nieuwe initiatieven die helpen om verder te verduurzamen. We richten ons dus op horizon 1 uit de 'Visie AGV Circulair 2050'. Hieronder volgt een uitsplitsing op hoofdlijnen.

Duurzaam opdrachtgeverschap

Duurzaam opdrachtgeverschap geeft de handvatten om zelf aan de slag te gaan met het borgen van duurzaamheid in projecten. De minimale duurzaamheidseisen gaan, naast de programmatische aanpak, helpen met het verankeren van duurzaamheid in de afweging van projectbeslissingen.

In 2025 worden de DGWW-kpi's meegenomen in de sturing kpi's. In 2025 werken we aan het verder toewerken naar een circulaire bedrijfsvoering. We breiden onze toolkit voor duurzaam inkoop en aanbesteden steeds verder uit in 2025, en bouwen voort op het materialenpaspoort, schoon- en emissieloos bouwen. Ook nemen we actief deel aan klimaatneutraal en Circulair Assetmanagement en

Opdrachtgeverschap (KCAO) van de Unie van Waterschappen. Voor deze activiteiten is vanaf de tweede helft van 2024 aanvullend 1 fte ingezet. In 2025 zetten we dit voort.

Aanpak lachgas en methaan + hergebruik effluent

Binnen het programma richten we ons op de volgende activiteiten: een quickscan van lachgas en ondersteuning bij de uitrol van lachgas-AI bij RWZI's. Voor het hergebruik van effluent richten we ons op RWZI-Amsterdam-West, met de ambitie om dit te benutten als bron voor industriewater in de Amsterdamse haven. Een uitdaging hierbij is het tijdig verkrijgen van een aansluiting op het stroomnet, vanwege de netcongestie. Voor deze projectontwikkelactiviteiten is vanaf de tweede helft van 2024 aanvullend 1 fte ingezet. In 2025 zetten we dit voort.

Programma Energietransitie

Om ook richting de toekomst proactief te borgen dat AGV Energieneutraal blijft is het essentieel, naast zon en wind, in te zetten op de ontwikkeling en toepassing van Aquathermie. Om onze inzet te intensiveren en hetgeen we al doen meer duurzaam te borgen, zal aanvullend 3 fte worden ingezet. Laatste signalen zijn dat de nieuwe warmtewet per 1 juli 2024 ingaat of per 1 januari 2025. In ieder geval heel snel en dan staan alle gemeenten aan de lat voor de warmteopgave.

Energie uit zon en wind

In januari 2024 is de realisatie van het Windpark RWZI Amsterdam-West gestart en in 2025 zal het windpark in bedrijf worden genomen. Verder is AGV via de RES Noord-Holland Zuid betrokken bij het ontwikkelen van de wind- en zonne-energie zoeklocatie Zuiderlegmeer in gemeente Uithoorn.

Om de inzet van AGV te intensiveren en de huidige inzet van het waterschap meer duurzaam te borgen heeft het waterschap vanaf 2024 middelen vrijgemaakt om de capaciteit van het programma in totaal met 2 fte uit te breiden. In 2025 zal dit worden voortgezet.

A5: Energie uit zon en wind: Ontwikkeling Zon & Wind conform Regionale Energiestrategie (krediet)

AGV is continu op zoek naar manieren om energie te besparen en te produceren. Daarnaast is AGV partner in de Regionale Energietransitie (RES) voor de regio Noord-Holland Zuid. In de RES zijn duurzame energie ambities opgenomen met bijbehorende zoekgebieden voor wind- en zonne-energie. Een mogelijk kansrijke locatie voor wind- en zonne-energie is gelegen in het RES zoekgebied Zuiderlegmeerpolder.

AGV is eigenaar van een grote waterberging in dit gebied en wil de mogelijkheden van wind- en zonne-energie daar verkennen.

Voor de ontwikkeling van zonne- en windenergie conform de RES is voor 2025 een bedrag van € 250.000 begroot. Dit geld is nodig voor het participatieproces en voor verschillende onderzoeken. Te denken valt aan een onderzoek naar de ecologische effecten (dierenwelzijn en biodiversiteit), naar de financiële haalbaarheid en mogelijke vormen van samenwerken en organiseren. Indien aan een opvolgende fase kosten zijn verbonden en een krediet nodig is van AGV zal ter instemming een kredietvoorstel aan het Algemeen bestuur voorgelegd worden.

A5: Innovatie

Het waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft samen met de Gemeente Amsterdam een integraal programma onderzoek en innovatie. Met het budget O&I kan uitvoering gegeven worden aan de innovatieambities van AGV. Door de verandering in governance zal in 2025 gewerkt worden aan een vernieuwd en krachtig plan voor Onderzoek en Innovatie.

A5: Innovatieplatform

Het digitale innovatieplatform Winnovatie wordt verder geïmplementeerd en uitgebouwd, en biedt uitstekende mogelijkheden voor het ophalen van ideeën (crowdsourcing), heeft een belangrijke rol als innovatieplatform (de etalage, tonen van projecten binnen en buiten Waternet) en biedt goede mogelijkheden voor samenwerking met waterpartners. In 2025 wordt dit gecontinueerd.

A:5 Aquathermie

Om ook richting de toekomst proactief te borgen dat het waterschap blijvend energieneutraal en vanaf 2025 energiepositief is, is het essentieel, naast zon en wind, in te zetten op de ontwikkeling en toepassing van Aquathermie. In 2021 heeft het waterschapsbestuur de Visie AGV Aquathermie vastgesteld (BBV20.0472) inclusief een budget ter operationalisering van de visie. In de visie wordt onderscheid gemaakt tussen thermische energie uit oppervlaktewater (TEO) en thermische energie uit afvalwater (TEA). Het beschikbaar gestelde ontwikkelbudget wordt ingezet voor het verstevigen en doorontwikkelen van de huidige rol van AGV als vergunningverlener en bronbeheerder in relatie tot Aquathermie, kosten voor de ontwikkeling van Aquathermie initiatieven en de verdere ontwikkeling van visie en beleid. Bovendien heeft het waterschapsbestuur in het coalitieakkoord 'Waterkracht' de ambitie uitgesproken om in het werkgebied een aanjaagrol in relatie tot Aquathermie te vervullen.

Om onze inzet te intensiveren en hetgeen wat we al deden meer duurzaam te borgen is de capaciteit vanaf de tweede helft van 2024 met 2 fte uitgebreid. In 2025 zetten we dit voort.

A5: Proefinstallatie TEO Sloterplas (BBV21.0209)

AGV heeft op 8 juli 2021 een krediet beschikbaar gesteld van € 0,65 miljoen voor de realisatie van de proefopstelling TEO (thermische energie uit oppervlaktewater) Sloterplas. In de zomerperiode van 2024 en 2025 zal de installatie in bedrijf zijn. De hiervoor benodigde financiële middelen zijn opgenomen in de begroting.

1.6 Vennootschapsbelasting

Sinds de invoering van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen in 2016 kunnen overheidsondernemingen belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting (Vpb). Deze wetgeving is bedoeld om een gelijk speelveld te creëren tussen publieke en private ondernemingen. Voor het waterschap betekent dit dat bepaalde activiteiten en inkomsten onder de Vpb-plicht kunnen vallen, afhankelijk van hun aard en omvang. Met de Belastingdienst moeten hierover nog afspraken worden gemaakt.

1.7 Onvoorzien

Volgens wettelijk voorschrift is er binnen de huidige begroting een post voor onvoorzien uitgaven aanwezig. Deze post betreft lasten in een lopend boekjaar die ten tijde van het vaststellen van de begroting nog niet voorzien waren. De post onvoorzien is bedoeld als dekking voor lasten die niet in de begroting zijn opgenomen. Deze post is dus in principe niet bedoeld voor uitgaven die wel in de begroting staan, maar die (om wat voor reden dan ook) hoger of lager uitvallen.

De post onvoorzien is bedoeld voor zaken die voldoen aan het criterium van de drie O's:

- onvoorzienbaar (het was niet voorzien, niet aan zien komen);
- onuitstelbaar (het moet op korte termijn uitgevoerd worden);
- onvermijdbaar; (dekking binnen de bestaande budgetten van het beheer- en beleidsproduct (BBP) of dekking binnen de bestaande budgetten van het programma is niet mogelijk).

Vanaf 2025 wordt een post onvoorzien van € 0,1 miljoen in de begroting opgenomen.

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2024	Rekening 2023
Bedragen in €			
Onvoorzien	100.000	-	-

1.8 Kerngegevens

1. Oppervlakte beheergebied (in ha.):	ca. 70.000
- waarvan open water	ca. 9.500
2. Aantal gemeenten in beheergebied	18
- aantal inwoners	ca. 1,4 miljoen
3. Kerngegevens zuiveringsbeheer:	
- Areaal transportleidingen binnen Amsterdam (in km)	55
- Areaal transportleidingen buiten Amsterdam (in km)	104
- Aantal rioolwaterzuiveringsinstallaties	11
- Totale capaciteit rioolwaterzuiveringsinstallaties (ontwerp 150(ie))	2.019.500
- Slibontwateringsinstallaties (op 3 locaties) en 1 centrale slibontvangstinstallatie	3
- Productie mechanisch ontwaterd slib	ca 109.919
- Aantal op te leggen vervuilingseenheden, bruto	1.755.487
- Te verlenen kwijtschelding en oninbaar, in vervuilingseenheden	145.044
- Per saldo aantal netto op te leggen vervuilingseenheden	1.610.443
- Investerings (x € 1 miljoen)	43,5
- Bruto-exploitatielasten (x € 1 miljoen)	148,1
- Bruto-opbrengst zuiveringsheffing (x € 1 miljoen)	162,9
- Exploitatieverhaal dotatie aan tariefegalisatiereserve (x € 1 miljoen)	1,2
4. Kerngegevens watersysteembeheer:	
- Aantal poldergemalen in beheer	229
- Boezemgemaal in beheer	1
- Aantal waterkeringen/sluizen	66
- Aantal sluizen	11
- Aantal beweegbare bruggen	8
- Areaal primaire waterkeringen (in km)	38
- Areaal regionale waterkeringen (in km):	591
- Areaal niet-regionale/tertiaire waterkeringen (in km):	467
- Bijdrage Hoogwaterbeschermingsprogramma (x € 1 miljoen)	19,0
- Opbrengst verontreinigingsheffing (x € 1 miljoen)	1,0
- Investerings (x € 1 miljoen)	62,3
- Bruto exploitatielasten (x € 1 miljoen)	199,6
- Idem, na aftrek opbrengst verontreinigingsheffing (x € 1 miljoen)	198,6
- Bruto opbrengst watersysteemheffing (x € 1 miljoen)	214,2
- Exploitatieverhaal doteren aan tariefegalisatiereserve (x € 1 miljoen)	0,4
5. Bestuurssamenstelling:	
AGV	
- Dijkgraaf,	
- Secretaris-directeur	
- Algemeen Bestuur, 30 leden	
- categorie ingezetenen	26
(PvdA 6, PvdD 4, WN 4, VVD 4, BBB 3, AWP 2, CDA 1, De Groenen 1, CU 1	
- categorie ongebouwd (geborgde zetels LTO)	2
- categorie natuurterreinen (geborgde zetel VBNE)	2
- Dagelijks Bestuur (4 fte); 6 leden (inclusief dijkgraaf)	

1.9 Verplichte paragrafen

In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. De begroting bevat ten minste de volgende verplichte paragrafen:

- Uiteenzetting van de financiële positie;
- Assetmanagement;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen;
- Openbaarheid.

1.9.1 Uiteenzetting van de financiële positie

De financiële positie van het waterschap biedt inzicht in haar stabiliteit en toekomstperspectieven. Deze paragraaf belicht verschillende aspecten van de financiële gezondheid.

Allereerst wordt de financiering besproken, inclusief risicobeheer, rentelasten, renteresultaat, rente-toerekening aan investeringen en de financieringsbehoefte.

Vervolgens komt het weerstandsvermogen en de risicobeheersing aan bod, met een inventarisatie van risico's, weerstandscapaciteit en het bijbehorende beleid. Dit is cruciaal voor het omgaan met financiële tegenslagen en risicobeperking.

Daarnaast worden de bestemmingsreserves en voorzieningen uitgewerkt, met aandacht voor het gebruik van deze reserves voor lange termijn begrotingsevenwicht en de onttrokken bedragen.

Tot slot worden kengetallen gepresenteerd die de financiële positie van de organisatie beoordelen, zoals weerstandsvermogen, netto schuldquote, EMU-saldo, begrotingswendbaarheid en lastendruk.

Deze indicatoren geven samen een volledig beeld van de financiële veerkracht en flexibiliteit van het waterschap.

1.6.1.1 Financiering

Algemeen

Overeenkomstig artikel 108 van de Waterschapswet heeft het Algemeen bestuur de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie AGV vastgesteld, die betrekking heeft op 'het financieel beleid, het financieel beheer en de financiële organisatie' van het waterschap. In artikel 14 van de verordening zijn de regels met betrekking tot de financieringsfunctie opgenomen. De regels bevatten de algemene doelstellingen, richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie en inzake de administratieve organisatie van de financieringsfunctie, waaronder taken en bevoegdheden, verantwoordingsrelaties en bijbehorende informatievoorziening.

Naast de verordening is de financieringsparagraaf een belangrijk instrument voor het sturen en beheersen van, verantwoord over en toezicht houden op de treasuryfunctie. De treasury is er primair op gericht om betrouwbare en degelijke financiering van de AGV-activiteiten te realiseren

Bij de jaarlijkse begroting wordt de verplichte financieringsparagraaf opgenomen. Deze paragraaf bevat onder andere concrete doelstellingen en geplande transacties voor dat betreffende jaar.

Financieringsfunctie

De financieringsfunctie is er primair op gericht te allen tijde de financiering van de AGV-activiteiten te realiseren binnen de algemene uitgangspunten, waaronder de afspraak dat transacties alleen worden gedaan in het kader van financiering van uit te voeren activiteiten die conform de Waterschapswet tot de taak van AGV behoren, te weten het zuiveringsbeheer en het watersysteembeheer.

Er wordt gestreefd naar een financiering tegen zo laag mogelijke kosten. Dit wordt voor een deel bereikt door interne financiering met eigen middelen (zoals reserves) toe te passen.

Korte financiering

Dit vindt geheel plaats via de rekening-courantfaciliteit bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB). De kredietlimiet (maximale roodstand) bedraagt € 71 miljoen.

Lange financiering

Gelet op het streven naar zo laag mogelijke financieringskosten wordt zo lang mogelijk –binnen de kasgeldlimiet- gebruik gemaakt van de bovengenoemde rekening-courantfaciliteit; ook nieuwe investeringen worden dus in eerste instantie gefinancierd met kort geld. Periodiek vindt omzetting plaats naar vaste financiering, door het aantrekken van langlopende geldleningen.

Alle afgesloten leningen zijn niet vervroegd aflosbaar en hebben een vaste rente die niet tussentijds kan worden aangepast.

Voor de projectfinanciering van de RWZI Amsterdam-West zijn geldleningen afgesloten. Ook deze zijn niet vervroegd aflosbaar en hebben een vaste rente die niet tussentijds kan worden aangepast.

Financieringsbehoefte

Onder financieringsbehoefte wordt verstaan het aantrekken van externe geldmiddelen in verband met de financiering van zowel exploitatie als investeringen in enig begrotingsjaar. De exploitatie-uitgaven worden in principe gefinancierd met de exploitatieopbrengsten van dat jaar. Voor de financiering van de investeringen worden langlopende geldleningen aangetrokken; de benodigde middelen hiertoe worden ook wel de kapitaalbehoefte genoemd.

Financiering exploitatie begrotingsjaar 2025

De exploitatie-uitgaven worden in principe gefinancierd met de exploitatie-opbrengsten in dat jaar. De netto lasten zoals die in de voorliggende begroting AGV zijn geraamd, komen ten laste van de kostendragers van AGV (zuiveringsbeheer en watersysteembeheer) en worden gefinancierd uit de inkomstenbronnen zuiveringsheffing, verontreinigingsheffing en watersysteemheffing. Eventuele voorcalculatorische exploitatietekorten met betrekking tot deze waterschapheffingen worden gedekt door te beschikken over de desbetreffende tariefegalisatiereserves; overschotten worden aan die reserves toegevoegd. Er zal te allen tijden sprake zijn van een sluitende begroting.

Financiering kapitaaluitgaven 2025

Voor de financiering van de investeringen worden langlopende geldleningen aangetrokken. De omvang van deze benodigde middelen, de kapitaalbehoefte, voor 2025 staat hieronder; het is de resultante van de investeringen plus de aflossing op lopende geldleningen minus de afschrijving op bestaande activa en plus of min de mutaties in de reserves.

		Bedragen
Geraamde kapitaalbehoefte	2025	x €1 miljoen
Boekwaarde activa per 1 januari		623,3
+ kapitaaluitgaven (netto, excl. West)		105,8
		729,1
– afschrijving (netto, excl. West)		44,8
Boekwaarde activa per 31/12		684,3
Restant geldleningen per 1 januari	626,1	
– reguliere aflossing geldleningen	55,9	
		570,2
Beschikbaar eigen vermogen per 1 januari	18,9	
– mutaties in de reserves	-1,6	
		20,5
		590,7
Totaal		93,6

De berekende kapitaalbehoefte is exclusief de financiering van de RWZI Amsterdam-West. Hiervoor wordt projectfinanciering toegepast. Vanaf 2002 zijn geldleningen afgesloten voor financiering van de bouw, tegen gemiddeld 4,7% rente. Op gezette tijden moet de financiering worden aangevuld, in 2025 met € 5 miljoen, omdat de aflossing van de destijds gesloten geldleningen in een sneller tempo gaat dan de afschrijving (op basis van annuïteit) op de boekwaarde.

Voordeel is wel dat herfinanciering momenteel voordeliger kan plaatsvinden, waardoor de aan dit project toe te rekenen (uitzonderings)rente is teruggelopen.

Financiering kapitaaluitgaven ná 2025

Op dezelfde wijze als voor 2025 is ook voor de navolgende jaren de kapitaalbehoefte bepaald, onder andere op basis van de geplande investeringen conform het MIP 2025-2028.

Exclusief de financiering van de RWZI Amsterdam-West

Geraamde kapitaalbehoefte		2026	t/m	2029	
		(bedragen x € 1 miljoen)			
Jaar	investering	Afschrijving op activa	Aflossing van geldleningen	Mutaties in reserves	TOTAAL
	-1-	-2-	-3-	-4-	1-2+3-4
2026	167,5	47,0	59,0	21,5	158,1
2027	159,0	54,2	64,3	11,7	157,3
2028	157,3	60,0	69,5	7,7	159,1
2029	148,0	65,0	72,8	1,1	154,7

Liquiditeitsbegroting 2025

Op basis van het geplande inkomsten- en uitgavenverloop wordt de liquiditeitsbegroting opgesteld. Met dit instrument wordt de ontwikkeling van de netto vlottende schuld geprognoseerd.

Op basis van de werkelijke uitgaven en inkomsten wordt deze planning periodiek bijgewerkt en wordt de ruimte tot aan de kasgeldlimiet benut. Bij een dreigende overschrijding van de kasgeldlimiet zal –mede afhankelijk van de actuele marktomstandigheden en -ontwikkelingen- tijdig omzetting plaatsvinden van (goedkopere) financiering met kort geld naar financiering met lang geld.

Risicobeheer

Als gevolg van de Wet fido zijn er wettelijke normen gesteld waaraan minimaal moet worden voldaan: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Daarnaast is leidend dat financiering alleen plaatsvindt ten behoeve van de uit te voeren publieke taak, zoals die via de Waterschapswet is opgedragen aan AGV.

Economische situaties bepalen de marktontwikkelingen, inclusief die op het gebied van de rentetarieven. Door deze continue bewegingen zijn risico's nooit geheel uit te sluiten.

Kasgeldlimiet korte of vlottende schuld

De kasgeldlimiet is ingesteld om al te grote fluctuaties in de rentelasten te vermijden. De kasgeldlimiet is bepaald op 23% van het begrotingstotaal. Voor 2025 komt de limiet uit op een bedrag van € 80 miljoen. Het totaal van de netto vlottende schuld (korter dan 1 jaar) mag de kasgeldlimiet in principe niet overschrijden. Dit wordt voortdurend bewaakt.

Indien een overschrijding dreigt van langere duur dan dient de vlottende financiering (rekening-courant krediet) omgezet te worden in een meer permanente financieringsvorm (langlopende geldleningen). Indien de kasgeldlimiet gedurende drie achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden is er de verplichting om een plan op te stellen dat gericht is op het wegwerken van deze overschrijding.

Kasgeldlimiet	2025	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
(bedragen x € 1.000)		1e	2e	3e	4e
		kwartaal	kwartaal	kwartaal	kwartaal
Toegestane kasgeldlimiet (1)					
In % van de grondslag: 23					
- grondslag (= begrotingstotaal)	347.747	347.747	347.747	347.747	347.747
- bedrag kasgeldlimiet	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
Omvang vlottende schuld (2)	36.754	23.497	18.044	39.229	
Vlottende middelen (3)	0	0	0	0	
Toets kasgeldlimiet					
Totaal netto vlottende schuld (4); (2-3)	36.754	23.497	18.044	39.229	
Toegestane kasgeldlimiet (1)	80.000	80.000	80.000	80.000	
Ruimte (+) Overschrijding (-); (1-4)	43.246	56.503	61.956	40.771	

De kasgeldlimiet is gebaseerd op basis van voorlopige belastingontvangsten 2025. De verwachting is dat de kasgeldlimiet in 2025 niet zal worden overschreden.

Renterisico lange of vaste schuld

De renterisiconorm is ingesteld om het renterisico bij herfinanciering te beperken. De opbouw van de leningenportefeuille dient zodanig te zijn, dat het risico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen wordt begrensd. Bij een gelijkmatige opbouw van de leningenportefeuille, waarbij niet in enig jaar een onevenredig groot deel van de leningenportefeuille geherfinancierd behoeft te worden, wordt het renterisico op de vaste schuld gespreid over de jaren. In de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden is de norm voor de waterschappen gesteld op 30% van het begrotingstotaal. De som van de renteherziening (1) en de aflossingen (2) mag de norm (6) niet overschrijden.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld	2025	2026	2027	2028	2029
Renterisico's:					
1. Renteherziening op vaste schuld o/g	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Aflossingen	68,2	71,5	76,9	82,3	85,7
3. Renterisico's (1+2)	68,2	71,5	76,9	82,3	85,7
Berekening renterisiconorm					
4. Begrotingstotaal	347,7	350,6	361,1	354,9	363,3
5. Percentage renterisiconorm	30	30	30	30	30
6. Renterisiconorm (4*5/100)	104,3	105,2	108,3	106,5	109,0
Toets renterisiconorm					
7. Renterisiconorm (6)	104,3	105,2	108,3	106,5	109,0
8. Renterisico op vaste schuld (3)	68,2	71,5	76,9	82,3	85,7
9. Ruimte (+) / Overschrijding (-); (7-8)	36,1	33,6	31,4	24,2	23,3

Conclusie

Aangezien de renterisiconorm de komende jaren tot en met 2028 niet overschreden zal worden, is de opbouw van de leningenportefeuille voor de middellange termijn goed. De renterisiconorm is een percentage van het begrotingstotaal. Aangezien de begrotingstotalen na 2025 nog zonder inflatie zijn, zal de norm nog stijgen.

Voorgestelde transacties en mandaat

Met de huidige kennis en gelet op het streven naar zo laag mogelijke financieringskosten, wordt voorgesteld:

- de kasgeldlimiet volledig te benutten door de exploitatiekosten geheel en de investeringskosten zo lang mogelijk met kort geld te financieren via de rekening-courant en eventueel met kasgeldleningen;
- voor 2025 in de financieringsbehoefte boven de kasgeldlimiet te voorzien door externe financiering, via het aantrekken van langlopende geldleningen tot een totaalbedrag van € 98,6 miljoen (inclusief RWZI Amsterdam-West). Bij de keuze van de rentevaste periode van die leningen wordt telkens een afweging gemaakt van de dan geldende prijs en wordt een rentevaste periode aangehouden tussen de 25 en 40 jaar;
- een buffer van € 40 miljoen op nemen als noodmaatregel ingeval de belastinginning niet volgens planning verloopt;
- van de oorspronkelijke planning af te wijken, als (markt)ontwikkelingen daar aanleiding voor geven;
- het jaarlijks verhogen/verlagen van de rekeningcourantlimiet bij de NWB tot 23% van het begrotingsvolume (percentage 23% conform Wet Fido).

In artikel 14 van de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie AGV (verordening ex artikel 108 Waterschapswet) is de uitvoering van het financieringsbeleid opgedragen aan het Dagelijks bestuur.

1.6.1.2 Weerstandsvermogen en de risicobeheersing

Algemeen

Waterschappen formuleren beleid met betrekking tot het weerstandsvermogen op grond van de verslaggevingsregels. Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de financiële positie is. Dit is van belang wanneer er zich een financiële tegenvaller voordoet. Een goed of uitstekend weerstandsvermogen kan voorkomen dat elke financiële tegenvaller direct leidt tot hogere belasting. Het weerstandsvermogen geeft hiermede aan in hoeverre de organisatie in staat is om niet-begrote tegenvallers op te vangen, zonder dat de taakuitoefening daardoor in het gedrang komt.

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover het waterschap beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Waterschappen zijn vrij om te bepalen hoe zij daar inhoud aan geven. AGV heeft het beleid met betrekking tot het weerstandsvermogen vastgelegd in de nota's die het financieel beleid van AGV weergeven. Voor het beoordelen van de robuustheid van de financiële positie is inzicht nodig in de aanwezige weerstandscapaciteit en is inzicht nodig in de omvang en achtergronden van de niet begrote risico's.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit wordt gevormd door de middelen die gebruikt kunnen worden om niet begrote tegenvallers te bekostigen. Voor het waterschap AGV bestaat de weerstandscapaciteit uit haar algemene reserves.

ALGEMENE RESERVES in miljoenen euro's	per 1/1 2025	per 31/12 2025
- Algemene reserve Zuiveringsbeheer	3.131	3.131
- Algemene reserve Watersysteembeheer	8.016	8.016
- Dotatie weerstandsvermogen conform VJN 2025	-	15.000
Weerstandscapaciteit	11.147	26.147

Het is AGV-beleid om risico's en calamiteiten zoveel mogelijk op de momenten waarop deze zich voordoen financieel binnen de begroting op te lossen. Indien hiervoor onvoldoende dekking wordt gevonden, kan het waterschap twee bronnen inzetten: de weerstandscapaciteit die bestaat uit de algemene reserves en - in het uiterste geval - de belastingheffing.

Algemene reserves

AGV heeft algemene reserves ingesteld voor het opvangen van financiële gevolgen van calamiteiten en onzekere gebeurtenissen. Binnen het eigen vermogen heeft AGV een aantal bestemmingsreserves, die vanwege de vastgestelde bestemming niet tot de weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend.

Onbenutte belastingcapaciteit

Anders dan gemeenten en provincies zijn waterschappen volledig autonoom waar het gaat om de vaststelling van belastingtarieven. Dat biedt waterschappen de mogelijkheid om onvoorziene financiële tegenvallers, voor zover daar geen andere dekking voor is, in het uiterste geval op te vangen door een verhoging van de (toekomstige) tarieven. Dit wordt aangeduid als 'onbenutte belastingcapaciteit'. In beginsel is de onbenutte belastingcapaciteit onbeperkt. Bij het bepalen van de belastingtarieven gaat het AGV-bestuur uit van een gelijkmatige tariefontwikkeling.

Risico's

Risicomangement

Het herkennen en het effectief beheersen van risico's, zoals het voorkomen van overstromingen en voorkomen van vervuiling van oppervlaktewater, is een continu proces en behoort tot de primaire taken van AGV. Zoals iedere andere organisatie houdt ook AGV, rekening met de kans dat er ongewenste gebeurtenissen, ofwel risico's, optreden die negatieve gevolgen kunnen hebben op de uitvoering van haar taken en de realisatie van de beoogde doelen. Op meer en meer plekken worden risico's proactief geïdentificeerd en centraal geregistreerd in het risicoregister van AGV. In het risicoregister zijn oorzaken, gebeurtenissen en gevolgen van risico's opgenomen. De risico's zijn voorzien van kans, impact en financieel gevolg met als resultaat een gewogen financieel bedrag van het risico. In de jaarplannen koppelen de afdelingshoofden de risico's van hun onderdeel aan de AGV-doelstellingen. Daarmee krijgt de organisatie steeds meer grip op het bereiken van de doelstellingen. Het bestuur van AGV wordt hiermee ook in staat gesteld om meer risico-gebaseerde besluiten te nemen.

De risicoanalyses geven inzicht in de omvang van de niet begrote risico's waar AGV mee te maken heeft. Het bepalen van de omvang van de niet begrote risico's is belangrijk omdat het de basis vormt voor het bepalen van de gewenste minimale omvang van de weerstandscapaciteit; de minimale financiële buffer die aangehouden moet worden om te voorkomen dat een ongewenste gebeurtenis die niet anderszins financieel is afgedekt (door bijvoorbeeld verzekeringen en/of voorzieningen) de financiële huishouding van AGV ernstig verstoort. In 2024 is een eerste kwantificering opgenomen van niet begrote risico's in een gespecificeerd risicoregister die in hoofdlijnen per effect is opgenomen in de volgende tabel.

Niet begrote risico's (bedragen x € 1 miljoen)	Per 1/1 2025
Waterveiligheid	0,6
Voldoende water	1,4
Gezond water	6,0
Gezuiverd afvalwater	0,3
Cultuurhistorie en recreatie	0,3
Belastingen	0,9
Algemene risico's	0,7
Totaal niet begrote risico's	10,2

Risico's Effect Waterveiligheid

Resultaat: 'De gevolgen bij overstromingen zijn beperkt'

Risico 1: Omgevingspartners pakken eigen verantwoordelijkheid in gevolgbeperking overstromingen onvoldoende op. Bewustzijn van overstromingsrisico's, mogelijkheden voor gevolgbeperking en verdeling van verantwoordelijkheden is beperkt bij omgevingspartners.

Beheersmaatregelen risico 1

Gevolgbeperking overstromingen onder de aandacht brengen bij de planadvisering vanuit AGV en in de ruimtelijke trajecten (o.a. NOVEX-gebieden) waarin we betrokken zijn. AGV draagt actief haar kennis uit op het gebied van gevolgbeperking overstromingen bij omgevingspartners via planadvisering en deelname aan ruimtelijke trajecten. Op rijk en regionaal niveau blijven lobbyen voor heldere kaders, en helderheid in de verdeling van verantwoordelijkheden tussen de verschillende spelers in het ruimtelijk domein.

Risico 2: AGV geeft onvoldoende invulling aan gevolgbeperking overstromingen bij de eigen assets door onvoldoende heldere kaders.

Beheersmaatregelen risico 2

AGV geeft proactief invulling aan gevolgbeperking bij eigen assets als onderdeel van het eigen assetmanagement proces en vervult daarmee een voorbeeldfunctie voor omgevingspartners.

In het risicoregister is rekening gehouden met een niet begroot gewogen risico bij Waterveiligheid van € 0,6 miljoen.

Risico's Effect Voldoende water

Resultaat: 'Het watersysteem is op orde en toekomstbestendig'

Risico 1: Door groei regio en klimaatverandering neemt de druk op watersysteem toe, waardoor we steeds meer moeite hebben onze normen voor waterveiligheid, waterkwaliteit en peilbeheer te realiseren

Beheersmaatregelen risico 1

We brengen in kaart welke opgaven er zijn om bovenregionaal, in delen van ons beheergebied of bij specifieke gebiedsplannen aanpassingen te doen voor het robuust houden van ons watersysteem. Deze blauwe opgavenkaart (blue label) beschrijft zowel aanpassingen in ruimtelijke opgaven, waterinfrastructuur (bijv. gemaal IJmuiden, boezem, polders) alsook gewenste veranderingen in gebruik. Deze kaart zullen we gebruiken om met het bestuur tot een prioritering te komen van eigen middelen en inzet. Daarnaast is de kaart bruikbaar om met onze partners het gesprek aan te gaan over de wateropgaven.

Formatieuitbreiding als gevolg van de toenemende druk op de uitvoerende Afdeling Watersysteem is in deze voorjaarsnota meegenomen.

Risico 2: Het bestuur heeft onvoldoende grip op beleid, planvorming en uitvoering, waardoor inzet aan bestuurlijke legitimiteit verliest

Beheersmaatregelen risico 2

We vereenvoudigen de planning en control en betrekken bestuur bij prioritering van opgaven en programmering van beleid en planvorming, door in VJN transparant te zijn over 'deliverables' en mijlpalen van de eigen werkorganisatie. Hiertoe stellen we een 'blauw omgevingsprogramma' op dat inzicht geeft in onze inspanningen en samenwerking op de verschillende schaalniveaus. Doel is dat het bestuur zo kaders en prioriteiten kan meegeven en de ontwikkelingen gestructureerd kan volgen en ook de doelmatigheid van de inspanningen kan borgen.

Risico 3: Doorwerking van nieuw beleid naar uitvoering duurt te lang waardoor AGV niet kan inspelen op veranderende verwachtingen maatschappelijke partners.

Het waterschap wordt steeds meer uitgedaagd om in te spelen op maatschappelijke vraagstukken. Om dat effectief te kunnen is het gewenst dat we gestructureerd die behoeften in kaart brengen en bestuur adviseren in hoeverre het waterschap hieraan bijdragen kan leveren. Een van de knelpunten nu is dat doorwerking van buiten naar binnen en van proefprojecten naar beleid en praktijk lang duurt. Het waterschap bestuur kan daardoor niet snel inspelen.

Beheersmaatregelen risico 3

We gaan werkprocessen stroomlijnen en concrete mijlpalen koppelen aan de doorwerking. Ook bij nieuwe opgaven sluiten we zo veel mogelijk aan bij bestaande standaarden en 'best practices' binnen de watersector. Zo willen we binnen beleid en planvorming ook nieuwe richtlijnen op gebied van klimaat, energie en duurzaamheid borgen in de reguliere bedrijfsvoering. In het risicoregister is rekening gehouden met een niet begroot gewogen risico bij Voldoende Water van € 1,4 miljoen.

Risico's Effect Gezond Water

Resultaat: 'De waterkwaliteit is goed en het watersysteem is gezond en robuust'

Risico 1: Het niet op tijd uit kunnen voeren van de KRW-maatregelen in de verschillende sporen.

Beheersmaatregelen risico 1

Prioriteringsgesprekken in organisatie en met het bestuur (DB). Afstemming in interne organisatie zoeken (versnellingssteam). Verbinding met externe partijen voor spoor 2 en 3 dmv inzet adviseur spoor 2.

Risico 2: Gebiedsprocessen zijn uitdagend en tegelijk kwetsbaar.

Zowel op landelijk, als provinciaal en lokaal niveau spelen er vele processen. Daarnaast is wet- en regelgeving zowel leidend als vertragend. We noemen bio diversiteit maar ook rivierkreeften waarbij we lokaal en landelijk geconfronteerd worden met verscherpte regelgeving of het ontbreken aan wetgeving.

Beheersmaatregelen risico 2

Bij opgaven sluiten we zo veel mogelijk aan bij bestaande standaarden en 'best practices' binnen de watersector. Zo gaan we binnen beleid en planvorming ook nieuwe richtlijnen borgen in de reguliere bedrijfsvoering. Daarnaast blijven we pilots uitvoeren om zo tot nieuwe oplossingen te komen. Daarnaast is het principe 'werk met werk maken' altijd een goede uitgangspositie in de uitvoering.

Risico 3: Autonome ontwikkelingen zoals woningbouw, uitbreiding areaal en klimaatverandering zorgen continue voor aanpassen van doelen.

Beheersmaatregelen risico 3

Bij planvorming dient scherp te worden geadviseerd, handhaving zal een steeds grotere rol dienen te spelen, monitoring en (open) data zijn essentieel. We blijven de organisatie ontwikkelingen richting steeds flexibelere inzet van mens en middelen.

In het risicoregister is rekening gehouden met een niet begroot gewogen risico bij Gezond Water van € 6,0 miljoen.

Risico's Effect Gezuiverd afvalwater

Resultaat: 'Effluent uit zuiveringsinstallaties is schoon'

Risico 1: Onvoldoende electriciteitsvermogen door netcongestie voor het zuiveringsproces

Beheersmaatregelen risico 1

Beheersmaatregel zou zijn om voor elke locatie uit te zoeken wat de gecontracteerde vermogen is en of we daarmee ook de afvalwaterhoeveelheden voor de komende jaren kunnen zuiveren.

Risico 2: Krapte aan technici, zowel bij ingenieursbureaus als ook bij aannemers om de vereiste projecten te realiseren

Beheersmaatregelen risico 2

Raamcontracten adviseursdiensten Ingenieursbureau's aangaan en meer programmatisch aanbesteden

Risico 3: Falende installaties, deze geven veel verstoringen waar op geacteerd moet worden en dit werk concurreert met het reguliere geplande werk. Tevens levert dit een verhoogd veiligheidsrisico op.

Beheersmaatregelen risico 3

Tijdig onderhoud en vervangen van installatie delen, goede planning van werkzaamheden. Aandacht naar terugdringen verstoringen.

Risico's Effect Gezuiverd Afvalwater

Resultaat: 'Grondstoffen en energie uit afvalwater worden gewonnen en ingezet voor circulair gebruik'

Risico 1: Krapte arbeidsmarkt. Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt bestaat het risico dat we onvoldoende kennis en activiteit hebben om de ambities en opgaven van het waterschap waar te maken.

Beheersmaatregel risico 1

In 2023 hebben we hier proactief op geanticipeerd door voor beide Duurzaamheidsprogramma's te starten met het opstellen van een Strategisch Personeelsplan (SPP). In 2024 zal dit worden afgerond. Ook zijn er in de stuurgesprekken afspraken gemaakt over het vroegtijdig werven van de opvolgers voor met pensioen gaande collega's en het boven formatief mogen werven van een strategisch opdrachtgever voor de duurzaamheidsprogramma's en de inzet van tijdelijke mensen via inhuur.

Risico 2: Sterke afhankelijkheid derden ontwikkeling aquathermie initiatieven.

Voor de ontwikkeling van concrete initiatieven is het waterschap sterk afhankelijk van de samenwerking met gemeenten en andere (maatschappelijk) partners en marktpartijen. Het gezamenlijk vormgeven van deze samenwerking is een van de grootste uitdagingen voor het verder brengen van onze initiatieven. Als gevolg van deze sterke afhankelijkheid van derden bij de ontwikkeling van TEA en TEO projecten bestaat het risico dat de ontwikkeling van initiatieven strand waardoor we de ambitie uit de Visie AGV Aquathermie om 3 TEA en 3 TEO initiatieven te ontwikkelen niet halen.

Beheersmaatregel risico 2

Omdat we weten dat niet alle initiatieven het halen, zetten we naast het verder brengen van initiatieven ook proactief in op het ontwikkelen van nieuwe kansen. Op die manier houden we de projectenfunnel gevuld. Natuurlijk zetten we ook actief in op relatie en strategisch stakeholder- en accountmanagement.

Risico 3: Juridische onzekerheid over het toepassen van nieuwe sanitieswet

Voor het toepassen van nieuwe sanitieswet moet worden afgeweken van geldende wet en regelgeving zoals het Bouwbesluit. Met de nieuwe sanitieswet is het onduidelijk hoe deze uitzondering kan worden geborgd. De invoer van nieuwe sanitieswet in de Buiksloterham kan hierdoor vertragen of komen te vervallen

Beheersmaatregel risico 3:

Samen met de gemeente wordt het juridische te volgen spoor binnen de sanitieswet verder onderzocht met als doel tijdig tot een werkbare oplossing te komen. In het risicoregister is rekening gehouden met een niet begroot gewogen risico bij Gezuiverd afvalwater van € 0,3 miljoen.

Risico's Effect Cultuurhistorie en recreatie

Resultaat 'Het Waterschapserfgoed is goed onderhouden en toegankelijk'

Risico 1: Onvoldoende inzicht in staat en planning.

Het ontbreken van normen en inzicht in de toestand van assets maakt er geen doelmatige programmering van onderhoud kan plaats vinden en dat bestuur niet in positie is pro-actief te sturen op risico's. Dit kan bovendien ertoe leiden dat bestuur door derden aangesproken worden op de zorgplicht voor monumenten (imago).

Beheersmaatregel risico 1

Om deze risico's te beperken worden in het Lange Termijn Asset Plan (Q4 2024) in Algemeen bestuur geagendeerd. Dit is de onderlegger voor de keuze welke assets AGV in onderhoud, eigendom en beheer wil houden. Ook geeft de programmering een indicatief inzicht in welke conditieverbetering over de jaren verwacht mag worden (KPI).

Risico 2: Te veel investeren in onderhoud, beveiliging en renovatie.

Conform het huidige beleid zijn assets met een monumentale status aangemerkt als 'zeer belangrijk', ongeacht hun waterhuishoudkundige functie. Het risico daarvan is dat we vanuit deze classificatie ook flankerende maatregelen nemen doe voor behoud van de monumentale status en de waterhuishoudkundige functie niet doelmatig zijn of bijdragen aan bezwaren. Om die reden gaan we bij monumenten scherper onderscheid maken op de waterhuishoudkundige functie en extra aandacht besteden aan omgevingsmanagement bij (groot)onderhoud. Ook kan het ertoe leiden dat onderzoek doen naar de haalbaarheid om objecten zonder waterhuishoudkundige functie en die weinig bijdragen aan identiteit van het Waterschap over te dragen aan derden.

Risico's Effect Cultuur en recreatie

Resultaat '(Water)recreatie en natuur zijn in balans'

In nieuwe structuur is Vaarrecreatie geen resultaat, maar een activiteit. Daarom, maken we geen risico-analyse ikv de begroting. Deze is bovendien al in beeld gebracht in kader van de KRW-maatregelenpakket voor het SGP-II.

Risico's Effect Cultuurhistorie en recreatie

Resultaat: 'Het vaarwegennet is goed onderhouden en veilig'

Het vaarwegennet is goed onderhouden is geen resultaat in nieuwe ERA-structuur. Daarom stellen we voor geen risico-analyse te doen in de begroting. In het risicoregister is rekening gehouden met een niet begroot gewogen risico bij het Effect Cultuurhistorie en recreatie van € 0,3 miljoen.

Effect Belastingen

Risico's Belastingheffing

Resultaat: 'Waterschapsbelastingen zijn geheven'

Risico 1: Niet juiste IT-functionaliteit Belasting

- a. Maatregel: Herstructureren van het project Belasting waarin knelpunten aangepakt gaan worden
- b. Maatregel: Gaan werken met een professionele partij die ons gaat helpen met programmamanagement
- c. Maatregel: Inhuren van extra IT-capaciteit indien nodig

Risico 2: Te laat opleggen Belasting en daarmee verjaring

- a. Maatregel: Duidelijke focus op bedrijven in de IT-ontwikkeling
- b. Maatregel: Blokkades op de data voor 2022 en 2023 eerder behandelen, zodat we sneller kunnen opleggen.
- c. Maatregel: Extra inhuur van capaciteit (zowel bij IT als KS&B) indien nodig.

Risico 3: Invoering Wet Aanpassing Belastingstelsel waterschappen.

- a. Maatregel: Vroegtijdig in gesprek gaan met IT-leveranciers om de impact helder te gaan maken
- b. Maatregel: Duidelijk plan maken en strakke sturing op de borging in het nieuwe systeem.

Risico's Belastinginning

Resultaat: 'Waterschapsbelastingen zijn geïnd'

Risico 1: Het verouderen van openstaande posten

Doordat nog niet alle functionaliteiten zijn aangeleverd in het nieuwe belastingstelsel, zoals met name op het gebied van dwanginvordering, blijven posten langer open staan. Dit betekent dat de inkomsten langer op zicht laten wachten wat invloed heeft op de kasstroom en mogelijk ook tot nieuwe leningen kan leiden. Ook wordt de kans op oninbaar groter.

Beheersmaatregel 1: Ervoor zorgen dat in 2024 alsnog de functionaliteiten van het versturen van dwangbevelen en de overdracht aan deurwaarderskantoren worden opgeleverd. Dan kan daarna zo snel mogelijk de dwanginvordering worden opgepakt.

Beheersmaatregel 2: Inschakelen van een externe partij die door directe benadering van de belastingsschuldigen zorgt dat de openstaande posten alsnog voldaan worden.

Verjaringstermijn oude aanslagen

Een doorlopend aandachtspunt is het voorkomen van verjaring van de mogelijkheid om aanslagen op te leggen. Naarmate de achterstanden meer worden ingehaald, wordt dit risico kleiner. Op 31 december 2025 vervalt de mogelijkheid om de aanslagen zuiveringsheffing voor bedrijven voor 2022 op te leggen; voor alle andere aanslagen gaat dit over het belastingjaar 2023. Medio 2024 is van belastingjaar 2022 88% van de raming (jaarrekening 2023 ad € 223.897.000) opgelegd. Het resterende deel is gepland voor het tweede deel van het jaar. Het doel is om in 2024 alles van belastingjaar 2022 te hebben opgelegd, zodat ook voor dit belastingjaar verjaring is voorkomen. Voor belastingjaar 2023 was de realisatie medio 2024 75% van de raming (jaarrekening 2023 € 249.449.000).

In het risicoregister is rekening gehouden met een niet begroot gewogen risico bij Belastingen van € 0,9 miljoen.

Algemene risico's

Realisatiegraad voorgenomen investeringen

De afgelopen jaren is gebleken dat de realisatiegraad van de voorgenomen investeringen achterblijft.

In de Meerjareninvesteringsprogramma wordt een deel overprogrammering toegepast om in te kunnen spelen op veranderingen en daarmee te kunnen schuiven in werkzaamheden waar het mogelijk en passend is. Het gevolg van het niet realiseren van de voorgenomen investeringen is dat het behalen van resultaten en effecten later in de tijd plaats heeft, zoals bijvoorbeeld de maatregelen kaderrichtlijn water (KRW).

In financiële zin is het risico afgetoet door in de begroting uit te gaan van een realisatiegraad van 90% tot 100% van de meerjarige investeringsplanning.

Koepelvrijstelling

Besloten is om de koepelvrijstelling uit te faseren omdat wordt voorzien dat de toepassing ervan in een steeds hogere mate een rem zet op toekomstige innovatieve projecten en samenwerkingen met derden. Met de fiscus is overeenstemming bereikt om met ingang van 1 januari 2025 de koepelvrijstelling niet meer toe te passen. Gedurende 2024 zullen de financiële systemen worden aangepast aan de nieuwe situatie zodat deze op 1 januari 2025 operationeel zullen zijn.

Deze uiteenzetting is formeel nog altijd valide. Hierop geldt sinds medio 2024 de volgende aanvulling: Gegeven het voornemen Waternet te ontvlechten dat op 30 mei 2024 werd bekendgemaakt is het, gegeven de te verwachten capaciteitsproblematiek, werkbelasting en complexiteit van beide trajecten (uitfasering koepelvrijstelling en ontvlechting Waternet), wenselijk om in overleg met de Belastingdienst af te stemmen of de uitfasering van de koepelvrijstelling met één jaar kan worden uitgesteld zodat deze samenvalt met de ontvlechting van Waternet. De gesprekken met de Belastingdienst zijn hierover gaande.

Renterisico

AGV is vanwege de toegepaste methodiek van financiering beperkt gevoelig voor renteschommelingen. De te financieren boekwaarde van alle aanwezige activa is grotendeels afgedekt door langlopende geldleningen met een vaste rente.

Het ongedekte deel wordt zolang mogelijk (binnen de toegestane grenzen van de kasgeldlimiet) gefinancierd via de rekening-courant met de Nederlandse Waterschapsbank. Er is een kredietlimiet (rood staan) van € 71 miljoen, waarvoor aantrekkelijke voorwaarden gelden. Ter beperking van de financieringskosten wordt deze faciliteit zo ruim mogelijk benut. Het totaal van de rente voor 2025 is begroot op 2,6%. Dit percentage wordt de omslagrente genoemd; het gemiddelde van alle geldleningen en de rente op de rekening-courant. Renteschommelingen kunnen er enerzijds zijn op de zogenaamde korte rente en is merkbaar op de rekening-courant met een maximale limiet van € 71 miljoen én anderzijds op de zogenaamde lange rente, die gevolgen kan hebben op de financiering van toekomstige investeringsprojecten.

Bij een rentestijging op zowel de korte als de lange rente van 1% zou het effect globaal € 1,7 miljoen op jaarbasis kunnen zijn (1% van € 71 miljoen kort geld plus 1% van € 100 miljoen lang geld zijnde over het gemiddeld investeringsvolume per jaar). Dit zou een effect kunnen hebben van 0,5% op de exploitatiebegroting van totaal € 347,7 miljoen met een evenredig effect op de tarieven.

Tarief slibverwerking 4^e kwartaal van 2024

De oplevering van de nieuwe slibdrooginstallatie (SDI) in Alkmaar zal naar verwachting van HVC, eind 2025 in gebruik worden genomen. Op 29 november 2023 heeft de GR Slib besloten dat de nieuw toetredende waterschappen waaronder AGV per 1 oktober 2024 het aandeelhouderstarief gaan betalen. Het aandeelhouders tarief is voor alle aandeelhoudende waterschappen gelijk en lager dan het overbruggingstarief.

PFAS, Pas en Omgevingswet

De vastgestelde kaders voor PFAS beschermen mens en milieu, maar leiden voor projecten van AGV/Waternet tot hogere kosten in de voorbereiding en soms ook in de uitvoering. In 2025 en vermoedelijk ook daarna zullen we rekening moeten houden met vertraging en hogere kosten van GGW-projecten (grond/weg/waterbouw). Het toepassen van de regels zal nog steeds kostenverhogend kunnen zijn in de (voorbereiding en de) uitvoering. Onder de Omgevingswet kunnen gemeenten lokale maximale waarden stellen aan zeer zorgwekkende stoffen (ZZS-stoffen), die lager zijn dan de genoemde waarden uit het Handelingskader. Dat kan leiden tot meer afvoer van bagger naar depots en dus hogere kosten in de uitvoering. Op dit moment is nog niet bekend hoe gemeenten hier invulling aan gaan geven. We blijven dit volgen in 2025.

Stikstofdepositie in Natuurgebieden

Stikstofdepositie in natuurgebieden blijft een rol van betekenis spelen bij het uitvoeren van de eigen werken van het waterschap. Onderhoudsprojecten hebben in de regel een vrijstelling voor het aanleveren van een stikstofberekening. Maar voor baggerwerken geldt dit niet voor het realiseren van een (weiland)depot. Voor dat laatste is wel een natuurvergunning benodigd. Terreinbeheerders van natuurgebieden (zowel Natura 2000 als andere natuurgebieden) willen steeds vaker de bagger niet verspreid hebben op aangrenzend perceel, maar de bagger laten afvoeren naar een (weiland)depot. Hiermee worden stikstof en andere vermestende stoffen zoals fosfaat zoveel mogelijk uit het systeem van het natuurgebied gehouden, maar leidt dit tot vertraging in de voorbereiding en tot hogere kosten in de uitvoering van baggeren. De hogere kosten worden ook veroorzaakt doordat onder de Omgevingswet een weilanddepot niet in het natuurgebied mag zijn gelegen. Hierdoor worden de transportafstanden in de regel groter. Het baggerwerk draagt in de regel wel bij aan de instandhouding en soms herstel van Natuurgebieden. Emissieloos werken zal in de regel ook de emissie van stikstof reduceren. Baggerwerken, maar ook andere werken in slecht toegankelijk en landelijk gebied kennen echter hierin nog wel een flinke uitdaging. De branche verwacht dat de transitie voor zwaardere materieelstukken en drijvende werktuigen langer gaat duren dan die voor mobiele kranen op land. Ook de logistiek van het verwisselen van accu's speelt hierbij

een rol. Anderzijds zijn er veel ontwikkelingen, die hopelijk de energietransitie in slecht toegankelijk gebied bespoedigen.

Claim schade aan hoogspanningskabel Lage Klompweg

In 2016 en 2017 heeft AGV een dijkverbetering uitgevoerd aan de Lage Klompweg in Nigtevecht. Tijdens het project heeft de aannemer een houten stuw geplaatst als vervanging van een betonnen stuw. Bij de plaatsing is kennelijk een hoogspanningskabel geraakt met beschadiging van de kabel tot gevolg. Medio 2020 heeft de netbeheerder AGV hiervoor aansprakelijk gesteld. De geleden schade zou € 708.000 bedragen. AGV heeft de claim bij zijn verzekeraar gemeld en inmiddels van de hand gewezen richting de netbeheerder.

Schade dijkverbetering Vreelandseweg, Nigtevecht

De eigenaren van twee woningen (onder een kap) aan de Vreelandseweg te Nigtevecht hebben AGV aansprakelijk gesteld voor schade (€ 146.676) ná dijkverbeteringswerkzaamheden. De eigenaren hebben tevens een verzoek om nadeelcompensatie gedaan, voor dezelfde schade. De procedure op grond van onrechtmatige daad is door de eigenaren ingetrokken. In het kader van het verzoek om nadeelcompensatie is extern advies ingewonnen. De adviseur heeft een conceptadvies opgesteld waar de eigenaren en AGV op kunnen reageren. Na ontvangst van het definitieve advies volgt de beslissing op het verzoek om nadeelcompensatie. Tegen dit besluit staat bezwaar (en beroep) open.

Weerstandsvermogen

Het onderdeel weerstandsvermogen bevat een aanduiding van de weerstandscapaciteit en de risico's. Wat in een waterschap tot de weerstandscapaciteit wordt gerekend en welke risico's relevant zijn, kan niet in zijn algemeenheid worden aangegeven. Ieder waterschap dient de weerstandscapaciteit en risico's zelf na te lopen en in kaart te brengen. Doordat de risico's die waterschappen lopen verschillen, is het ook niet mogelijk een algemene norm te stellen voor een goede relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Het is aan de waterschappen zelf een beleidslijn te formuleren over de in de organisatie noodzakelijk geachte weerstandscapaciteit in relatie tot de geconstateerde risico's. Als onderdeel van deze beleidslijn dient een waterschap ook zelf invulling te geven aan de niet begrote risico's die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Er bestaat geen landelijke norm voor een "gezond" weerstandsvermogen. Waterschap AGV kiest voor de volgende indeling/waardering die begin jaren 2000 is opgezet door de Universiteit Twente en de Nederlandse Academie voor risicomanagement. Deze tabel wordt gebruikt door vele gemeenten en meerdere waterschappen.

Waardering weerstandsvermogen	
factoren in verhouding algemene reserves / risico's	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,4 < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < 1,4	Voldoende
0,8 < 1,0	Matig
0,6 < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de weerstandscapaciteit te delen door de niet begrote risico's. Als het weerstandsvermogen de waarde 1 heeft, zijn risico's en de financiële dekking daarvan in balans. Bij een waarde onder 1 loopt het waterschap het risico dat een calamiteit leidt tot verstoring van de financiële positie. Bij een waarde boven de 1 kunnen er voldoende middelen worden vrijgemaakt om de gevolgen van een calamiteit zonder grote financiële consequenties financieel af te wikkelen.

Voor het waterschap AGV geldt in de begroting 2025 het volgende weerstandsvermogen:

Weerstandsvermogen	
Bedragen x € 1 mln	2025
A: Stand algemene reserves 31-12-2025	26,1
B: Niet begrote risico's 2025	10,2
A/B = weerstandsvermogen	2,6

AGV kan met een waarde van 2,6 in een uitstekende mate voldoen aan de situatie dat alle niet begrote risico's zich op eenzelfde moment zouden voordoen.

1.6.1.3 Bestemmingsreserves

In het kader van het afvlakken van tariefschommelingen zijn tariefegalisatiereserves per financieringsbron ingesteld; één voor de zuiveringsheffing (ZH) en één voor de watersysteemheffing (WSH). Naast egaliseren kan de reserve ook bijdragen aan het beperken van de tariefstijging.

De prognose van de tarieven en de stand van de reserves strekt zich uit over de eerstvolgende 5 jaar.

Naast de twee bestemmingsreserves (tariefegalisatiereserves) kent het waterschap twee algemene reserves. De algemene reserves zijn vermogensbestanddelen zonder een specifieke bestemming en fungeren als een soort buffer, die vooral dienen om eventuele toekomstige tegenvallers van algemene aard te kunnen opvangen.

In 2025 heeft het bestuur besloten om weerstandsvermogen op te bouwen. Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre het waterschap in staat is om niet begrote tegenvallers op te vangen, zonder dat de taakoefening daardoor in het gedrang komt. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de relatie tussen de beschikbare middelen en de risico's waarvoor geen dekking in de begroting staat of die het waterschap via beheersmaatregelen kan opvangen. Voor 2025 is de dotatie bepaald op 5% van het begrotingsvolume wat neer komt op € 15 miljoen.

RESERVES	per 1/1 2025	per 31/12 2025
- Algemene reserve Zuiveringsbeheer	3.131.340	3.131.340
- Algemene reserve Watersysteembeheer	8.015.580	8.015.580
- Dotatie weerstandsvermogen conform VJN 2025	-	15.000.000
Weerstandvermogen	11.146.920	26.146.920
- Tariefegalisatiereserve Zuiveringsheffing	3.506.900	4.801.290
- Tariefegalisatiereserve Watersysteemheffing	1.127.300	1.563.700
Totaal	15.781.120	32.511.910

Zie ook bijlage 4 'Staat van reserves en voorzieningen'.

1.6.1.4 Kengetallen

De financiële positie van het waterschap biedt cruciale inzichten in de stabiliteit en toekomstperspectieven van de organisatie. Deze paragraaf belicht diverse aspecten van de financiële gezondheid en de stabiliteit van het waterschap door middel van kengetallen. Kengetallen zijn belangrijke indicatoren die helpen om onder andere de schuldpositie en de duurzaamheid ervan te beoordelen. Door deze kengetallen te analyseren, krijgen we een beter begrip van de schuldpositie en de ontwikkeling daarvan.

Enkele verplichte kengetallen, zoals voorgeschreven in het Waterschapsbesluit, zijn de solvabiliteitsratio en de netto schuldquote. Daarnaast vereist de Wet fido de monitoring van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De beoordeling van de onderlinge verhouding tussen deze kengetallen geeft inzicht in de financiële positie en de toekomstige financiële risico's van het waterschap.

Kengetallen	Norm	2025	2026	2027	2028	2029
Weerstandsvermogen	1	2,6	3,4	3,4	3,4	3,4
Solvabiliteit	-	3%	4%	5%	5%	5%
Netto schuldquote	< 400%	317%	319%	322%	324%	325%
EMU-saldo	€ -55 mln	-51 mln	-103 mln	-124 mln	-107 mln	-98 mln
Wendbaarheid van de begroting	25%	21%	22%	24%	27%	28%
Kasgeldlimiet	< 23%	15%	13%	13%	13%	13%
Renterisiconorm	< 30%	20%	20%	21%	23%	24%

De meeste kengetallen zijn al eerder in deze paragraaf (Weerstandsvermogen en de risicobeheersing) besproken. Hier zullen we kort ingaan op de solvabiliteit, de netto schuldquote, de wendbaarheid van de begroting en het EMU-saldo

Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio berekenen we door het eigen vermogen te delen door het totale vermogen (balanstotaal). De solvabiliteits-ratio is een maatstaf voor kredietwaardigheid van het waterschap.

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de verhouding weer tussen de netto schulden en de belastingopbrengsten. Dit kengetal kan gebruikt worden om de financiële gezondheid en de schuldenlast van het waterschap te beoordelen.

Wendbaarheid van de begroting

De wendbaarheid van de begroting houdt in dat de begroting voldoende ruimte biedt om snel te reageren op nieuwe ontwikkelingen zonder dat de financiële stabiliteit in gevaar komt. Een belangrijk aspect hierbij zijn de kapitaallasten, die bestaan uit rente- en afschrijvingskosten van aangetrokken leningen ter financiering van de investeringen. Hoge kapitaallasten kunnen de wendbaarheid van de begroting beperken omdat ze vaste lasten vormen die op de korte termijn moeilijk aan te passen zijn. De wendbaarheid van de begroting wordt berekend door de begroting exclusief kapitaallasten te delen door het begrotingstotaal.

EMU-saldo

Het EMU-saldo is het totale begrotingstekort dan wel -overschot van alle Nederlandse overheden en de sociale fondsen. Het EMU-saldo wordt weergegeven in procenten van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Ter bescherming van de euro heeft de Europese Unie het Stabieliteits- en groeipact vastgesteld, dat op 1 januari 1999 van kracht werd. Hierin zijn regels over de begroting en de schuldenlast vastgelegd. Bepaald is dat het EMU-tekort van elke lidstaat niet meer mag bedragen dan 3% van het BBP. De Rijksoverheid is met de lagere overheden bestuurlijk hun maximale aandeel in het EMU-saldo overeengekomen. De ruimte voor de decentrale overheden bedraagt in 2025 0,4% van het BBP. Het (indicatief) toegestane aandeel voor AGV in het EMU-tekort bedraagt voor 2025 € 54,9 miljoen.

Zie ook bijlage 6.

1.9.2 Assetmanagement

Waterkeringen en bijbehorende kunstwerken

Onder waterkeringen en bijbehorende kunstwerken vallen de grondlichamen en waterkerende constructies zoals damwanden. De sluisen, gemalen, inlaten e.d. die in de waterkering aanwezig zijn, vallen hier buiten omdat dit kunstwerken zijn die onderdeel uitmaken van andere assetgroepen. In totaal beheren we:

- Primaire waterkeringen 38 kilometer
- Regionale waterkeringen 591 km
- Overige waterkeringen (compartimenterend) 69 km
- Overige waterkeringen (direct kerend) 225 km

Beleidskaders

Het assetmanagement voor keringen wordt strikt gereguleerd door onze toezichthouders, de provincie en het Rijk (ILT). De normering bestaat uit twee elementen: de regels waar een kering aan moet voldoen qua waterveiligheid, gebaseerd op een overstromingsrisico dan wel overschrijdingskans. En daarnaast moet AGV aan zorgplicht eisen voldoen, waarmee wordt gezorgd dat we voortdurend (aantoonbaar) in control zijn. Voor de overige keringen (keringen die bij falen een kleine impact hebben) bepaalt AGV zelf het gewenste onderhoudsniveau.

Kering	Normerende overheid	Normen vastgelegd in
Primair	Nationaal	Omgevingswet
Regionaal	Provinciaal	Provinciaal Omgevingsverordening
Overig	Waterschappen	Beheerregister

De Waterschapsverordening is een aanvulling op regels in de Omgevingswet. De Waterschapsverordening is van toepassing op de rivieren, beken, sloten, grondwater en dijken (waterkeringen) die in beheer zijn bij het waterschap. Voor activiteiten op en rond onze waterkeringen geldt de Waterschapsverordening.

Via deze weg wordt beoordeeld of de activiteiten een negatieve invloed hebben op de waterveiligheid.

Dit gebeurt middels toezicht, handhaving, advies en vergunningverlening.

Periodiek worden de primaire en regionale waterkeringen getoetst op onderhoudsstaat. Dit gaat aan de hand van toetsleidraden die voortkomen uit de normeringen. Er wordt dan gekeken naar de stabiliteit en hoogte van de keringen. Voor de overige keringen geldt dit niet. Hier wordt alleen op hoogte getoetst.

Maatregelen

Naast deze beoordeling worden alle keringen jaarlijks geïnspecteerd waar er gelet wordt op schades en of het regulier onderhoud goed is uitgevoerd. Het regulier onderhoud wordt ook wel dagelijks onderhoud genoemd. Denk dan aan het maaien van de grasmat en het schoonhouden van de kering. Deze taak ligt bij de perceeleigenaar waar de waterkering is gelegen. Als waterschap hebben we ca 5% van de waterkeringen op ons eigendom liggen. In de meeste gevallen is een particulier of een gemeente verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud.

Het groot onderhoud (verhogen en versterken van waterkeringen) is de taak van het waterschap.

Het uitvoeren van groot onderhoud van onze waterkeringen is een continu proces. Dit omdat onze waterkeringen blijven zakken en periodiek (eens in de 15 á 30 jaar) versterkt moeten worden.

De onderhoudsstaat van de primaire waterkeringen is op orde. Naar aanleiding van de uitkomsten van de laatste periodieke toetsing van de regionale keringen hebben we een onderhoudsopgave. Hierover hebben we afspraken gemaakt met de 3 provincies om deze maatregelen voor eind 2030 te hebben genomen.

Tot het moment dat er een dijkversterking plaats vindt, worden er tijdelijke beheermaatregelen getroffen.

Voor de overige keringen wordt ad-hoc onderhoud gepleegd vanuit de waarnemingen van de reguliere inspectie.

Met de reguliere inspectie houden we de waterkeringen in de gaten. Als er kleine schades of achterstallig onderhoud is, worden hier direct maatregelen voor getroffen. Dit kan zijn dat er bij percelen van derden gehandhaafd wordt of dat het waterschap op haar eigen percelen reparaties uitvoert.

Binnen het waterschap is er een crisisorganisatie aanwezig. Deze wordt ingezet op het moment dat er droogte, storm of andere calamiteiten zijn. Hiermee staan we paraat om maatregelen te treffen mocht er toch onvoorziene omstandigheden ontstaan die effect hebben op de waterveiligheid.

Met al deze maatregelen kunnen we zeggen dat de onderhoudsstaat van de waterkeringen voldoende is. Waar er afwijkingen zijn, worden er maatregelen getroffen. Hiermee zorgen we er voor dat de waterveiligheid geborgd is.

Financiële Consequenties

De kosten van waterveiligheid zijn in de begroting opgenomen onder het effect Waterveiligheid.

De dijkverbeteringsprojecten worden betaald uit kredieten. De benodigde budgetten zijn opgenomen in de begroting met een doorkijk in de voorjaarsnota. Aanpassing in het financiële beleid waarbij investeringen naar onderhoud (exploitatie) worden omgezet kan leiden tot financiële consequenties. Dit moet nog inzichtelijk worden gemaakt.

Watergangen, waterkwantiteitskunstwerken en gemalen

AGV is verantwoordelijk voor het beheer onderhoud van ruim 1530 kilometer aan primaire waterlopen. Ongeveer 1270 kilometer hiervan zijn waterlopen gelegen in polders en ruim 260 kilometer hiervan bestaat uit boezemwateren. Van de 260 kilometer aan boezemwater is zo'n 150 km in beheer bij AGV, in medebewind met de provincie. Van de overige ongeveer 110 kilometer ligt het vaarwegbeheer bij een andere partij ligt dan AGV (vooral gemeente Amsterdam). Het baggeren is hier een gedeelde verantwoordelijkheid van AGV en desbetreffende vaarwegbeheerder.

Vervolgens is AGV nog verantwoordelijk voor 229 gemalen, 63 automatische stuwen, 57 noodkeringsluizen, 17 schutsluizen, 16 bruggen, 15 vispassages, 14 coupures, 13 sifons, 8 noodkeringduikers, 6 noodkeringbruggen, 3 Defosfateringsinstallaties en 3 windmolens. Dit categorie assets noemen we de technische assets.

Waterlopen

Beleidskaders voor de assetgroep waterlopen zijn de Kaderrichtlijn water en normen voor wateroverlast uit oppervlaktewater zoals opgenomen in de provinciale waterverordeningen. Een ander belangrijk beleidskader is de omgevingswet die randvoorwaarden stelt ten aanzien van de effecten op planten, dieren en ecosystemen. Voor waterlopen hanteert het waterschap een legger waterlopen. Hierin zijn minimale afmetingen en diepten voor waterlopen zijn vastgelegd vanuit oogpunt waterkwaliteit en waterkwantiteit. Voor vaarwegen zijn specifieke vaarwegprofielen vastgesteld.

Maatregelen

Het waterschap houdt de waterlopen in stand met onderhoudsvormen baggeren, en maaien van water en oeverplanten.

Financiële consequenties

De financiële consequenties voor de waterlopen bestaan voor een groot deel uit maatregelen voor de kaderrichtlijn water. Daarnaast zal het budget voor het onderhoudsbaggeren de komende jaren stijgen van € 3,5 miljoen naar € 3,8 miljoen in 2029. Dit om te voorkomen dat er achterstallig onderhoud ontstaat. Van achterstallig onderhoud voor de waterlopen is op dit moment geen sprake. Het verhogen van het budget voor het onderhoudsbaggeren is beschreven in het recent vastgestelde plan onderhoudsbaggeren en zorgt ervoor dat er geen achterstanden ontstaan in het baggeren door toegenomen kosten door emissieloos te gaan werken en het beheersen waterplanten.

Technische Assets

Het overkoepelende kader voor de technische assets is het Masterplan Technische assets in het watersysteem AGV gebaseerd op Asset Management principes. Dit Masterplan wordt vertaald in kaders voor het beheer en onderhoud van technische assets, waarmee activiteiten op het niveau van individuele assets bepaald worden.

Maatregelen

Inhoudelijk worden deze (instandhoudings) activiteiten bepaald op basis van leeftijd, conditieniveau (NEN2767), de belangrijkheid van de functie voor zijn omgeving en de kwetsbaarheid van het gebied waar het asset invloed op heeft. Parallel hieraan volgen uit de watergebiedsplannen activiteiten die met name relatie hebben met (veranderingen van) gewenste functies en prestaties van assets. De hoeveelheid activiteiten is zo groot dat deze geprioriteerd moeten worden. Middels een prioriteringsmethodiek wordt geduid welke activiteiten de meest waarde opleveren voor AGV en diens stakeholders. Die waarde wordt bepaald door te kijken naar kansen en risico's gebaseerd op eerder genoemde aspecten vanuit het Masterplan, gegevens vanuit Blauw Label waarin staat welke gebieden wel en niet voldoen aan huidige normen voor bodemverzakking, wateroverlast en waterkwaliteit. Hierbij speelt het beheerdersoordeel in combinatie met gerichte inspecties en bezichtigingen een belangrijke rol. De prioriteringsanalyse, haalbaarheidsanalyse en het advies dat er uit volgt is input voor de bestuurlijke vaststelling van een definitieve programmering in de tijd.

Financiële consequenties

De financiële consequenties hiervan is dat eerder vastgestelde uitgave prognoses naar beneden zijn bijgesteld. Van iets meer dan € 2 miljoen voor 2025 is momenteel de verwachting dat er de helft zal worden uitgegeven. Dit geld is tevens beschikbaar voor organisatorische verbeteringen rondom de realisatie van activiteiten.

Zuiveringstechnische werken

Onder zuiveringstechnische werken worden assets onderhouden die bijdragen aan het transporteren, zuiveren en lozen van afvalwater. In assetmanagement termen bestaat het areaal uit: persleidingen, eindgemalen, RWZI's en effluentleidingen.

Beleidskader

Basis voor dit begrotingsvoorstel is gelegd in het vigerend beleid, het masterplan zuiveren (MPZ) en het programma 2024-2028 (P24-28). Omdat beleid en masterplan niet gewijzigd zijn, is het begrotingsvoorstel een logisch vervolg op begroting 2024.

De wijzigingen die ten opzichte van de begroting 2024 worden voorgesteld komen voort uit ontwikkeling binnen het lopende programma van projecten en maatregelen (projecten lopen uit, of gaan sneller dan gepland), maar vooral ook door nieuwe inzichten, groei/ontwikkeling van de stad Amsterdam en de herziening van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater, oftewel de Urban Wastewater Treatment Directive (UWWTD).

Maatregelen

Het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP) en dus het begrotingsvoorstel is waarde- en risicogestuurd en opgebouwd uit maatregelen voor 'instandhouden, vernieuwen, of uitbreiden' en 'ontwikkeling en ambitie'. Voor de instandhouding van het bestaande areaal is de begroting het resultaat van twee jaarlijkse inventarisaties van de toestand van de assets. Dit gebeurt aan de hand van inspecties, theoretische levensduur van assets en met stakeholders in combinatie met technische levensduur (end of life). Alle verzamelde informatie wordt meegenomen in prioritering-sessies met stakeholders. Op basis van kosten, prestaties en risico's wordt het programmavoorstel samengesteld.

Nieuw dit jaar is dat het programmavoorstel geconfronteerd met de haalbaarheid. Afgelopen jaren hebben we gezien dat het programma niet 100% is waargemaakt. Er was meer werk begroot, dan er uiteindelijk is uitgevoerd. Daarom is er dit jaar een haalbaarheidstoets uitgevoerd. Bij deze toets zijn de technische/wettelijke urgentie van maatregelen afgezet tegen de belangrijkheid (bedrijfswaarden/risicomatrix) en de haalbaarheid van het programma. Hieruit is duidelijk geworden dat een investeringsvolume van € 21,5 mln nu niet maakbaar is voor de huidige organisatie. De grootste redenen waarom haalbaarheid in het geding komt zijn de grote hoeveelheid werkzaamheden die moet plaatsvinden in relatie tot de operationele continuïteit en het voortbrengend vermogen van de organisatie.

Financiële impact en ontwikkelingen

Een van de basisuitgangspunten van assetmanagement is 'continu verbeteren'. Voor de komende periode zullen deze verbeteringen gezocht worden in een inhoudelijke onderwerpen en een verdere ontwikkeling van het assetmanagement bij waternet.

Inhoudelijke onderwerpen/ ontwikkelingen:

- Netcongestie; het risico van netcongestie voor de bedrijfszekerheid en de mogelijkheid om ambities waar te maken zijn nog niet volledig in beeld en zullen komende periode verder onderzocht worden;
- Risico's van het voorstel om investeringen door te schuiven in de tijd ten behoeve van haalbaarheid; zoals gezegd wordt voorgesteld investeringen door te schuiven in de tijd. Dit leidt tot het oplopen van onderhoudsachterstand. De komende periode zal moeten worden onderzocht wat dit betekent voor de risico's op het areaal en hoe de achterstand die hiermee opgelopen wordt ingehaald moet/ kan worden;
- Operationele continuïteit: er zijn zoveel maatregelen voorzien, dat dit moeilijk in te passen zal zijn. Er moet een aanpak worden opgesteld, waarin het onderhoud en de aanstaande vervangingsopgaven van de zuiveringen de komende jaren wordt uitgewerkt.

Ontwikkeling assetmanagement:

- Het waarde- en risicogestuurd werken zal terugkeren in een voorstel aan het bestuur voor het aanpassen van de aansturingsmethodiek (ERA-systematiek). Het voordeel van deze opbouw is dat beter gestuurd kan worden op toekomstige ontwikkelingen en de (strategische) koers van het waterschap;
- Voor de volgende begroting is de ambitie om de exploitatie- en de investeringsbegroting meer in samenhang te behandelen;
- Komende jaren werken we toe naar een MIP en begroting die meer en meer risicogestuurd zullen zijn. Het prioriteren, programmeren en meten van prestaties zullen met de introductie van een lange termijn assetplanning (LTAP), systeem en stelselbeoordelingen en door gebruik te maken van de risicomatrix winnen aan transparantie en professionaliteit.

Vaarwegen, havens en bijbehorende kunstwerken

Onder dit kapitaalgoed vallen de vaarwegen, verkeersborden, beschoeiingen en afmeervoorzieningen.

Beleidskader

Beleidskaders voor vaarwegbeheer zijn gebaseerd op de vastgestelde vaarwegprofielen en wet en regelgeving (o.a. verkeersborden). De provincie is hoofd-opdrachtgever voor het realiseren van vlot en veilig varen. Hiertoe onderhouden we 150km aan vaarwegen. De vraagstukken van onderhoud worden geprogrammeerd op basis van inspectieresultaten in relatie tot de vastgestelde vaarwegprofielen. Deze inspecties geven informatie over diepgang van de vaarwegen en daarnaast over obstakels, verkeersborden, de staat van de beschoeiingen en afmeervoorzieningen.

Het op diepte houden is onderdeel van het gehele onderhouds- en beheerplan baggeren.

Voor beschoeiingen en afmeervoorzieningen worden de komende jaren beleidskaders en beheerplannen opgesteld. Op dit moment werken we voor deze twee onderdelen op basis van meldingen (reactief onderhoud).

Financiële consequenties

Voor 2025 worden nieuwe overeenkomsten worden afgesloten met de provincies voor het vaarwegbeheer. De verwachting is dat de vergoedingen van de provincies voor het vaarwegbeheer zullen stijgen (met name vergoeding voor indexering en BTW).

1.9.3 Bedrijfsvoering

Onder bedrijfsvoering wordt het geheel verstaan van interne organisatieonderdelen en processen, die de primaire processen van het waterschap ondersteunen. Deze organisatieonderdelen zijn ondergebracht bij Waternet, evenals de afdeling Bestuurondersteuning. Het is daarom dat deze paragraaf in de AGV-begroting 2025 niet van toepassing is en in de begroting 2026 voor het eerst van inhoud zal worden voorzien.

Randvoorwaarden

In het kader in de Voorjaarsnota AGV 2025-2029 (VJN) is € 3 miljoen gedurende 3 jaar opgenomen voor het invullen van randvoorwaarden in de bedrijfsvoeringsorganisatie om het coalitieakkoord te realiseren.

Deze middelen worden als volgt ingezet:

Versterking personele organisatie

De personele organisatie heeft versterking nodig om de huidige taken en de realisatie van het coalitieakkoord te kunnen ondersteunen. De grote vacatureruimte (krapte op arbeidsmarkt, groot verloop van personeel), hoog ziekteverzuim en het herstellen en behouden van kwaliteit van de personele organisatie vraagt om extra inzet.

In 2025 zetten we in op aanvulling van de bezetting van de huidige personele organisatie op het gebied van recruitment, salarisadministratie, HR-advies en verzuimadvies. Tevens is aanvulling van de Arbodiensten nodig. Ook zorgen we voor procesoptimalisatie van het verwerken van de personeelsdeclaraties.

Wegnemen knelpunten IV/ICT

De inzet op de Informatie Voorziening/ICT richt zich op het wegnemen van knelpunten bij de realisatie van het coalitieakkoord AGV en de waterschapstaken. In 2025 gaat het om inzet op datamanagement (training, dataplatform en open data, personeel voor beheerteam en data science), informatiemanagement (onderzoek, ontwerp, bouw, uitrolplan en informatiebeheerder en procesbeheerder) en cyberweerbaarheid (sourcingstrategie, opleiden, bouwen centrale logvoorziening).

Overige versterking van de bedrijfsvoering organisatie en Overhead waardering teamleiders

Ook voor bedrijfsvoeringsfuncties op het gebied van Marketing & Communicatie, Algemene Zaken, Facilitaire Zaken en Corporate Control is versterking nodig om het coalitieakkoord en de waterschapstaken AGV goed uit te voeren.

In 2025 leidt dit tot een totaal van € 1,8 miljoen voor AGV. Het kader bedraagt € 3 miljoen. Gezien de onzekere periode die gepaard gaat met de splitsing van Waternet (extra werkzaamheden), is € 1,2 miljoen als onvoorzien opgenomen in 2025.

1.9.4 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een organisatie (een derde partij) waarmee AGV zowel een bestuurlijke als een financiële relatie onderhoudt vanwege een bepaalde samenwerking om een publieke taak uit te voeren. De bestuurlijke relatie kan voortkomen uit vertegenwoordiging in het bestuur of uit stemrecht. Een financiële relatie is aanwezig wanneer het waterschap een bedrag beschikbaar heeft gesteld dat niet teruggevorderd kan worden als de verbonden partij failliet gaat, of het bedrag waarvoor het waterschap aansprakelijk is als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

AGV heeft een deelnemingenbeleid vastgesteld dat een afwegingskader vormt voor het starten en juridisch en organisatorisch vormgeven van deelnemingen.

De paragraaf verbonden partijen wordt onderverdeeld in: gemeenschappelijke regelingen, vennootschappen en coöperaties, stichtingen en verenigingen en overige verbonden partijen.

Gemeenschappelijke regelingen

Verbonden partij	Gemeenschappelijke Regeling Slib / NV HVC						
Vestigingsplaats	Rotterdam						
Effect	Gezuiverd afvalwater						
Belang waterschap	Waterschap AGV heeft 114 aandelen B (16,7%) van HVC verworven en heeft deze vervolgens overgedragen aan de Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking.						
Openbaar belang	Waterschap AGV vindt het van belang om het slib op een zo duurzaam mogelijke wijze en tegen op termijn zo laag mogelijke maatschappelijke kosten te (laten) verwerken. Op basis van die afweging heeft het Algemeen bestuur op 2 juli 2020 het principebesluit genomen om het zuiveringsslib te laten verwerken via de beoogde slibdrooginstallatie van en bij N.V. Huisvuilcentrale HVC (HVC) in Alkmaar en tevens het gedroogde slib in beheer van HVC te verwerken. Voorwaarde voor de verwerking van slib door en bij HVC is deelname door Waterschap AGV in HVC.						
Financieel*	Financieel belang		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Financieel resultaat 2023
	01-01-23	31-12-23	01-01-23	31-12-23	01-01-23	31-12-23	
	€ 5,8 mln	€ 7,7 mln	€ 0	€ 0	€ 1,4 mln	€ 2,8 mln	€ 60.500
Risico's	Waterschap AGV staat, samen met de andere in de GR Slib deelnemende waterschappen, garant voor uitstaande en toekomstige leningen die HVC aangaat voor alle slibactiviteiten. De totale garantstelling voor de GR stijgt van € 34,7 miljoen (begin 2023) naar € 45,9 miljoen (eind 2023) door de investering in de slibdrooginstallatie. AGV staat naar rato van het aandeelhouderschap in de GR Slib garant (16,7%). Voor de garantstelling ontvangt de GR jaarlijks een provisie. Deze provisie bedraagt 1% van het bedrag aan uitstaande geldleningen per 31 december van het voorgaand kalenderjaar. Waterschap AGV heeft aan HVC een achtergestelde lening ter beschikking gesteld met een looptijd van 15 jaar. In 2023 is de 2e helft van de lening verstrekt voor een bedrag van € 1,37 miljoen. Het totaalbedrag van de lening bedraagt € 2,75 miljoen. Hierover wordt een rente ontvangen van 6,7% per jaar.						

Verbonden partij	Het Waterschapshuis						
Vestigingsplaats	Amersfoort						
Effect	Alle effecten						
Belang waterschap	Het Waterschapshuis is opgericht door alle waterschappen tezamen. AGV is lid van het algemeen bestuur van Het Waterschapshuis en wordt daarin vertegenwoordigd door een lid van het Dagelijks bestuur van AGV.						
Openbaar belang	Ondersteuning AGV – met name op het vlak van automatisering en ICT- bij het uitvoeren van diens taken.						
Financieel*	Financieel belang		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Financieel resultaat 2023
	01-01-23	31-12-23	01-01-23	31-12-23	01-01-23	31-12-23	
	€ 0,4 mln	€ 0,4 mln	-	-	€ 10,2 mln	€ 11,5 mln	€ 0,5 mln (-)

Risico's	De waterschappen dus ook AGV zullen op grond van artikel 41 van de Gemeenschappelijke regeling er steeds voor zorgdragen dat Het Waterschapshuis te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.
-----------------	---

Vennootschappen en coöperaties

Verbonden partij	AGV GroenGas BV						
Vestigingsplaats	Amsterdam						
Effect	Gezuiverd afvalwater						
Belang waterschap	Een lid van de Waternet directie is bestuurder van de AGV Groengas BV. AGV heeft een 100% belang in AGV Groengas BV.						
Openbaar belang	Het besluit tot de bouw en exploitatie van een groengas installatie past in de bestuurlijke ambities inzake circulaire economie. Met het besluit over de juridische inrichting is invulling gegeven aan de uit fiscaal oogpunt noodzakelijke vormgeving van deze activiteiten.						
Financieel*	Financieel belang		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Financieel resultaat 2023
	01-01-23	31-12-23	01-01-23	31-12-23	01-01-23	31-12-23	
	€ 19,5 mln	€ 14,3 mln	€ 0,8 mln	€ 0,3 mln	€ 17,6 mln	€ 14,0 mln	€ -0,4 mln
Risico's	AGV heeft in 2020 een 15-jaars geldlening aan de BV verstrekt ter financiering van de groengasinstallatie (oorspronkelijk bedrag € 11.616.000). De restantwaarde van de geldlening bedraagt per 31 december 2023 € 9 miljoen. De jaarlijkse aflossing bedraagt € 751.958.						

Verbonden partij	AGV-HVC Windpark BV						
Vestigingsplaats	Amsterdam						
Effect	Alle effecten						
Belang waterschap	AGV bezit 51% van de aandelen. Een lid van de Waternet directie is mede bestuurder van AGV-HVC Windpark BV.						
Openbaar belang	De BV heeft tot doel om windturbines nabij de RWZI Amsterdam-West te exploiteren. Met de opgewekte stroom kunnen op termijn de RWZI Amsterdam-West en de installaties van AGV GroenGas BV gevoed worden.						
Financieel*	Financieel belang		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Financieel resultaat 2023
	01-01-23	31-12-23	01-01-23	31-12-23	01-01-23	31-12-23	
	€ -	€ 2,4 mln	€ -	€ 4,6 mln	€ -	€ -	€ -
Risico's	AGV heeft in 2023 € 2.354.000 aan eigen vermogen ingebracht middels een agiostorting. En heeft daarmee een belang van 51% in AGV-HVC Windpark BV. Aanvullend zal per 2024 een marktconforme 15-jaars geldlening worden verstrekt aan de BV voor een bedrag van in totaal € 18.463.000 voor de financiering van het Windpark.						

Verbonden partij	AquaMinerals BV						
Vestigingsplaats	Nieuwegein						
Effect	Gezuiverd afvalwater						
Belang waterschap	AGV heeft een minderheidsbelang in AquaMinerals en 1 directielid van Waternet zit in de Raad van Commissarissen.						
Openbaar belang	Samenwerkingsverband van de watersector (drinkwaterbedrijven en waterschappen) dat stoffen afkomstig uit de (afval-)waterbehandeling een tweede leven geeft.						
Financieel*	Financieel belang		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Financieel resultaat 2023
	01-01-23	31-12-23	01-01-23	31-12-23	01-01-25	31-12-25	
			€ 1,7 mln	€ 1,8 mln	€ 3,5 mln	€ 4 mln	€ 18.706
Risico's	De gebruikelijke risico's die verbonden zijn aan het aandeelhouderschap						

Stichtingen en verenigingen

Verbonden partij	Waternet						
Vestigingsplaats	Amsterdam						
Effect	Alle effecten						
Belang waterschap	Waternet is opgericht door AGV en de gemeente Amsterdam. Beide opdrachtgevers zijn vertegenwoordigd in het bestuur van Waternet in de persoon van respectievelijk de dijkgraaf van AGV en de verantwoordelijke wethouder van de gemeente Amsterdam voor de watertaken. De middelen worden binnen de gezamenlijke stichting Waternet georganiseerd. Beide opdrachtgevers behouden het politiek primaat en mandateren dit jaarlijks via de begroting.						
Openbaar belang	Het uitvoeren van alle waterschapstaken die aan AGV zijn opgedragen.						
Financieel*	Financieel belang		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Financieel resultaat 2023
	01-01-23	31-12-23	01-01-23	31-12-23	01-01-23	31-12-23	
	€ 29,7 mln	€ 25,9 mln	-	-	€ 74,3 mln	€ 64,8 mln	€ -1,5 mln
Risico's	Waternet is opgericht door AGV en de gemeente Amsterdam. Voor AGV verzorgt Waternet alle waterschapstaken. Voor Amsterdam zorgt Waternet voor de riolering, de drinkwatervoorziening, en het ondiepe grondwater. Zowel de gemeente Amsterdam als AGV zijn in verhouding van de kosten van de opgedragen taken volledig aansprakelijk voor eventuele tekorten van Waternet. Voor AGV is dit aandeel 37%, dat onder andere van toepassing is op de garantstellingen: Waternet heeft geldleningen met een oorspronkelijk bedrag van € 106,6 miljoen aangetrokken waarvan de restantleningen per 31-12-2023 € 64,8 miljoen bedraagt. Daarnaast heeft Waternet een rekening-courantkrediet faciliteit die op 31-12-2013 € 24,2 miljoen bedraagt (roodstand).						

Verbonden partij	Unie van Waterschappen						
Vestigingsplaats	Den Haag						
Effect	Alle effecten						
Belang waterschap	In de ledenvergadering hebben de voorzitters van alle waterschappen zitting.						
Openbaar belang	Behartiging van de belangen van de Nederlandse waterschappen op nationaal, Europees en internationaal niveau, alsmede de ontwikkeling van een gezamenlijke visie en het bepalen van gezamenlijke standpunten van haar leden en het verlenen van service aan haar leden.						
Financieel*	Financieel belang		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Financieel resultaat 2023
	01-01-25	31-12-25	01-01-23	31-12-23	01-01-23	31-12-23	
	€ 0,4 mln	€ 0,4 mln	€ 2,7 mln	€ 2,2 mln	€ 22,6 mln	€ 21,7 mln	€ -0,5 mln
Risico's	De UvW heeft een rekening-courantkrediet faciliteit tot maximaal € 2 miljoen waarvan AGV voor 6% garant staat. AGV staat garant voor de 25-jaars geldlening (mei 2017) van de UvW ter financiering van het kantoorpand. De restantwaarde van de geldlening bedraagt in 2023 afgerond € 4,6 miljoen, waarvan AGV voor maximaal 6% garant staat (€ 330.000). Oorspronkelijk lening bedrag bedraagt afgerond € 6 miljoen.						

Overige verbonden partijen

Verbonden partij	Nederlandsche Waterschapsbank						
Vestigingsplaats	Den Haag						
Effect	Alle effecten						
Belang waterschap	Met gespecialiseerde financiële dienstverlening op het gebied van betalingsverkeer, electronic banking en consultancy en het verstrekken van lang- en kortlopende geldleningen draagt de NWB bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.						
Openbaar belang	Het doel is maatschappelijke toegevoegde waarde te creëren door het verstrekken van kredieten tegen zo gunstig mogelijke condities aan onder andere Waterschappen.						
Financieel*	Financieel belang		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Financieel resultaat 2023
	01-01-25	31-12-25	01-01-23	31-12-23	1-01-23	31-12-23	
	€ 39.491	€ 39.491	€ 2 mrd	€ 2,1 mrd	€ 71,3 mrd	€ 73,5 mrd	€ 126 mln
Risico's	Tegenvallende resultaten van de bank kunnen effect hebben op de dividenduitkering van de aandeelhouders						

*Betreft cijfers uit jaarrekening 2023, een geprognoseerde balans per 1-1-2025 is niet beschikbaar .

Daarnaast heeft AGV een financiële relatie met onderstaande partijen.

- Stichting Waterproef, de bestuurlijke relatie verloopt via stichting Waternet vanwege toepassing van de koepelvrijstelling voor de omzetbelasting door stichting Waterproef. Er is een voorstel in voorbereiding om bij het vervallen van de koepelvrijstelling van Waternet/AGV de plaats van Waternet in Waterproef te laten innemen. Dit is in die situatie noodzakelijk voor het behoud van de koepelvrijstelling van Waterproef;
- Stichting Wereld Waternet, de inhoudelijke afstemming met AGV vindt plaats met de portefeuillehouder 'Internationaal'.

1.9.5 Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden, ter vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB). De Woo heeft als doel ervoor te zorgen dat de overheid meer informatie sneller en actiever openbaar maakt, in tegenstelling tot de WOB, waarbij dat meestal op verzoek werd gedaan.

In artikel 3.5 van de Woo is de verplichting opgenomen voor het bestuur van AGV om een openbaarheidsparagraaf op te stellen. Deze paragraaf licht toe wat AGV doet om aan de verplichtingen van de Woo te voldoen. AGV ontvangt jaarlijks subsidie van het Rijk, die moet worden ingezet voor de implementatie van de Woo. In deze paragraaf wordt aangegeven waaraan deze subsidie wordt besteed.

Het waterschap wil met het project 'Digital Decade' de informatiehuishouding, processen en systemen aanpassen aan de eisen van de digitale overheid. Het project richt zich in eerste instantie op twee thema's: open overheid en digitale toegankelijkheid. Voor beide thema's zal het project een aantal resultaten opleveren, zoals:

- Tooling ter ondersteuning van Woo-verzoeken: het project zal een advies geven over de laktooling⁴ die AGV kan gebruiken om informatie te anonimiseren of onleesbaar te maken voordat deze openbaar wordt gemaakt;
- Het project brengt in kaart welke documenten AGV openbaar moet maken voor de eerste drie informatiecategorieën die per 1 januari 2025 openbaar moeten zijn. Dit zijn: de organisatie- en mandaatbesluiten, de nevenfuncties van de bestuurders en de beleidsregels;
- Dossiervorming rond Woo-verzoeken: het project stelt een generiek proces voor de afhandeling van Woo-verzoeken op, inclusief de rollen, verantwoordelijkheden, procedures en termijnen;
- Opsomming minimale eisen digitale toegankelijkheid en waarop deze van toepassing zijn: het project maakt een overzicht van de eisen die het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid (BDTO) stelt aan de digitale informatie en dienstverlening van AGV, zoals de toegankelijkheid van de websites, de mobiele apps, de digitale formulieren, de e-mails en de brieven;
- Inventarisatie noodzakelijke verbeteringen: het project voert een analyse uit om te bepalen in hoeverre de digitale informatie en dienstverlening van AGV voldoen aan de eisen van het BDTO. Het project zal ook een advies geven over de verbetermaatregelen die AGV moet nemen om de digitale toegankelijkheid te verhogen.

⁴ Laktooling is een belangrijk instrument om efficiënt te kunnen werken aan bijvoorbeeld Woo-verzoeken of andere zaken waarbij anonimisering van data van belang is.

2 Financiële begroting

2.1 Begroting naar baten en lasten

Wettelijk moet de begroting naar verschillende inzichten worden opgemaakt. Hieronder volgt de Begroting 2025 naar effecten, kostendragers, kosten- en opbrengstesoorten. Een overzicht van de Begroting 2025 naar en beleids- en beheerproducten staat in bijlage 8.

2.1.1 Begroting naar Effecten

De Begroting 2025 naar Effecten is in voorgaande hoofdstukken van de beleidsbegroting toegelicht. Het verloop van de meerjarencijfers komt op hoofdlijnen overeen met VJN 2025-2029 en bevatten onder andere: invulling van het coalitieakkoord, uitwerking van de bestuurlijke ambities en actualiteiten.

Begroting per Effect/Resultaat Baten* en lasten (x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Waterveiligheid	48.433	52.241	64.858
R1: Overstromingen voorkomen	48.376	51.959	64.626
R2: De gevolgen bij overstroming zijn beperkt	57	282	233
Voldoende water	43.949	57.038	62.723
R1: Het watersysteem is op orde en toekomstbestendig	43.949	57.038	62.723
Gezond water	23.187	29.945	35.086
R1: De waterkwaliteit is goed en het watersysteem is gezond en robuust	23.187	27.189	32.134
R2: Omstandigheden voor een hoge biodiversiteit zijn sterk verbeterd	-	2.756	2.952
Gezuiverd afvalwater	96.636	122.659	120.520
R1: Effluent uit zuiveringsinstallaties is schoon	96.636	120.814	118.656
R2: Grondstoffen en energie uit afvalwater worden gewonnen en ingezet voor circulair gebruik.	-	1.845	1.864
Cultuurhistorie en recreatie	5.328	7.095	7.995
R1: Het Waterschaperfgoed is goed onderhouden en toegankelijk	6.295	2.597	2.118
R2: Goede balans tussen recreatie en natuur op en om het water	-	539	575
R3: Ons vaarwegennet is goed onderhouden en veilig	-967	3.960	5.302
Belastingen	18.791	22.335	25.058
R1: Waterschapsbelastingen zijn geheven	13.578	16.210	16.538
R2: Waterschapsbelastingen zijn geïnd	5.212	6.125	8.520
Bestuur en maatschappij	11.288	18.566	31.506
R1: Omgeving staat centraal in ons handelen, nu en in de toekomst	11.288	17.109	30.045
R2: Duurzaamheid staat centraal in het beheren en benutten van het watersysteem	0	1.457	1.462
Totaal	247.612	309.881	347.747

2.1.2 Begroting naar kostendragers

Taken en financieringsbronnen

In onderstaande tabel zijn de netto-kosten voor 2025 verdeeld over de kostendragers zuiveringsbeheer en watersysteembeheer met behulp van de matrix, die is toegelicht bij het Effect Belastingen.

De netto-kosten per kostendrager moeten samen met de geschatte inkomstenderving wegens kwijtschelding en oninbaar worden goedge maakt door de opbrengsten uit de op te leggen waterschapsbelastingen.

De opbrengst van de verontreinigingsheffing komt ten gunste van het watersysteembeheer.

Kosten per kostendrager en dekking (bedragen x €1.000)	Begroting 2025		
	Zuiveringsbeheer	Watersysteembeheer	Totaal
Planvorming	0	18.775	18.775
Aanleg en onderhoud waterkeringen	0	58.618	58.618
Inrichting en onderhoud watersystemen	0	76.364	76.364
Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	121.040	0	121.040
Inrichting en onderhoud vaarwegen en havens	0	3.928	3.928
Vergunningverlening en handhaving keur	0	5.672	5.672
Beheersing van lozingen	0	6.638	6.638
Grondwaterbeheer	0	0	0
Heffing en invordering	11.311	13.824	25.135
Bestuur en externe communicatie	15.788	15.788	31.576
Totaal netto kosten	148.139	199.609	347.748
Onvoorzien	0	0	0
Kwijtschelding	11.556	12.204	23.760
Oninbaar	1.902	2.758	4.660
Niet te versturen kleine aanslagen		254	254
Opbrengst Verontreinigingsheffing ten gunste van watersysteembeheer		-1.021	-1.021
Bruto kosten te dekken door belastingopbrengsten	161.597	213.803	375.400
<u>Dekkingsmiddelen:</u>			
Bruto op te leggen Zuiveringsheffing	162.892		162.892
Bruto op te leggen Watersysteemheffing		214.244	214.244
Onttrekking uit tariefegalisatiereserves	-1.294	-441	-1.736
Totaal dekkingsmiddelen	161.597	213.803	375.400

2.1.3 Begroting naar kosten- en opbrengstesoorten

De begroting naar kostensoorten is te splitsen in lasten en opbrengsten. Met inzet van de tariefegalisatie-reserves zijn de lasten en baten in evenwicht, waarmee een kostendekkende begroting ontstaat.

De lasten minus de baten, exclusief de opbrengst waterschapsbelastingen én de mutaties in de tariefegalisatiereserves, geven de netto-lasten die door de belastingopbrengsten moeten worden gedekt. Deze netto-lasten stemmen overeen met de netto-kosten per programma.

De lasten van AGV bestaan ten eerste uit de directe lasten en baten van AGV zelf. Dit betreft onder andere kapitaallasten van de AGV-activa en kosten van bestuur. Ook zijn de uitvoeringskosten van Waternet opgenomen. De uitgangspunten en normen die bij het opstellen van de begroting zijn gehanteerd, zijn in hoofdstuk 1.3 beschreven.

Overzicht van de lasten

Lasten (€)	Rekening 2023	Totaal Begroting 2024	Totaal Begroting 2025
1.1 Externe rentelasten	23.638.539	19.154.560	20.642.880
1.2 Interne rentelasten	304.634	161.610	-
1.3 Afschrijvingen van activa	47.753.466	49.517.310	53.242.440
Totaal kapitaallasten	71.696.639	68.833.480	73.885.320
2.1/2.2 Salarissen huidig personeel en bestuurders (incl premies)	1.135.646	1.202.640	1.250.140
2.4 Overige personeelslasten	329.277	218.650	227.280
2.5 Personeel van derden	106.078	-	-
2.6 Uitkeringen voormalig personeel en bestuurders	131.903	404.460	420.440
3.2 Overige gebruiks-en verbruiksgoederen	7.198.066	6.998.200	10.463.930
3.3 Energie	16.051.165	14.250.100	10.869.460
3.4 Huren en rechten	422.742	434.000	453.900
3.7 Verzekeringen	60.763	312.200	132.400
3.8 Belastingen	2.677.589	1.246.900	1.305.930
3.9 Onderhoud door derden	14.561.537	9.032.300	19.585.770
3.10 Overige diensten door derden	28.903.063	73.110.001	78.985.921
- taakopbrengsten AGV	-	-	-15.320.000
- toegerekende kosten Waternet	95.346.694	104.919.750	131.761.400
4.2 Bijdrage aan het Rijk	16.288.138	17.100.000	19.805.000
4.2 Bijdragen aan overigen	648.770	878.930	909.900
5.1 Toevoeging aan voorzieningen	189.926	-	-
5.1 Te verrekenen kosten met fonds 'Nazorg Saneren De Vecht'	111.874	161.610	-
5.1 Toevoeging aan reserves	-	13.029.000	15.100.000
Totaal exploitatie	255.859.871	312.132.221	349.836.791
<u>Sluitregel: voordelig exploitatiesaldo te muteren in:</u>			
Tariefegalisatiereserve watersysteemheffing	304.634	-	441.200
Tariefegalisatiereserve zuiveringsheffing	-	1.477.350	1.294.390
Totaal lasten	256.164.505	313.609.571	351.572.381

Overzicht van de opbrengsten

OPBRENGSTEN (x €1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1.1 Externe rentebaten	201.000		
1.2 Interne rentebaten	305.000	161.610	0
1.3 Dividenden en bonusuitkeringen	1.472.000	0	0
3.1 Verkoop van grond	265.000	0	0
3.2 Verkoop van duurzame goederen	402.000	0	0
3.4 Opbrengst uit grond en water	5.540.000	1.930.000	1.930.000
3.5 Huuropbrengst uit overige eigendommen	153.000	160.000	160.000
3.6 Diensten voor derden	0		
4.1 Bijdragen van overheden	0	0	0
5.1 Opbrengsten Watersysteemheffing, gebouwd	51.032.000	63.873.850	76.964.500
5.2 Opbrengsten Watersysteemheffing, ingezetenen	75.130.000	95.907.210	115.981.480
5.3 Opbrengsten Watersysteemheffing, ongebouwd	3.322.000	4.983.600	6.015.170
5.4 Opbrengsten Watersysteemheffing, natuur	30.000	57.440	67.540
5.5 Opbrengst Verontreinigingsheffing	-129.000	1.099.800	1.020.690
5.6 Opbrengst Zuiveringsheffing, bedrijven	20.037.000	33.452.250	33.868.350
5.7 Opbrengst Zuiveringsheffing, huishoudens	76.609.000	111.781.361	115.564.651
6.1 Onttrekkingen aan fonds "Saneren Vecht"	0	0	0
6.1 Onttrekkingen aan Algemene reserve	112.000	0	0
6.2 Geactiveerde lasten	103.000	0	0
Totaal	234.584.000	313.407.121	351.572.381
<u>Sluitregel: nadelig exploitatiesaldo te muteren in:</u>			
-Tariefegalisatiereserve Watersysteemheffing		202.450	0
-Tariefegalisatiereserve Zuiveringsheffing		0	0
-nog te bestemmen exploitatieresutaal 2023	21.581.000		
TOTAAL OPBRENGSTEN	256.165.000	313.609.571	351.572.381

Het totaal van netto-kosten van de taken zuiveringsbeheer en watersysteembeheer moet worden gedekt door de opbrengsten uit de financieringsbronnen zuiveringsheffing, respectievelijk watersysteemheffing en verontreinigingsheffing. Hierbij worden ook de gevormde (tarief)egalisereserves ingezet (onttrekking of toevoeging).

Bij het Effect Belastingen is uitgebreid ingegaan op de te dekken kosten per kostendrager voor 2025, de meerjaren tarief- en reserveprognose en de uiteindelijk vast te stellen tarieven 2025 voor de zuiveringsheffing en de heffingen per categorie binnen de watersysteemheffing.

2.1.4 Overzicht incidentele baten en lasten

Er zijn geen incidentele baten opgenomen in de begroting.

Structurele baten

Opbrengstrekening	Programma	Geraamde opbrengsten in €	Ten gunste van kostendrager	
			ZB	WSB
Dividend NWB	Bestuur en bedrijfsvoering	nihil	50%	50%
Huren en (erf)pachten	Waterveiligheid	175.000		100%
Huren en (erf)pachten	Voldoende water	175.000		100%
Huur dienstwoningen	Voldoende water	160.000		100%
Legesverordening AGV	Waterveiligheid	870.000		100%
Liggelden	Cultuurhistorie	610.000		100%
Vergoeding vaarwegbeheer	Cultuurhistorie	970.000		100%
Zuiveren afvalwater voor derden	Gezuiverd afvalwater	10.100.000	100%	
Verkoop Biogas	Gezuiverd afvalwater	2.750.000	100%	
Vaarwegbeheer	Cultuurhistorie en recreatie	970.000		100%
Totaal		16.780.000		

2.2 Overzicht voorgenomen investeringen

Een overzicht van de investeringen per Effect is reeds besproken in de beleidsbegroting (programmaplan). Hier wordt volstaan met een samenvattend overzicht van investeringen per Effect.

Investeringen per Effect Bedragen x € 1.000	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjarenraming			
				2026	2027	2028	2029
Waterveiligheid	21.604	23.259	27.150	24.100	20.500	18.850	18.200
Voldoende water	16.101	29.335	26.350	40.490	40.075	38.950	35.000
Gezond water	2.178	10.115	8.512	22.791	26.011	20.050	10.118
Gezuiverd afvalwater	27.525	40.825	43.545	79.960	100.215	107.200	110.800
Cultuurhistorie en recreatie	641	757	200	200	200	-	-
Belastingen	-	-	-	-	-	-	-
Bestuur en maatschappij	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	68.049	104.291	105.757	167.541	187.001	185.050	174.118

2.3 Geprognosticeerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar

De geprognosticeerde balans inclusief meerjaren doorkijk geeft een beeld van de ontwikkelingen van onder andere investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte. In samenhang met de kengetallen in hoofdstuk 1.6 geeft de geprognosticeerde balans een indruk van het beleid in de meerjarenbegroting op de vermogenspositie van het waterschap.

Prognose meerjarenbalans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
Activa					
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	17.000	16.000	16.000	16.000	15.000
Materiële vaste activa	756.000	808.000	920.000	1.016.000	1.104.000
Financiële vaste activa	12.000	12.000	12.000	11.000	10.000
Totaal vaste activa	785.000	836.000	948.000	1.043.000	1.129.000
Vlottende activa					
Kortlopende vorderingen	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000
Liquide middelen	500	500	500	500	500
Overlopende activa	303.000	337.000	222.000	219.000	214.000
Totaal vlottende activa	345.500	379.500	264.500	261.500	256.500
Totaal Activa	1.130.500	1.215.500	1.212.500	1.304.500	1.385.500
Passiva					
Vaste passiva					
Algemene reserves	26.000	34.000	41.000	41.000	41.000
Bestemmingsreserves tariefegalisatie	7.000	15.000	15.000	23.000	24.000
Saneren Vecht	700	600	500	500	400
Te bestemmen resultaat uit expl.rek	-	-	-	-	-
Pensioenvoorzieningen	2.500	2.600	2.800	2.900	3.000
Vaste schulden langer dan 1 jaar	971.000	1.061.000	1.061.000	1.145.000	1.225.000
Totaal vaste passiva	1.007.200	1.113.200	1.120.300	1.212.400	1.293.400
Vlottende passiva					
Netto vlottende schulden korter dan 1 jaar	30.800	31.300	21.200	21.100	21.100
Overlopende passiva	42.500	21.000	21.000	21.000	21.000
Bank- en girosaldi	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Totaal vlottende passiva	123.300	102.300	92.200	92.100	92.100
Totaal passiva	1.130.500	1.215.500	1.212.500	1.304.500	1.385.500

Bijlagen: Financiële overzichten

1. Staat van personeelskosten

Staat van personeelslasten AGV													
	PERSONEELSTERKTE						PERSONEELSLASTEN						
	Begroting 2025	Begroting 2024	Jaarrekening 2023	Begroting 2025	Begroting 2024	Jaarrekening 2023	Begroting 2025		Begroting 2024		Jaarrekening 2023		
	toegestane formatie in f.t.e.	toegestane formatie in f.t.e.	toegestane formatie in f.t.e.	overige personeelslasten eigen personeel	overige personeelslasten eigen personeel	toegestane formatie in f.t.e.	salarissen eigen personeel	salarissen tijdelijk personeel	Totaal personeelslasten begroting 2025	Totaal personeelslasten begroting 2024	Totaal personeelslasten Jaarrekening 2023		
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-	-7-	-8-	-9-	-10-	-11-	-12-	-13-	-14-
<u>Huidige bestuur AGV:</u>													
-AGV Dijkgraaf	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	305.964		21.234		327.199	314.767	180.136
-AGV Secretaris-directeur	1,0	1,0	1,0	1,0	0,7	0,7	150.084		4.240		154.324	148.460	50.290
-AGV Dageelijks bestuur	4,0	4,0	4,0	4,0	3,5	4,2	520.411		104.308		624.719	600.985	649.683
-AGV Algemeen bestuur							273.681		97.498		371.179	357.078	343.169
Wachtgeldregeling voormalige bestuursleden							420.440		-		420.440	404.460	131.902
Totaal	6,0	6,0	6,0	6,0	5,2	5,9	1.670.580	0	227.280	0	1.897.860	1.825.750	1.355.180

2. Staat van vaste activa

2.2a Materiële vaste activa

	Aanschaf- prijs	Stand 31 - 12 - 2024 Cumulatieve afschrijvingen en bijdragen reserves	Boek- waarde	Nieuwbouw derden	Mutaties 2025 Ort- vragen subsi- dies	Over- boek- ing onder- hand- en werken	Afschrij- vingen	Aanschaf- prijs	Stand 31 - 12 - 2025 Cumulatieve afschrijvingen en bijdragen reserves	Subsidies	Boek- waarde	Wijze/ duur van de af- schrij- ving	Rente ten laste van de af- schrij- ving- exploitatie
WERKEN IN EXPLOITATIE													
Gronden en terreinen	GR*	38.733.080	8.342.240	0	0	0	664.680	38.733.080	9.006.920	0	29.726.160	-	949.250
Bedrijfsgebouwen	KA*	9.667.740	3.128.750	0	0	0	326.100	9.667.740	3.454.850	0	6.212.890	-	170.020
Waterkeringen	WK*	283.562.810	87.752.020	0	0	0	8.902.650	283.562.810	96.654.670	17.767.840	169.140.300	-	4.568.180
Watergangen, waterkwaliteitskunstwerken en -gemalen	WG*	112.279.100	37.741.960	0	0	0	4.265.700	112.279.100	42.007.660	7.183.140	63.088.300	-	1.562.240
Zuiveringstechnische werken -transportsysteem (BP12)	ZT*	41.126.320	22.935.920	0	0	0	944.130	41.126.320	23.880.050	1.473.480	15.772.790	-	434.640
Zuiveringstechnische werken -zuiveringsinstallatie (BP13)	ZT*	519.513.430	219.459.060	0	0	0	22.704.350	519.513.430	242.475.250	12.154.210	264.883.970	-	8.580.500
Zuiveringstechnische werken -sluweringsinstallatie (BP14)	ZT*	12.045.080	7.558.910	0	0	0	435.290	12.045.080	7.994.200	0	4.050.890	-	116.640
Vaanwegen en havens	VW*	10.301.710	8.586.710	0	0	0	431.200	10.301.710	9.017.910	0	1.283.800	-	44.590
Overige materiële vaste activa	OV*	162.297.080	65.954.090	0	0	0	5.724.190	162.297.080	71.678.280	25.621.530	64.997.260	-	1.838.760
TOTAAL WERKEN IN EXPLOITATIE		1.189.526.350	461.459.660	0	0	0	44.398.290	1.189.526.350	506.169.790	64.200.200	619.156.360		18.264.820
ONDERHANDEN WERKEN													
Gronden en terreinen	GR*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bedrijfsgebouwen	KA*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Waterkeringen	WK*	18.030.000	0	0	0	0	889.000	45.180.000	889.000	0	44.291.000	-	468.780
Watergangen, waterkwaliteitskunstwerken en -gemalen	WG*	18.710.000	0	0	0	0	748.400	43.922.000	748.400	0	43.173.600	-	486.460
Zuiveringstechnische werken -transportsysteem (BP12)	ZT*	4.050.000	0	0	0	0	135.750	17.200.000	135.750	0	17.064.250	-	105.300
Zuiveringstechnische werken -zuiveringsinstallatie (BP13)	ZT*	23.750.000	0	0	0	0	1.653.330	53.980.000	1.653.330	0	52.326.670	-	617.500
Zuiveringstechnische werken -sluweringsinstallatie (BP14)	ZT*	150.000	0	0	0	0	6.000	415.000	6.000	0	409.000	-	3.900
Vaanwegen en havens	VW*	750.000	0	0	0	0	42.000	950.000	42.000	0	908.000	-	19.500
Overige materiële vaste activa	OV*	3.800.000	0	0	0	0	154.670	13.350.000	154.670	0	13.195.330	-	98.800
TOTAAL ONDERHANDEN WERKEN		69.240.000	0	0	0	0	3.629.150	174.997.000	3.629.150	0	171.367.850		1.800.240
TOTAAL GENERAAL		1.258.766.350	461.459.660	64.200.200	733.106.490	0	48.027.440	1.364.523.350	509.798.940	64.200.200	790.524.210		20.065.060

2.2b Immateriële vaste activa

	Stand 31 - 12 - 2024		Mutaties 2025		Stand 31 - 12 - 2025		Wijze/ duur af- schrij- vmtg	Rente ten laste van de exploitatie
	Aanschaf- prijs	Cumulatieve afschrijvingen en bijdragen reserves	Boek- waarde	Nieuwbouw derden	Ont- vangen subsi- dies	Over- boek- ing onder- hand- werken		
WERKEN IN EXPLOITATIE								
Uitgaven onderzoek en ontwikkeling	O&O*	0	0	0	0	0	-	0
Bijdragen aan activa in eigendom van Overheden *1	OVH*	25.233.350	15.090.990	0	0	16.062.940	-	242.920
Overigen	OVE**	2.926.670	1.331.630	0	0	1.448.700	-	41.470
Geactiveerde bijdragen aan het Rijk inzake het hoogwaterbescheimingsprogramma	HW*	43.595.930	38.625.570	0	0	41.079.480	-	129.230
Overige immateriële vaste activa *2	OVI*	25.173.990	9.425.570	0	0	10.614.250	-	99.570
TOTAAL WERKEN IN EXPLOITATIE		96.929.940	64.473.760	0	0	69.205.370		513.190
ONDERHANDEN WERKEN								
Uitgaven onderzoek en ontwikkeling	O&O*	0	0	0	0	0	-	0
Bijdragen aan activa in eigendom van Overheden *1	OVH*	0	0	0	0	0	-	0
Overigen	OVE**	0	0	0	0	0	-	0
Geactiveerde bijdragen aan het Rijk inzake het hoogwaterbescheimingsprogramma	HW*	1.900.000	0	0	0	380.000	-	49.400
Overige immateriële vaste activa *3	OVI*	500.000	0	0	0	100.000	-	13.000
TOTAAL ONDERHANDEN WERKEN		2.400.000	0	0	0	480.000		62.400
TOTAAL GEMIDDELD		99.329.940	64.473.760	0	0	69.685.370		575.590

*1 Dit betreft subsidies WKS/riolering buitengebieden/aanleg natuurverbinding

*2 Dit betreft div projecten baggeren waterlopen en saneren waterbodems

*3 Dit betreft kosten omgevingswet

2.2c Financiële vaste activa

bedragen x €	Stand 31 - 12 - 2024			Mutaties 2025			Stand 31 - 12 - 2025		
	Aan-schaf-prijs	Cumula-tieve verminde-ringen	Boek-waarde	Ver-meer-de-ringen	Her-waar-de-ring	Ver-min-de-ringen	Aan-schaf-prijs	Cumula-tieve verminde-ringen	Boek-waarde
<u>Deelnemingen en effecten</u>									
Aandelen A van de Nederlandse Waterschapsbank	31.880	-	31.880	-	-	-	31.880	-	31.880
Aandelen B van de Nederlandse Waterschapsbank	6.810	-	6.810	-	-	-	6.810	-	6.810
Aandelen AGV Groengas BV	1		1	-	-	-	1	-	1
Aandelen AquaMinerals	72.855		72.855	-	-	-	72.855	-	72.855
Windpark BV	6		6	-	-	-	6	-	6
	111.552	-	111.552	-	-	-	111.552	-	111.552

3. Staat van vaste schulden

STAAT VAN VASTE SCHULDEN AGV		Bedragen in €	
Aantal leningen	Looptijd	Oorspronkelijk bedrag	Restand-bedrag eind 2025
2	40 jaar	70.000.000	59.750.000
1	35 jaar	40.000.000	38.857.140
17	30 jaar	564.500.000	447.166.500
27	25 jaar	716.000.000	241.295.400
2	15 jaar	19.521.248	18.062.910
2	5 jaar	83.000.000	66.400.000
51	Totaal	1.493.021.248	871.531.950
Aflossing in 2025			68.220.190
Rentelasten ten laste van 2025			21.623.620

4. Staat van reserves en voorzieningen

bedragen x €1.000	per 1/1	per 31/12
RESERVES EN VOORZIENINGEN	2025	2025
Algemene reserves		
- Algemene reserve Zuiveringsbeheer	3.131.340	3.131.340
- Algemene reserve Watersysteembeheer	8.015.580	8.015.580
- Dotatie weerstandsvermogen conform VJN 2025	0	15.000.000
Totaal algemene reserves	11.146.920	26.146.920
Bestemmingsreserves (en -fonds)		
- Tariefegalisatiereserve Zuiveringsheffing	3.506.900	4.801.290
- Tariefegalisatiereserve Watersysteemheffing	1.127.300	1.563.700
- Pensioenvoorziening	2.228.660	2.228.660
- Governance	0	5.000.000
- Nazorg sanering De Vecht	860.880	760.880
Totaal bestemmingsreserves (en -fonds)	7.723.740	14.354.530
TOTAAL	18.870.660	40.501.450

5. Renteomslagpercentage

BEREKENING RENTE - OMSLAG AGV			
<u>Financieringsmiddelen AGV</u>			
Boekwaarde activa per 1 januari			623.310.044
Restant geldeningen per 1 januari	2025	626.090.580	
Beschikbaar eigen vermogen per 1 januari	2025	18.672.970	644.763.550
Tekort (-)/overschot (+) aan financieringsmiddelen:			21.453.506
 <u>Rentelasten</u>			
a. rente van geldeningen (bijlage 3):			16.251.228
b. kosten van sluiten, vervroegde aflossing en disagio van geldeningen:			0
c. rente tijdelijke financiering kapitaaluitgaven via rekening courant:			0
d. rente algemene en bestemmingsreserve:			0
Totale rentelast:			16.251.228 (A)
 <u>Boekwaarde</u>			
Boekwaarde van de kapitaaluitgaven per 1 januari	2025		623.310.044
Gemiddelde geraamde boekwaarde van de vermeerderingen in het dienstjaar:			0
Totale boekwaarde:			623.310.044 (B)
 <u>Rente-omslagpercentage voor</u>			
	<u>2025</u>		
	(A)	$\frac{16.251.228}{623.310.044} \times 100 \% =$	2,6%
	(B)		
De omslagrente is bepaald exclusief de financiering van de rwzi West te Amsterdam. Hiervoor geldt een uitzonderingsrente, die is gebaseerd op het gewogen gemiddelde van de voor dit project afgesloten geldeningen.			

6. EMU-saldo

OPBOUW EMU-SALDO			
(bedragen x € 1 miljoen)			
		2025	2024
1. EMU exploitatiesaldo:		1,6	14,5
2. Invloed investeringen (zie staat van activa):			
-/- bruto investeringsuitgaven	-/-	105,8	104,3
+ investeringssubsidies	+		
+ verkoop van materiële en immateriële vaste activa	+		
+ afschrijvingen	+	53,2	49,5
3. Invloed voorzieningen (zie staat van reserves en voorzieningen):			
+ toevoegingen aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	+		
-/- onttrekkingen aan voorzieningen t.b.v. exploitatie	-/-		
-/- betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	-/-		
-/- eventuele externe vermeerderingen van voorzieningen	-/-		
4. Invloed reserves (zie staat van reserves en voorzieningen):			
-/- eventuele betalingen rechtstreeks uit reserves	+		
-/- eventuele externe vermeerderingen van reserves	-/-		
4. Deelnemingen en aandelen:			
-/- boekwinst	-/-		
+ boekverlies	+		
Totaal		-50,9	-40,3

7. Overzicht naar beleidsproducten (inclusief meerjarenraming)

Beleidsproduct	Begroting 2025	Meerjarenprognose			
		2026	2027	2028	2029
1. Eigen plannen	14.889.672	14.467.472	13.646.302	13.370.542	13.182.622
2. Plannen van derden	3.885.762	3.885.762	3.885.762	3.885.762	3.885.762
3. Beheersinstrument waterkeringen	1.788.394	1.854.234	1.850.904	1.850.584	1.850.254
4. Aanleg en onderhoud waterkeringen	56.586.278	57.991.898	60.828.078	59.217.238	60.812.328
5. Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding	243.300	237.630	231.960	226.300	102.990
6. Beheersinstrumenten watersystemen	8.074.847	8.074.847	8.074.847	8.074.847	8.074.847
7. Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	24.224.543	25.850.083	28.202.123	25.736.083	26.819.893
8. Baggeren van waterlopen en saneren van watersystemen	10.292.406	10.498.296	10.556.426	10.570.506	10.510.566
9. Beheer hoeveelheid water	28.157.969	31.445.669	33.833.109	34.949.769	36.632.959
10. Calamiteitenbestrijding watersystemen	740.370	740.370	740.370	740.370	740.370
11. Monitoring watersystemen	4.873.818	4.823.818	4.823.818	4.823.818	4.823.818
12. Getransporteerd afvalwater	6.229.679	6.794.409	7.182.349	7.311.889	8.000.849
13. Gezuiverd afvalwater	87.974.118	85.441.868	91.721.358	93.550.448	97.423.928
14. Verwerkt slib	24.583.877	25.057.847	26.223.417	26.490.857	26.748.917
15. Afvalwaterbehandeling door derden	2.252.162	2.252.162	2.252.162	2.252.162	2.252.162
20. Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens	3.653.590	3.572.040	3.491.520	3.407.420	3.379.430
21. Verkeersregeling en verkeersveiligheid vaarwegen en haven	274.743	274.743	274.743	274.743	274.743
23. Vergunningen en meldingen	5.258.515	5.407.695	5.481.885	5.556.075	5.555.265
24. Adviezen vergunningen	413.965	413.965	413.965	413.965	413.965
25. Toezicht	2.868.571	3.013.571	3.013.571	3.013.571	3.013.571
26. Handhaving	2.173.854	2.188.854	2.188.854	2.188.854	2.188.854
27. Regulering lozingen	1.595.348	1.566.768	1.535.408	1.490.268	1.433.128
31. Belastingheffing	17.153.032	16.066.032	13.666.032	13.666.032	13.666.032
32. Invordering	7.981.559	7.681.559	7.081.559	7.081.559	7.081.559
33. Bestuur	26.287.337	25.723.137	24.606.937	19.439.237	19.153.557
34. Externe communicatie	5.289.068	5.289.068	5.289.068	5.289.068	5.289.068
Totaal	347.746.781	350.613.801	361.096.531	354.871.971	363.311.441

8. Meerjareninvesteringsprogramma

Meerjareninvesteringsprogramma 2025 - 2029 (x€ 1.000)							
Effect	categorie	OMSCHRIJVING	2025	2026	2027	2028	2029
		AANLEG/ONDERHOUD WATERKERINGEN					
WV	C/A	- Programma waterkeringen De Ronde Hoep	8.150	4.100	500	350	200
WV	A	- Opgave uit toetsing 2024	3.000	5.000	9.000	18.000	18.000
WV	C/A	- Groot onderhoud WK	15.000	15.000	11.000	500	
WV	C/A	- Toetsing regionale keringen	1.000				
		INRICHTING/ONDERHOUD WATERSYSTEMEN					
		<u>Aanleg/verbetering/onderhoud watersystemen:</u>					
VW	A/B	- Waterinrichtingsplannen/NBW	1.500	3.000	3.000	3.000	
GW	B	- KRW/SGBP3 Spoor 1	5.000	20.000	25.000	20.000	10.000
GW	A/B	- KRW/SGBP3 Spoor 2 t/m 4	1.500	700			
GW	A/B/C	- Baggeren waterlopen/saneren waterbodems*	362	1.918	1.011	50	118
GW	C/B	- Horstermeer, baggeren	900				
GW	B	- Aanpak Oude Haven en Gooise Vaart (H'sum)	350				
GW	B	- Polders op diepte	400	173			
VW	C/B	- Technische systemen (incl. upgrade modems)	23.000	35.000	35.000	35.000	35.000
VW	C/B	- Beheer hoeveelheid water, fysieke beveiliging	850	850	500		
VW	B	- Dageraadskering	200	190	125		
alle		- Gebouwbeheersysteem (klimaat) vervangen en optimaliseren	100				
		BOUW/EXPLOITATIE ZUIVERINGTECHNISCHE WERKEN					
GA	C	- RWZI Amstelveen optimalisatie					
GA	A	- RWZI Blaricum/Huizen samenvoegen; voorbereiding	1.500	2.500	2.500	700	
GA	A	- RWZI Blaricum/Huizen samenvoegen; uitvoering				10.000	30.000
GA	A	- RWZI Amsterdam-West en/of Westpoort uitbreiding	1.250	6.500	28.350	35.750	33.000
GA	A	- RWZI Amsterdam-West hergebruik effluent	200	200	600	15.000	15.000
GA	A	- Rwni Amsterdam-West; batterij	200	5.000	8.000	800	
GA	C/B	- Fysieke beveiliging installaties	250	250	100		
GA	B	- Optimalisaties zuiveringen	2.200	1.200			
GA	C	- Rwni Amsterdam-West; aanpassen fakkels en skimmers fase 2	250				
GA	B	- RWZI Amsterdam-West, verlagen lachgasemissie	265	110	165		
GA	B	- Aanpassen nood- en oogdouches+Verbetering gasveiligheid fase 2	1.560	1.000			
GA	A	- Procesautomatisering 7 rwni's deel 2	2.800	700			
GA	A/B	- Aanpassingen zuiveringen	2.800				
GA	B	- Vervangingsinvesteringen zuiveringen 2020-2021	200				
GA	B	- Vervangingsinvesteringen zuiveringen t/m 2028	8.000	16.000	16.000	16.000	16.000
GA	B	- RWZI Amsterdam-West Effluentleidingen verleggen	10.500	4.000			
GA	B	- Gemalen en leidingen in stand houden	1.300				
GA	B	- Transportsysteem rwni Amsterdam-West/Westpoort	1.150	2.000	1.000		
GA	A	- RWZI De Ronde Venen, extra zuiveringstrap	2.000	15.000	20.000	15.000	300
GA	A	- RWZI Amstelveen, extra zuiveringstrap	6.000	23.000	17.000	600	
GA	A	- RWZI Hilversum, extra zuiveringstrap	250	500	2.000	10.000	13.700
GA	A	- RWZI Amsterdam west extra zuiveringsstap			500	500	1.000
GA	A	- RWZI Westpoort extra zuiveringsstap				200	300
GA	A	- RWZI Horstermeer uitbreiding bedrijfsgebouw	100	500	1.000	400	
GA	B	- In stand houden gemalen leidingen tm 2030		1.000	1.500	1.500	1.500
GA	B	- Verleggen eindgemaal Aziehavenweg	520				
GA	A	- Aquathermieprojecten - initiatieven derden - TEA	250	500	1.500	750	
GA	A	- Aquathermieprojecten - initiatieven derden - TEO KetelhuisWG	450	950	950	450	
GA	A	- Aquathermieprojecten - initiatieven derden - TEO Projecten			500	500	
GA	A	- Ontwikkeling Zon & Wind conform Regionale Energiestrategie	250	500			
		INRICHTING/ONDERHOUD VAARWEGEN EN HAVENS					
Cul	C	- Loosrechtse plassen	200	200	200		
		Totaal	105.757	167.541	187.001	185.050	174.118
Categorie: A: Besluitvorming in AB per kredietaanvraag / B: Verzamelbesluit AB met opdrachtverlening aan DB / C: Kredietbesluit al genomen							
De projecten zijn voor 100% in dit overzicht opgenomen. Voor de berekening van de kapitaallasten wordt uitgegaan van een percentage van 60% van de verwachte realisatie m.u.v. de bijdrage in HWBP (=100%).							
*Brutobedragen (90% wordt door het Rijk gefinancierd)							

9. Overzicht B-investeringen 2025

Investeringen	Bedrag € in 2025*
Watersysteembeheer	
Waterinrichtingsplannen	1.500.000
KRW-maatregelprogramma	6.500.000
Technische Systemen	23.000.000
Aanpak Oude Haven en Gooise Vaart (Hilversum)	750.000
Dageraadskering	425.000
Zuiveringsbeheer	
Transportsysteem RWZI Amsterdam-West koppelen aan Westpoort	4.000.000
Instandhouden gemalen leidingen t/m 2030	7.500.000
Verleggen eindgemaal Aziëhavenweg	520.000
Deelname versnellingsprogramma lachgas	540.000
Totaal	44.735.000

*in 2025 aan te vragen B-investeringen

Watersysteembeheer

Waterinrichtingsplannen

Jaarlijks worden een aantal watergebiedsplannen vastgesteld door het Algemeen bestuur. Afhankelijk van de aard en omvang van de maatregelen wordt bij vaststelling een voorbereidingskrediet en/of uitvoeringskrediet verleend. Met het vaststellen zijn de strategische keuzes, het vaststellen van de peilbesluiten, de terinzagelegging via het Algemeen bestuur gelopen. De realisatie van deze plannen valt daarmee binnen de definitie van B-kredieten. Ze zijn van operationele aard en bevatten geen wijzigingen van beleid. De kredieten en eventuele wijzigingen van operationele aard van de uitvoering, binnen de kaders van het vastgesteld watergebiedsplan, kunnen door het Dagelijks bestuur worden toegekend. Hiermee zullen de investeringen van de projecten grotendeels vallen onder de B-investeringen.

KRW-maatregelprogramma

Voor de periode 2024 tot en met 2028 is € 83,7 miljoen opgenomen in het MIP ten behoeve van het maatregelprogramma KRW. De realisatie van de maatregelen wordt beschouwd als het uitvoeren van vastgesteld beleid (B-investering). Per project (of set van maatregelen) wordt een krediet toegekend. In de reguliere bestuursrapportages wordt de voortgang van de projecten, de risico's en de totale verwachte kosten ten opzichte van de eerdere prognoses en de verleende kredieten gerapporteerd.

Beheer hoeveelheid water, Technische Systemen

Voor de periode 2024 tot en met 2028 is € 180 miljoen opgenomen in het MIP (hele planperiode). De regelmatige herprogrammering, voortschrijdend inzicht in de technische staat van objecten en de voortgang van lopende projecten zijn van invloed zijn op de planning van 2025. Eventuele aanpassingen betreffen doorgaans geen beleidswijzigingen en zijn naar verwachting van operationele aard, omdat Technische Systemen in belangrijke mate gericht is op de instandhouding van objecten. In 2025 zal totaal ongeveer € 23 miljoen worden besteed.

Aanpak Oude Haven en Gooise Vaart (Hilversum)

De kosten in 2024 – 2025 zijn geraamd op € 0,75 miljoen.

Dageraadskering

De kosten in 2025 – 2027 zijn geraamd op € 0,43 miljoen.

Zuiveringsbeheer

De onderstaande investeringen zijn gericht op het in stand houden en optimaliseren van het huidige areaal. Het betreft bestaand beleid, geen uitbreiding van areaal, of nieuwe ontwikkelingen of nieuw beleid.

Transportsysteem RWZI Amsterdam-West koppelen aan Westpoort

Uitvoeringskrediet van € 4 miljoen. Deze maatregel is het gevolg van de overcapaciteit van RWZI Westpoort als gevolg van de groei van de gemeente Amsterdam.

Instandhouden gemalen leidingen t/m 2030

Voor het instandhouden van de rioolgemalen in de periode 2026-2030 is een krediet nodig van € 7,5 miljoen.

Verleggen eindgemaal Aziëhavenweg

Voor het verplaatsen van het eindgemaal Aziëhavenweg is een krediet nodig van € 520.000.

Versnellingsprogramma lachgas

Voor deelname aan het versnellingsprogramma lachgas is voor de periode 2025-2027 een krediet nodig van € 540.000.